

tre'

chấm dứt toàn cầu hóa

VŨ HIẾN

giả bộ thành... tậ

DU UYÊN

hồn người viễn xứ

GIÓ VIVU

cánh chim đầu đàn của “biệt đội thiên nga”

TÁM VẠN

cung tích biên. trong phòng đợi lịch sử

NGUYỄN & BẠN HỮU

xích lô đập đà năng đâu rồi?

LÊ KUNG DIỄM

Đồi Thập Giá Đà Lạt

ĐÀO THỊ THANH TUYẾN

WEEKLY MAGAZINE, INC.

Phát hành Thứ Sáu hàng tuần tại
Dallas-Fort Worth và các vùng phụ cận

ĐỊA CHỈ: 3202 N. Shiloh Rd.,
Garland, TX 75044
Điện thoại: 972-675-4383

GIỜ MỞ CỬA

Thứ Hai - Thứ Sáu: 9am - 5pm
Thứ Bảy: 9am - 4pm
Chủ Nhật: 9am - 3pm

THỰC HIỆN

Nguyễn Trang - Nhật Hoàng
Đinh Yên Thảo

BIÊN TẬP

Nguyễn Xuân Thiệp

DỊCH THUẬT

Bảo Sơn - Phạm H Nghị

CỐ VẤN PHÁP LÝ

Luật Sư **Cao Quang Ánh**
2439 Manhattan Blvd., #302
Harvey, LA 70058

LUẬT SƯ ĐẠI DIỆN

Arthrine Kamphaus, MBA, J.D.
(Luật sư **Anh Thư**)
1140 E. Pioneer Parkway; Ste. 300
Arlington, TX 76010
Cell: 623-341-8835 . Fax: 817-394-0505

LAYOUT DIRECTOR

Bảo Huân

LAYOUT & ART DESIGNERS

Đỗ Thọ
Băng Dương - Trần Huyền
Hồ Tú - Nguyễn Hiếu- Lê Mi

PHỤ TRÁCH KỸ THUẬT & WEBSITE

Trần Huyền - Huỳnh Huy - Đỗ Anh

HOA SĨ

Bảo Huân - Hoàng Tường
CAN - Hồ Đắc Vũ

QUẢNG CÁO

Nancy - H. Oanh - Hương Lan
972-675-4383
817-421-1400

Muốn làm đại diện Trẻ?

Trẻ cần đại diện khắp nơi
trong và ngoài nước Mỹ.
Điều kiện dễ dàng, thoải mái.
Xin liên lạc: 972-675-4383
(giờ TX -CT time- xin gặp cô Kim)
email:dallas@trenews.net
website: www.baotreonline.com

Báo Trẻ đã có đại diện và đang phát hành
tại các thành phố, tiểu bang:

TRẺ DALLAS

Tel: 972-675-4383 * Fax: 972-675-3764
Email: dallas@trenews.net * info@trenews.net
Địa chỉ: **3202 N Shiloh Rd, Garland TX 75044**

TRẺ HOUSTON

Tel: 281-978-4735
Email: info@trenews.net
Địa chỉ: **11210 Bellaire Blvd. #143. Houston, TX 77072**

TRẺ FLORIDA

Nguyễn Tinh
Tel: 407-948-2012 * 407-894-5111 * 407-897-1114
Fax: 407-894-6190 * Email: florida@trenews.net
Địa chỉ: **302 S. Graham Ave., Orlando, FL 32803**

TRẺ GEORGIA

Tel: 770-755-5420
Fax: 404-704-0358
Email: georgia@trenews.org
Địa chỉ: **1805 Shackelford Ct, Ste 150. Norcross GA 30093**

Với sự cộng tác

■ Hoàng Đình Nam (TX) ■ Nguyễn Thị Thanh Dương (TX) ■
■ Ngọc Linh (TX) ■ Hải Vân ■ Lê Hùng ■ LS Robert Mullins ■
■ Phạm Thành Châu (VA) ■ Trần Mộng Tú (WA) ■ Du Uyên (VN)
■ Nam Lộc (CA) ■ Tim Nguyễn ■ Như Sao ■ Triều Giang ■
■ TS Bùi Thanh Liêm (FL) ■ Bùi Quang Tuấn ■ Huy Đạo ■ Gia
Bảo ■ Lê Minh Hải (CA) ■ Tưởng Năng Tiến (CA) ■ Trùng
Dương ■ Tạ Phong Tần (CA) ■ Thi Hạnh (Na-Uy) ■ BS Trần
Lý Lê ■ Hoàng Nhất Phương ■ Thanh Dũng ■ Dương Hùng ■
Angie Hồ Quang ■ Thiên Hương ■ Trần Vũ ■ Thiên Hương ■
Hồ Đắc Vũ (MA) ■ Andy Nguyễn ■ Đặng Mỹ Hạnh ■ Hoàng
Nga ■ Lương Thu Trung ■ Trịnh Thanh Thủy (CA) ■ Đoàn
Xuân Thu (Úc) ■ Trangdài Glassey - Tra62nguyen (CA) ■ Lê
Kung Diễm ■ Đào Duy Hòa (Úc) ■ Thanh Tú ■ Thái Bảo (FL)
■ Phạm Ngũ Yên (TX) ■ Chiêu Ấn (Canada) ■ Vũ Thị Thanh
Mai ■ Ban Mai (VN) ■ Trịnh Cung ■ Diệu Cô Nương ■ Trang
Nguyễn ■ Triều Minh ■ Phương Nghi ■ Linh Đỗ ■ Hoàng Nam
Sơn (TX) ■ Hạnh Việt ■ Lưu Vỹ Bửu ■ Hoàng Vũ ■ Phạm
Thị Hoài (Đức) ■ Hương Giang ■ Hoàng Hương ■ Vũ Hiến ■
Ngân Bình ■ Đặng Hiếu Sinh ■ Đào Thị Thanh Tuyền (VN) ■
Mai Hoàng ■ Đinh Tiến Đạo ■ LS Anh Thư (TX) ■ Ian Bùi (TX)
■ Cổ Ngư (Pháp) ■ Cẩm Giang ■ Lê Trung ■ Khánh Trường ■
Lê Hữu ■ Thanh Thư ■ Thạch Thảo (TX) ■ Kim Loan (Canada)
■ Hải Di Nguyen (Anh) ■ Vũ Thành ■ LS Dương Như Nguyễn
■ Vương Mộng Long -K20 ■ BS Phạm Hồng Sơn (Pháp) ■
Lê Chiêu Giang (CA) ■ Ngô Nguyên Dũng (Đức) ■ Đặng Mai
Lan (Pháp) ■ Hoàng Vũ ■ Tiểu Lục Thần Phong (Georgia) ■
Trần Hoàng Vy (TX) ■ Lưu Huỳnh (VN) ■ Hai Quê (Pháp) ■
Gió Vivu (Canada) ■ Cyndy Thu Hoàng (TX) ■ Mộc Mạc (VN)
■ Trần Thị Nhật Hưng (Thụy Sĩ) ■ Hoàng Quân (CA) ■ Nguyễn
Thanh Bình (VN) ■ Vương Hoài Uyên (CO) ■ Nguyễn Thạch
Giang (CA) ■ Uyên Ca (VN) ■ Hồ Thụy Mỹ Hạnh (VN) ■ Đơn
Phương Thạch Thảo ■ Bảo Sơn

LƯU Ý: Tác giả chịu trách nhiệm về nội dung và hình ảnh trong bài viết gửi cho Trẻ, và nội dung không nhất thiết thể
hiện quan điểm của TRẺ. (Authors are completely responsible for their articles, including content and any photos.
Contents reflect the view of the authors and not necessarily that of Tre Magazine)
Thân chủ quảng cáo chịu trách nhiệm về nội dung và pháp luật trong quảng cáo của mình.
Mọi thay đổi về quảng cáo xin gọi trước 2 tuần. Ngưng quảng cáo xin báo trước 2 tuần.
Tất cả các mẫu layout, design đều thuộc bản quyền của Trẻ.

mục lục

4	NHỮNG BÔNG HOA CUỘC SỐNG
5	
6	GHI NHẬN TRONG TUẦN
9	PHÚC LỢI XÃ HỘI
10	THẾ GIỚI CỦA DẾ MÈN
12	BÊN LỀ THỂ THAO
14	BÊN TÁCH CÀ PHÊ
16	MỤC THUẾ VỤ
18	TRUYỆN NGẮN
21	HỘP THƯ TRẺ
22	NGÀY NÀY TRONG LỊCH SỬ
23	MIẾNG NHÀ QUAN
24	DUYÊN SÀI GÒN
28	GIAO TIẾP
29	BẠN CÓ BIẾT
30	TƯỚNG NIỆM 30/4
34	
36	PHÓNG SỰ
40	SOMETHING & ANYTHING
43	MẸO VẬT
44	GÓC NHIEP ẢNH
46	THỜI TRANG
48	TRANG THƠ
51	
56	PHIẾM
58	FACEBOOK CÓ GÌ NGỘ
59	Ơ RÊ KA
60	VIỆT NAM NGÀY CŨ
63	KIẾN THỨC PHỔ THÔNG
64	THẾ GIỚI QUANH TA
65	NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT
66	TRUYỆN NGẮN
70	CÁI NHÀ CỦA TA
72	SẢN PHẨM MỚI
73	CHUYỆN KHÓ TIN NHƯNG CÓ THẬT
74	TÀI LIỆU VĂN HỌC
76	
79	SỔ TAY KHÁCH HÀNG
80	TRONG HẦM RƯỢU
84	
87	
92	
95	Y TẾ & ĐỜI SỐNG
96	
98	PHÓNG SỰ VIỆT NAM
104	MỖI TUẦN 1 CON SỐ
106	ĐỌC BÁO VIỆT NAM
112	CÂU LẠC BỘ TIỂU LÂM

Như Sao	Cây bàng trước ngõ nhà em
Mộc Mạc	Doanh nhân
Vũ Hiến	Chấm dứt toàn cầu hóa
Cindy Thu Hoàng	
Trần Lý Lê	Đào Quốc Xanh Greenland
Trẻ	
Tim Nguyễn	Tôi sẽ hái nhiều hoa cúc hơn
Nguyễn Đài Thi	
Hồ Đắc Vũ	Tay đôi
Trẻ	
Trẻ	
Bánh Bèo	
Du Uyên	Giả bộ thành... tặc
Minh Hải	Dự tiệc
Hoàng Vũ	Khử mùi hôi trong nhà
Gió Vivu	Hồn người viễn xứ
Tạ Phong Tần	Cửa rẻ
Lê Kung Diễm	Xích lô đạp ở Đà Nẵng đâu rồi?
Ian Bùi	Mamma Mia!
Hoàng Hương	Làm sạch với muối
Andy Nguyễn	Adobe Photoshop trên iPhone
Diệu Cô Nường	Shorts và váy xuân hè
Lê Thị Thẩm Vân	
Trịnh Thanh Thủy	San Jose và buổi triển lãm hy hữu
Đoàn Xuân Thu	Để trả lời một câu hỏi?
Du Face	
Trẻ	Anh em nhà Ruffner
Trang Nguyễn	Nhà hát đất Thủ
Phượng Nghi	Động đất
Dương Hùng	Kỷ niệm 200 năm Beethoven
Bảo Sơn	Lừa đảo thuế
Ngân Bình	Lời tạ lỗi
Thiên Hương	Sân trước
Bảo Sơn	
Trẻ sáu tám	
Nguyễn & Bạn Hữu	Cung Tích Biền. trong phòng đợi lịch sử
Tám Vạn	Cánh chim đầu đàn của “Biệt đội Thiên Nga”
Hạnh Việt	Vỏ xe hơi
Miêng	Vinh biệt Mai Ninh
Hoàng Mai	Trường Võ Bị West Point & những điều thú vị
Đào Thị Thanh Tuyền	Đổi Thập Giá Đà Lạt
Vi Lê	Sài Gòn yêu em vì đó là em
Triệu Minh	Chống mặt
Trần Hoàng Vy	Mùa lá thuộc bài nở hoa
Nguyễn Sinh	Nạn xâm hại tình dục trẻ em
Trẻ	
B.Tuyền	
Trẻ cười	

Một chuyện cảm động đọc được trên Facebook, không thấy để tên tác giả. Mời các bạn cùng theo dõi và chia sẻ. NS

BẢO HUÂN MICROSOFT AI

Cây bàng trước ngõ nhà em

NHƯ SAO

Trước ngõ nhà em có một cây bàng. Cây bàng này do bố em trồng, có lẽ nó cũng xấp xỉ tuổi em. Từ lâu cây bàng đã gắn bó với em như một người bạn thân thiết.

Trải qua bao nắng, mưa, gió, bão... nhưng cây bàng vẫn hiên ngang đứng đó: Xanh tươi và lớn lên theo thời gian.

Dáng cây hơi nghiêng. Thân cây to và thẳng, vỏ cây xù xì và có màu nâu sẫm, cành bàng to, vươn dài, lá bàng trông như những bàn tay đang vẫy, lấp ló ẩn hiện những chùm quả.

Mùa thu đến, những chiếc lá xanh mượt chuyển dần sang màu đỏ tía. Mỗi cơn gió heo may thoảng qua làm những chiếc lá khẽ đung đưa, đung đưa.

Gió bắc tràn về, mang theo cái lạnh cắt da cắt thịt của mùa đông. Luồng gió dường như mạnh hơn, cuốn theo cả những chiếc lá còn sót lại cuối thu. Cây bàng chỉ còn lại những cành khẳng khiu trong giá rét. Tuy vậy khi nhìn nó, ta vẫn cảm nhận được sự tiềm ẩn của một sức sống mãnh liệt.

Khi những hạt mưa bay lất phất báo hiệu mùa xuân về, cây bàng như được hồi sinh, từ

đầu cành những búp non thi nhau đâm chồi nảy lộc. Những chú chim nhỏ nhảy nhót đùa vui theo vũ điệu bất tận của mùa xuân.

Những trưa hè, em và các bạn thường ngồi chơi dưới tán lá bàng. Chúng em nhặt những chiếc lá bàng rơi làm những chiếc “mũ đội đầu”, những chú “nghe con” ngộ nghĩnh và cả những chiếc “vương miện” xinh xắn nữa. Trong ký ức của em, kỷ niệm về cây bàng cùng những người bạn nhỏ trong ngõ xóm là những gì thân thương nhất!

Em chưa bao giờ nghĩ rằng, cây bàng sẽ rời xa tuổi thơ của em. Thế rồi một hôm đi học về, em thấy các chú công nhân của Công ty Môi trường Đô thị đến để chặt cây. Em ngạc nhiên không hiểu vì sao nên đến gần để hỏi. Một chú trả lời “sắp đến mùa bão rồi, các chú chặt đi để phòng bão làm đổ cây”. Em đứng như chôn chân xuống đất, lặng người đi nhìn cây bàng đang bị chặt dần những cành đẹp nhất, cho đến lúc cây bàng chỉ còn trơ lại gốc...

Mất cây bàng, em như mất đi một người bạn đã lớn lên cùng em, vui chơi cùng em, chứng kiến bao chuyện vui buồn của em và các bạn...

NS

Doanh nhân

MỘC MẠC

Một ngày nọ, tại góc phố tấp nập của New York, một doanh nhân giàu có trong bộ vest sang trọng thoáng thấy một người đàn ông ăn mặc rách rưới, ngồi bên lề đường với vài cây bút chì bày bán trên tấm vải cũ. Đôi mắt người đàn ông ánh lên vẻ cam chịu, nhưng bàn tay ông vẫn kiên nhẫn chia những cây bút ra, hy vọng ai đó sẽ dừng lại. Xúc động trước cảnh tượng ấy, vị doanh nhân dừng bước, rút từ ví ra một tờ 1 USD, đặt xuống bên người bán hàng rồi vội vã bước đi, cuốn theo nhịp sống hối hả của thành phố.

Nhưng chỉ đi được vài bước, ông chợt khựng lại. Một cảm giác bất an len lỏi trong lòng. Ông nhận ra hành động vừa rồi, dù xuất phát từ lòng tốt, lại vô tình giống như bố thí hơn là sự tôn trọng. Nghĩ vậy, ông quay lại, bước đến chỗ người đàn ông bán bút chì. Với nụ cười nhẹ, ông cúi xuống nhặt lấy vài cây bút, rồi chân thành nói: "Xin lỗi anh, vừa nãy tôi quên không lấy hàng. Mong anh đừng để tâm. Tôi chỉ muốn mua bút như bất kỳ khách hàng nào khác."

Người đàn ông ngược lên, ngạc nhiên, nhưng chỉ khẽ gật đầu, ánh mắt thoáng chút bối rối. Trước khi rời đi, vị doanh nhân nhìn thẳng vào ông và nói: "Anh và tôi, chúng ta đều là doanh nhân. Anh có sản phẩm để bán, và mỗi sản phẩm đều có giá trị của nó. Hãy nhớ điều đó."

Thời gian trôi qua, câu chuyện nhỏ ấy dường như đã bị vị doanh nhân lãng quên giữa guồng quay bận rộn của cuộc sống. Cho đến một buổi tối, tại một bữa tiệc sang trọng với những vị khách ăn mặc lịch lãm, một người đàn ông trong bộ comple chỉnh chu bất ngờ tiến đến bắt tay ông. Với giọng nói ấm áp và ánh mắt tràn đầy biết ơn, người ấy tự giới thiệu: "Có thể ngài không còn nhớ tôi, và tôi cũng chưa từng biết tên ngài. Nhưng tôi sẽ không bao giờ quên điều ngài đã làm. Ngày ấy, tôi chỉ là một kẻ khốn khổ bán bút chì bên đường, tự coi mình chẳng khác nào một gã ăn mày. Nhưng chính ngài đã thay đổi tất cả. Ngài nói tôi là một doanh nhân, và câu nói ấy đã đánh thức sự tự trọng trong tôi. Từ đó, tôi đã nỗ lực không ngừng, để hôm nay có thể đứng đây, trước mặt ngài, như một người đàn ông tự tin vào giá trị của mình."

Vị doanh nhân New York lặng người, xúc động, ông vỗ vai người bạn mới...

BẢO HUÂN

Chăm dứt toàn cầu hóa

Chăm dứt
toàn cầu hóa -
FINANCIAL TIMES

Với việc Tổng thống Donald Trump gần đây đưa ra một loạt mức thuế mới đánh lên hầu như tất cả mọi mặt hàng nhập cảng vào Hoa Kỳ cho thấy chính sách của Tòa Bạch Ốc là muốn tất cả hàng hóa bán cho người tiêu thụ ở Mỹ phải được sản xuất tại các nhà máy của Mỹ - và qua đó ta thấy quá trình toàn cầu hóa được Hoa Kỳ hỗ trợ để làm bàn đạp cho việc vận hành và thúc đẩy nền kinh tế thế giới trong suốt nhiều thập niên qua đang bắt đầu hạ màn.

VŨ HIẾN
ARLINGTON, TX

Các mức thuế mới bao gồm mức thuế căn bản là 10% đối với hàng nhập cảng từ nước ngoài và thêm vào đó là “thuế đáp trả” (reciprocal tariffs) – nghĩa là thuế đánh ngang bằng với mức thuế mà các quốc gia khác đang áp dụng đánh lên các hàng hóa nhập cảng từ Hoa Kỳ. Trung Quốc sẽ phải đối mặt với mức thuế mới 34% đánh thêm vào mức thuế 20% đã được áp dụng kể từ tháng

2. Khi kết hợp với các mức thuế có từ thời các chính phủ trước, các nhà kinh tế ước tính rằng Trung Quốc hiện sẽ phải đối mặt với tổng mức thuế từ 65% đến 70%. Việt Nam phải đối mặt với mức thuế mới là 46% và các quốc gia Liên Âu đối mặt với mức thuế mới là 20%.

Made in America

Tham vọng “Made in America” của ông Trump có nghĩa là các nguồn đầu

tư trong những năm gần đây đổ vào các địa điểm sản xuất có chi phí thấp như Việt Nam chẳng hạn, cũng như vào các quốc gia đồng minh của Hoa Kỳ như Nam Hàn và Nhật Bản, sắp tới đây có thể cạn kiệt. Các công ty đang phải xem xét lại các kế hoạch đầu tư của họ để tìm nơi thích hợp và có lợi nhất cho tiền đầu tư của họ.

Kể từ khi ông Trump trở lại cầm quyền, một loạt

các thông báo mới từ nhiều công ty, trong đó có công ty sản xuất iPhone Apple, công ty sản xuất xe Nam Hàn Hyundai và các công ty bào chế dược phẩm như Johnson & Johnson và Eli Lilly nói rằng các công ty đa quốc gia này đang chuẩn bị mở rộng hoạt động sản xuất tại Hoa Kỳ để ứng phó với chính sách thuế quan của chính quyền Trump.

Tuy nhiên, việc tách ra khỏi chuỗi cung ứng của thế giới và chuyển công việc sản xuất đến Hoa Kỳ theo cách mà ông Trump muốn là một công việc rất khó khăn, đó là chưa kể bên cạnh đó còn nhiều thứ chi phí khác nữa. Ngoài ra còn có khả năng là Tổng thống Trump sẽ hạ thuế quan nếu ông có thể sử dụng chúng để đạt được sự nhượng bộ về thương mại từ các quốc gia khác thì việc di chuyển nhà

máy sản xuất của họ tới Hoa Kỳ hóa ra không có lợi. Các nhà kinh tế cảnh báo thế giới có thể sẽ phải đối mặt với tình trạng đầu tư sụt giảm khiến kinh tế bị suy yếu trong khi các công ty thì ngồi chờ cho các lớp sương mù của cuộc chiến thương mại tan đi.

Hy vọng của Tổng thống Trump là các bức tường thuế quan cao sẽ mở ra một thời kỳ hoàng kim mới với công ăn việc làm dồi dào và cuộc sống sung túc trong khi kỹ nghệ sản xuất nở rộ khắp nơi ở Hoa Kỳ. Ông đổ lỗi cho các hoạt động thương mại kiểu “ăn cướp” của Trung Quốc, của Liên Âu và các đối tác thương mại khác của Hoa Kỳ là đã lấy hết công ăn việc làm và các ngành kỹ nghệ của người Mỹ, và nay thì ông muốn đưa tất cả trở lại.

Hai quốc gia đối tác thương mại lớn nhất

của Hoa Kỳ, Mexico và Canada, được miễn thuế quan mới, với bất kỳ loại hàng hóa nào tuân thủ đúng theo thỏa thuận thương mại tự do của ba nước (được gọi tắt là USMCA) thì tiếp tục không phải chịu thuế. Tuy nhiên, cả hai quốc gia trên vẫn phải đối mặt với mức thuế 25% mà ông Trump áp dụng đối với một phần lớn hàng xuất cảng của họ không nằm trong thỏa thuận, cũng như mối nguy cơ ông Trump có thể hủy bỏ thỏa thuận trên vì các vấn đề không liên quan đến thương mại như ma túy và di dân lậu nếu những vấn đề này không được giải quyết theo yêu cầu của ông.

Chỉ đích danh Trung Quốc

Trong đợt thuế quan lần này, ông Trump chỉ đích danh Trung Quốc. Đây là quốc gia hưởng lợi

nhiều nhất từ xu hướng chuyển hoạt động sản xuất ra nước ngoài của các công ty Mỹ, và trong nhiều thập niên qua họ đã xây dựng các nhà máy bắt đầu bằng sản xuất đồ chơi và quần áo và nay thì sản xuất các sản phẩm kỹ thuật cao như xe hơi, máy móc và thiết bị điện tử. Hiện nay, Trung Quốc thống trị ngành sản xuất toàn cầu, với thặng dư mậu dịch năm ngoái là \$1 nghìn tỷ.

Do căng thẳng địa chính trị gia tăng giữa Washington và Bắc Kinh cùng với các hậu quả do đại dịch Covid gây ra, các công ty đa quốc gia đã mở thêm các cơ sở sản xuất mới bên ngoài Trung Quốc để duy trì hoạt động của họ được tiếp tục diễn ra suôn sẻ trong trường hợp nếu bị gián đoạn do chậm trễ vận chuyển, thiên tai, cấm vận kinh tế hoặc

Tổng thống Donald Trump tuyên bố mức thuế quan mới tại vườn hồng Tòa Bạch Ốc ngày 2 tháng 4 - ABC NEWS

xung đột. Như công ty Apple chẳng hạn, đã bắt đầu sản xuất một số điện thoại iPhone tại Ấn Độ.

Đồng thời, các công ty Trung Quốc cũng đã xây dựng các cơ sở sản xuất của họ ở nước ngoài, một phần là để thoát khỏi sự cạnh tranh khốc liệt trên thị trường trong nước của họ, nhưng phần quan trọng khác cũng là để tiếp tục phục vụ các khách hàng đa quốc gia và tránh thuế quan của Hoa Kỳ đối với hàng nhập cảng từ Trung Quốc. Mexico và Việt Nam là hai nơi được nhiều công ty Trung Quốc tìm đến, nhờ chi phí sản xuất thấp và, trong trường hợp của Mexico, được tiếp cận thị trường Hoa Kỳ miễn thuế.

Đối với Hoa Kỳ, kết quả là thị phần hàng nhập cảng từ Trung Quốc giảm nhưng thâm hụt mậu dịch với Việt Nam, Mexico và các quốc gia khác lại gia tăng. Tổng số thâm hụt hiện tại của Hoa Kỳ là \$1.1 nghìn tỷ trong năm 2024, và tình trạng này đã khiến ông Trump và các cố vấn của ông nhìn thấy nhu cầu cần cải tổ hệ thống thương mại toàn cầu.

Dấu hiệu tích cực

Với sự trở lại nắm quyền tại Tòa Bạch Ốc, Tổng thống Trump đã phát động cuộc chiến thương mại mới tới với cả đối thủ cũng như đồng minh, là những quốc gia mà ông cáo buộc đã lợi dụng hệ thống thương mại toàn cầu được Hoa Kỳ hỗ trợ kể từ sau Thế chiến bằng cách

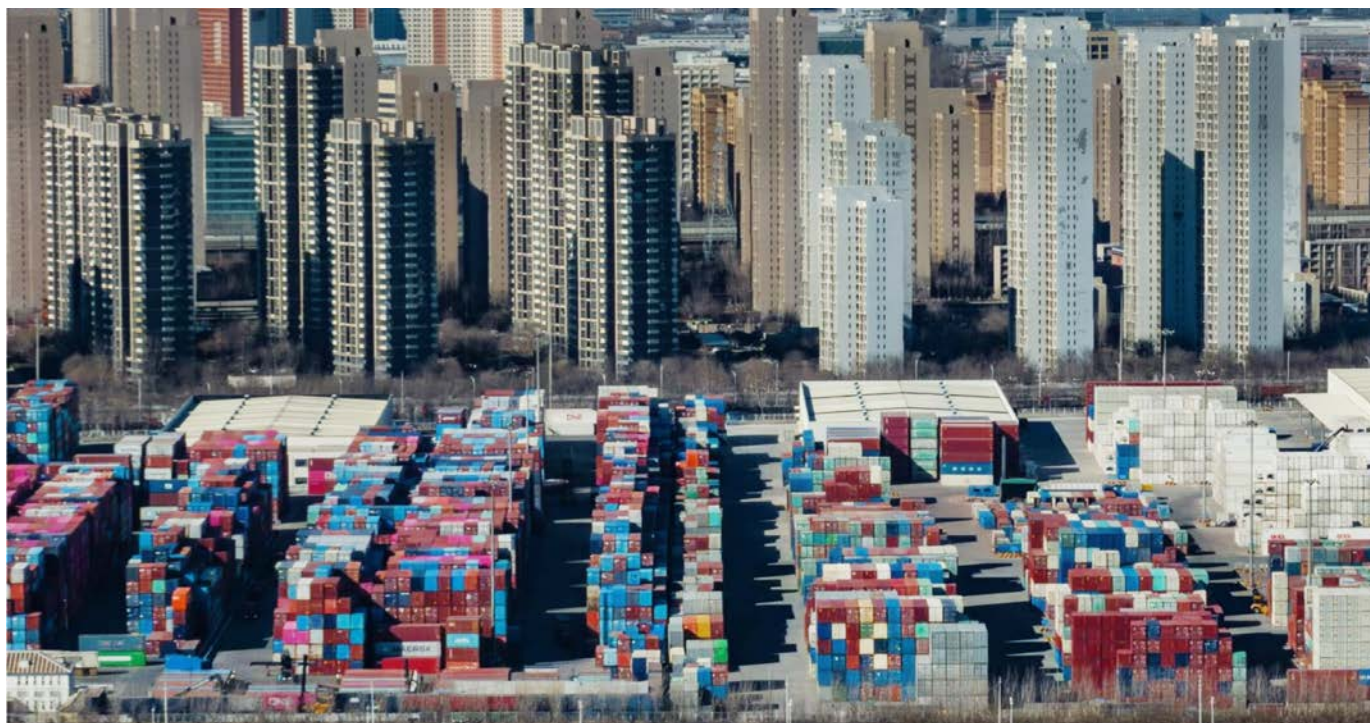
thúc đẩy xuất cảng của họ và hạn chế nhập cảng từ bên ngoài. Một số nhà phân tích cho rằng những chính sách bảo hộ như vậy thực sự đã thúc đẩy tình trạng thâm hụt mậu dịch của Hoa Kỳ, mặc dù hầu hết các nhà kinh tế chính thống viện dẫn tình trạng thâm thủng ngân sách kéo dài và tỷ lệ tiết kiệm thấp của Hoa Kỳ là những động lực chính đưa đến khoảng cách biệt về thương mại ngày càng lớn.

Có nhiều dấu hiệu cho thấy chiến lược tăng thuế quan của ông Trump đang mang lại hiệu quả. Trong một cuộc khảo sát gần đây cho thấy có khoảng một nửa các công ty kỹ thuật của Đức muốn tăng đầu tư vào Hoa Kỳ, trong đó

có công ty Siemens cho biết họ sẽ gia tăng đầu tư thêm \$10 tỷ vào Hoa Kỳ, thị trường lớn nhất của họ. Công ty sản xuất chip điện tử TSMC của Đài Loan cũng dự tính đầu tư thêm ít nhất \$100 tỷ trong các nhà máy sản xuất chip của họ ở Hoa Kỳ trong nhiều năm tới. Các công ty điện tử khác của Đài Loan như Foxconn, Compal và Inventec cho biết họ cũng sẽ có những đầu tư mới vào các nhà máy ở tiểu bang Texas.

Với đợt áp thuế quan lớn nhất từ trước đến nay của Tổng thống Trump vừa qua đã gửi đi một thông điệp rõ ràng tới các công ty Hoa Kỳ và ngoại quốc rằng thời đại toàn cầu hóa của thế giới đã kết thúc.

VH

Hàng nhập cảng Trung Quốc phải chịu mức thuế từ 65%-70% - GETTY IMAGES

LỜI GIỚI THIỆU: Cindy Thu Hoàng là nhân viên của bộ Y tế Tiểu Bang, hiện đang làm việc tại Texas Health and Human Services Commission (HHSC) là cơ quan quản trị các chương trình trợ giúp các gia đình với các dịch vụ về thực phẩm, chăm sóc sức khỏe, an toàn và thảm họa bao gồm các chương trình Phụ nữ, Trẻ sơ sinh và Trẻ em (WIC), Trợ cấp Y tế cho Trẻ em (Children's Medicaid), Hỗ trợ Dinh dưỡng Bổ sung (Supplemental Nutrition Assistance Program- SNAP). Cô tham gia nhiều hội đoàn và có chương trình về Phúc Lợi Xã Hội trên radio và TV tại Dallas. Cô mong muốn được giúp đỡ đồng hương qua việc giải đáp các thắc mắc trong lãnh vực phúc lợi xã hội của tiểu bang.

Mọi thắc mắc xin gửi câu hỏi về: bientap@trenews.net

CINDY THU HOÀNG
DALLAS

HỎI

Thưa chị, tôi đã xin chương trình vào tháng qua nhưng đã bị từ chối vì mức thu nhập của tôi quá mức, tôi đang nhận Medicare và cũng đang trả phần B, không biết bên Bộ Y Tế của tiểu bang có thay đổi gì hay không hay còn có chương trình nào tôi có thể xin chỉ dẫn giùm, xin cảm ơn chị nhiều.

Xin thưa với ông bà, hiện giờ mọi chương trình phúc lợi xã hội của Bộ Y Tế tiểu bang Texas đã lên mức thu nhập và bắt đầu vào tháng 3 vừa qua.

Trong chương trình Medicare Saving Program (MSP) có 3 phần.

Cần phải đủ điều kiện về công dân

1. Công dân Mỹ (không cần phải đủ 40 tín chỉ.)

2. Thẻ xanh đủ điều kiện để được nhận chương trình, thì cần phải có 40 tín chỉ làm việc tại Mỹ, (nếu là vợ chồng thì cả hai người có quyền lấy tín chỉ của nhau để được đủ 40 tín chỉ làm việc tại Mỹ).

Trong chương trình Medicare saving program (MSP) tài sản cũng cần phải đủ điều kiện:

- Single (1 người) \$9,660
- Double (2 Người - vợ và chồng) \$14,470.

Tài sản sẽ tính xe, tiền ngân hàng, tiền mặt đang có, (xe được khấu trừ chiếc đầu, nghĩa là không tính 1 chiếc xe, nếu mình chỉ có 1 chiếc, nếu mình có 2 chiếc xe thì chiếc 2 được khấu trừ \$15,000, chiếc thứ ba \$4,460).

Chương trình Medicare saving Program (MSP) có 3 phần và mức thu nhập của 3 chương trình như sau:

1. QMB (Qualified Medicare Beneficiary)

- Single (1 người) \$1,305
- Double (2 người) \$1,763

TRẢ LỜI

2. SLMB (specified low-income Medicare Beneficiary)

- Single (1 người) \$1,565
- Double (2 người) \$2,115

3. QI1 (Qualifying Individuals)

- Single (1 người) \$1,761
- Double (2 người) \$2,380

3 chương trình này đều trả phần B cho quý vị, nhưng trong 3 chương trình có quyền lợi khác nhau, và cả 3 chương trình đều được nhận trong 1 năm và cần phải làm đơn xin lại mỗi năm. Quý vị sẽ không tiếp tục được trả phần B nếu không làm đơn lại khi hết hạn.

Khi hồ sơ sắp hết hạn, mình có thể nộp đơn xin lại trước 2 tháng, khi chương trình của mình vẫn đang còn hiệu lực, không nên để hồ sơ hết hạn rồi mới nộp đơn xin lại. Bộ Y Tế của tiểu bang sẽ gửi cho mình tờ đơn (1200 EZ) xin lại trước 2 tháng. Dùng tờ đơn của Bộ Y Tế gửi đến, xem lại, chỉnh sửa thông tin nếu có thay đổi hay sai sót và ký tên rồi gửi lại cho Bộ Y Tế.

Trường hợp đơn 1200 EZ Bộ Y Tế gửi đến bị lạc, quý vị vẫn phải nộp đơn xin lại như ban đầu.

Khi hồ sơ bị từ chối vì mức thu nhập và tài sản của mình quá cao, quý vị vẫn có thể làm đơn xin lại khi thu nhập hay tài sản thay đổi.

CTH

Đảo Quốc Xanh Greenland

TRẦN LÝ LÊ
ORLANDO, FL.

Greenland hay Đảo Quốc Xanh trong tâm trí phe ta chỉ là một chấm nhỏ trên màn hình tivi của tàu bay mỗi lần đi về giữa Hoa Kỳ và Âu Châu. Thấy Greenland trên màn hình là biết mình sắp về đến nhà, là sửa soạn xỏ giày, vuốt áo quần cho thẳng thơm

một chút sau nhiều giờ nằm phè trên ghế dài của hãng hàng không. Chẳng mấy khi nghĩ đến đảo quốc xa lạ ấy. Nhưng bây giờ thì khác rồi, mấy tháng nay, hễ xem tin tức [mình] là thấy Greenland được nhắc nhỏ đến khá nhiều.

Về mặt địa lý, Đảo Quốc Xanh là một phần của vùng Bắc Mỹ nhưng lại là thuộc địa của Đan Mạch dù cư dân ở đó, mỗi ngày một độc lập hơn; họ đòi tách rời khỏi Đan Mạch như một quốc gia độc lập với chủ quyền riêng.

Diện tích của Greenland khoảng 836,300 dặm

vuông, lớn gấp 3 lần Texas và là một hòn đảo lớn nhất thế giới giữa biển cả mênh mông. Rộng như thế nhưng 80% đất đai bao phủ bởi tuyết đá, phần còn lại là nơi sinh sống của 60,000 cư dân giòng tộc Inuit. Thủ đô là Nuuk; dùng Danish krone, và ngôn ngữ chính thức Kalaallisut, dựa trên cổ ngữ Inuit, dù số lớn cư dân nói tiếng Đan Mạch.

Đảo quốc này được biết đến như một vùng đất nguyên sơ tuyệt đẹp của thiên nhiên. Du khách tìm đến Greenland để được nhìn ngắm băng sơn Ilulissat fjords, Ekip Sermia Glacier;

những ngôi nhà gỗ rực rỡ tươi màu tại thôn làng Ilulissat và Sisimiut, và tục lệ hiếu khách của cư dân: Họ mở cửa đãi khách thăm viếng những món cà phê bánh ngọt. Đến Greenland trong khoảng tháng Bảy, tháng Tám nắng ấm là du khách được ngắm nhìn và thưởng thức cảnh mặt trời sáng lúc nửa đêm, Northern Lights.

Gần đây, Greenland được / bị đề cập đến qua nhiều nguyên nhân: đây là nơi khí hậu thay đổi rõ ràng nhất, nhưng tài nguyên, vị thế địa chính và thương mại là những yếu tố khiến thế giới nhìn

ngắm, tranh giành hòn đảo này.

Về mặt địa chính (geopolitics), Greenland là tâm điểm nơi nhiều quốc gia tranh giành tài nguyên và vị trí [ảnh hưởng đến] quốc phòng. Theo ông Geoff Dabelko, giáo sư ngành an ninh và môi sinh tại Ohio University, đảo quốc này là kho đất hiếm (nguyên liệu cần thiết của máy móc sử dụng trong ngành truyền thông), uranium, hàng tỷ thùng dầu thô và một lượng khí thiên nhiên chưa được khai thác.

Hiện nay, hầu hết những loại đất hiếm đến từ Hoa Lục, khi ảnh hưởng [thương mại] của đất nước ấy gia tăng với các áp lực chính trị thì thế giới kể cả Hoa Kỳ bắt đầu tìm kiếm các nguồn cung cấp khác. Ba năm trước, Đan Mạch đã ngừng việc khai thác dầu thô tại Greenland.

Ngoài tài nguyên như đất hiếm, khí thiên nhiên và dầu thô, trên khía cạnh môi sinh, chuyên gia về khí hậu như ông David Holland, Đại Học New York, cho rằng đảo quốc này là nơi khí hậu thay đổi rõ ràng nhất địa cầu. Một cái tủ lạnh của mở toang hay một hàn thử biểu / nhiệt kế của thế giới đang [bị] hâm nóng và tốc độ bị hâm nóng nhanh gấp 4 lần các vùng đất khác.

Một chuyên gia khí hậu khác, ông Eric Rignot

of the University of California, Irvine lo âu về lượng băng đá khổng lồ tại Greenland. Lượng băng đá ấy khi chảy tan sẽ thay đổi thời tiết trên thế giới, một hiện tượng kinh hoàng như phim giả tưởng kinh dị.

Băng tan biến dạng bờ biển khắp nơi trên địa cầu; mực nước biển sẽ dâng cao đến 24 bộ Anh (cỡ 7.5 thước) dù khối nước đá cỡ 3cm khối đang từ từ tan rã. Từ năm 1992, Greenland đã mất khoảng 182 tỷ tấn băng đá mỗi năm; đến năm 2019 thì lượng băng tan đã gia tăng đến 489 tỷ tấn mỗi năm. Tạm hiểu là mức băng tan mỗi ngày một nhanh. Số lượng, tốc độ băng tan và ảnh hưởng trên mực nước biển khiến chuyên viên môi sinh thế giới lo âu lắm. Kiểu mẫu của mưa gió, tuyết đá trên địa cầu sẽ thay đổi; nông nghiệp và môi sinh không còn theo mùa như ngày trước và sẽ khó ước đoán.

Lượng băng tan thay đổi các kiểu mẫu của luồng khí quyển (jet stream) nhất là vào mùa

đông, gặp áp suất nước Greenland, gió [từ] Bắc Cực đổ về hướng tây và đông thổi đến Âu châu và Bắc Mỹ. Điển hình, từ những tảng băng tan tại Greenland, 2/3 lãnh thổ Hoa Kỳ đã chịu những trận đông đá trái mùa, nhất là vùng Đông Bắc, như trận “Superstorm Sandy” năm 2012.

Mực nước biển lên / xuống hay Atlantic Meridional Overturning Circulation (AMOC) ảnh hưởng nặng nề đến khí hậu toàn cầu; thủ phạm của những trận bão mùa đông trên địa cầu. Theo ông Mark Serreze, director of the National Snow and Ice Data Center in Boulder, Colorado, hiện tượng bão tố [trái mùa] ấy do nguồn nước [ngọt] từ băng tan tại Greenland đổ về biển cả. Khi AMOC ngừng thì ảnh hưởng trên khí hậu toàn cầu sẽ dữ dội hơn nữa, Âu Châu và vùng Bắc Mỹ sẽ chịu những trận đông đá kéo dài nhiều ngày. Kinh hoàng như trong phim “The Day After Tomorrow” trình chiếu năm 2004.

Ngay tại Greenland,

băng đá [trắng] phản chiếu ánh nắng; chuyển nhiệt và năng lượng khỏi mặt đất nên khi băng tan, đảo quốc này cũng đổi màu, trở thành xanh nước biển và xanh lục [của đất đai] nên thu hút năng lượng [mặt trời] và nóng nực hơn.

Greenland nằm giữa vòng tròn của Hoa Kỳ, Nga Sô và Âu Châu nên từ 2 thế kỷ nay, đảo quốc này là “giải thưởng” mà nhiều quốc gia ngắm nhìn và ham muốn chủ quyền, nhất là khi hải lộ Bắc Băng Dương mở rộng để buôn bán! Hiện nay, chủ quyền Greenland thuộc về Đan Mạch, quốc gia thành lập NATO và Hoa Kỳ có một căn cứ quân sự khá lớn tại đây.

Ngay từ lúc còn tranh cử tổng thống, ông Donald Trump đã đánh tiếng muốn “mua” Greenland dù “chính chủ” từng lên tiếng phản đối, *chúng tôi không bán đất nhà!* Đan Mạch từ chối, chính phủ “tự trị” của Greenland cũng lắc đầu nhưng ý muốn của dân địa phương thì sao? Họ muốn độc lập từ Đan Mạch nhưng 57 ngàn cư dân nọ cũng muốn thụ hưởng những quyền lợi kinh tế xuất phát từ tài nguyên [trong] đất nhà. Thế thì dân địa phương muốn gì? Theo Đan Mạch (được NATO bảo vệ) hay trở thành phần đất [tự trị] của Hoa Kỳ?

Ta chờ xem!?

TLL

bên lề THỂ THAO

INGE Sorensen BƠI LỘI

Inge Sørensen (Denmark: Đan Mạch) là nữ lực sĩ trẻ nhất đoạt huy chương Olympic tại Thế vận hội Mùa hè Berlin 1936, đồng thời là người giành huy chương Olympic trẻ nhất trong lịch sử Olympic ở tuổi 12.

Cô tiếp tục đoạt huy chương vàng ở nội dung 200 mét bơi ếch vào năm 1938 khi mới 16 tuổi và lập 3 kỷ lục thế giới trong suốt sự nghiệp của mình.

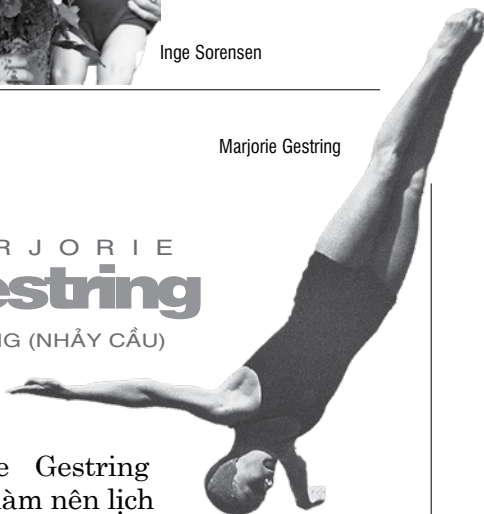

Inge Sorensen

MARJORIE Gestrung DIVING (NHẢY CẦU)

Marjorie Gestrung (Mỹ) đã làm nên lịch sử khi giành huy chương vàng ở môn diving (nhảy cầu ván) 3 mét tại Thế vận hội Berlin 1936 năm 13 tuổi. Rất tiếc đây cũng là huy chương Olympic duy nhất trong sự nghiệp của cô, vì Thế chiến thứ hai đã hủy bỏ Thế vận hội năm 1940 và 1944.

Tuy nhiên cô vẫn giữ danh hiệu là một trong những thể thao gia giành huy chương Olympic trẻ nhất mọi thời đại.

Marjorie Gestrung

Lần trước, chúng tôi cùng bạn điểm qua những gương mặt thể thao gia “già” nhất ở những cuộc tranh tài đỉnh cao. Trong số báo này, mời bạn cùng chúng tôi điểm danh một vài gương mặt trẻ nhất đứng trên bục vinh quang ở Thế vận hội. Chúng ta đều biết rằng, việc đoạt được huy chương ở nơi tập trung những tinh tú như thế này không bao giờ là điều dễ dàng ...

Kokona Hiraki

KOKONA Hiraki TRƯỢT VÁN

Kokona Hiraki (Nhật) skateboarding (trượt ván) giành huy chương bạc tại Thế vận hội Olympic Tokyo 2020 khi mới 12 tuổi. Hiraki trở thành người trẻ nhất Nhật Bản từ trước đến nay và là người trẻ nhất hoàn cầu giành được huy chương Olympic trong vòng 85 năm. Hiraki cũng giành được huy chương vàng tại Giải vô địch thế giới WST Park 2023 và là người trẻ nhất giành được huy chương ở 2 giải Olympic ở tuổi 15 (Olympic Tokyo 2020 và Olympic Paris 2024)

DOMINIQUE Moceanu THỂ DỤC DỤNG CỤ

Dominique Moceanu giữ vai trò trụ cột trong đội gymnastics (thể dục dụng cụ) nữ Hoa Kỳ giành được huy chương vàng tại Thế vận hội Atlanta 1996. Moceanu trở thành nữ thể thao gia trẻ nhất trong lịch sử nước Mỹ giành được huy chương vàng môn thể dục dụng cụ tại Thế vận hội ở tuổi 14.

Điều làm cả nước Mỹ xúc động là hình ảnh Moceanu chân băng bột vì nứt xương ống thực hiện cú nhảy cuối cùng rồi ngã quỵ. Cú nhảy hoàn hảo để đội gymnastics đủ điểm đoạt huy chương vàng đồng đội.

Huấn luyện viên Karolyi ôm Moceanu sau nỗ lực cuối cùng
(Nguồn ảnh: AP Photo/John Gaps III)

Ngày này năm xưa...

17-4

1966

ngày nay, Hòa Lan là một đội banh tầm cỡ thế giới nhưng họ chính thức bước ra sân đấu quốc tế lần đầu tiên vào ngày 30 tháng 4 năm 1905 với đội Bỉ. Hòa Lan thắng 4-1.

Ngày 17-4-1966, Hòa Lan đánh dấu trận đấu quốc tế lần thứ 100 cũng với Bỉ trước 65,000 khán giả và thắng Bỉ với tỉ số 3-1

Đội tuyển Hòa Lan, mà người Việt gọi là “cơn lốc màu da cam” với lối chơi tổng lực sôi động, góp mặt lần đầu tiên tại FIFA World Cup vào năm 1934, ở Ý. Hòa Lan lọt chung kết World Cup nhiều lần nhất mà chưa bao giờ lên ngôi vô địch.

Họ chỉ giành được chức vô địch châu Âu UEFA năm 1988.

17-4

1983

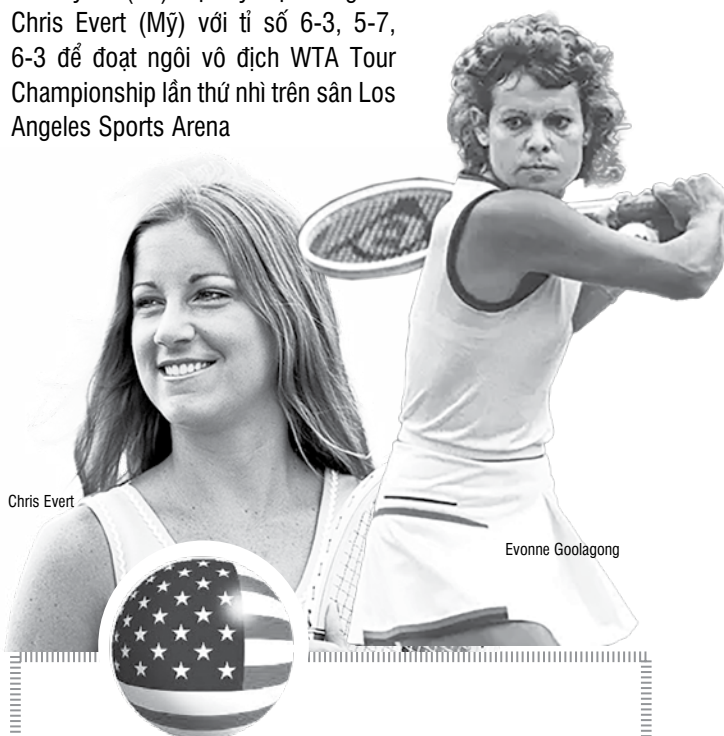
Grete Waitz

Nữ lực sĩ chạy đường trường Grete Waitz (Na Uy), trở thành nhà vô địch marathon thế giới đầu tiên trên đường đua dành cho nữ. Tại Giải vô địch điền kinh thế giới khai mạc ở London, cô đã bứt phá một cách ngoạn mục để giành chiến thắng trong 2:25:29.

17-4

1976

Ngôi sao quần vợt Evonne Goolagong Cawley (Úc) hạ tay vợt sừng sỏ Chris Evert (Mỹ) với tỉ số 6-3, 5-7, 6-3 để đoạt ngôi vô địch WTA Tour Championship lần thứ nhì trên sân Los Angeles Sports Arena

Chris Evert

Evonne Goolagong

NHỮNG TRẬN SẮP TỚI CỦA ĐỘI TUYỂN MỸ

MAY 31

THÂN HỮU

NỮ HOA KỲ vs CHINA

4:30 PM CDT | SÂN ALLIANZ FIELD, ST. PAUL, MN, USA

JUN 7

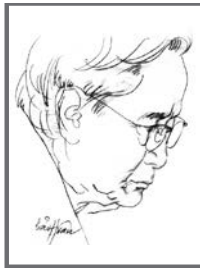
THÂN HỮU

NAM HOA KỲ vs TURKEY

2:30 PM CDT | SÂN PRATT & WHITNEY STADIUM AT RENTSCHLER FIELD, CT, USA

Một số trận bạn có thể xem tại FOX, ESPN2 hoặc Telemundo (công ty con của NBC, tiếng Tây Ban Nha)

* CST cũng là Central Time (CT)

TIM NGUYỄN
GARLAND, TX.

Tôi sẽ hái nhiều hoa cúc hơn

Mùa xuân... Những cánh đồng hoa cúc nở rộ. Nguyên tôi xin được cùng các bạn nhắc lại một mẩu chuyện xưa để cùng suy gẫm.

C húng ta chỉ có một đời sống này để sống, đúng thế phải không các bạn. Và thời gian trôi qua không trở lại. Giờ đây, đứng trên cây cầu có tên là thế thủy, nhìn lại có thể có người thấy bằng lòng mãn ý với cuộc đời đã qua của mình, nhưng phần đông thấy có những điều bất ưng và nghĩ giá như mình có thể sống khác đi.

Và bạn ơi, bạn có bao giờ muốn nhìn lại những mảng đời đã trôi xa ấy để xem nếu được sống lại ta có thể sống vui hơn, đẹp hơn, sâu sắc hơn chẳng, như người phụ nữ đã gần 90 tuổi trong đoạn văn sau đây của nhà văn/bác sĩ Đỗ Hồng Ngọc.

Vâng, một bà gần 90 tuổi khi được hỏi nếu được sống lại cuộc đời đã qua một lần nữa, bà sẽ sống như thế nào -bà đã trả lời như sau:

“Nếu được sống lại cuộc đời đã qua một lần nữa - thì tôi sẽ dám... phạm nhiều sai lầm hơn. Tôi sẽ ngờ nghệch hơn là tôi đã ngờ nghệch trong cuộc đời này. Tôi sẽ thanh thoi hơn, linh hoạt hơn. Tôi sẽ coi ít thứ nghiêm chỉnh hơn. Tôi sẽ trèo núi leo đèo nhiều hơn, bơi lội nhiều hơn... Tôi sẽ ăn nhiều kem hơn. Dĩ nhiên tôi sẽ gặp nhiều rắc rối hơn nhưng tôi sẽ thực tế hơn là chỉ mơ mộng. Tôi sẽ bớt... lạnh mạnh hơn. Ôi, tôi đã có những khoảnh khắc của đời mình và tôi muốn có nhiều hơn những khoảnh khắc đó, cái nọ nối cái kia, cái nọ tiếp cái kia thay vì tôi cứ sống để chờ đợi... Nếu tôi được sống lại cuộc đời đã qua lần nữa thì tôi sẽ đi chân không nhiều hơn, sẽ bớt mang theo dù và dầu nóng, bình thủy các thứ... Tôi sẽ hái nhiều hoa cúc hơn...”

Trong đoạn văn vừa trích dẫn trên, ta thấy người phụ nữ cao tuổi này đã có những ước muốn thật hồn nhiên. Nguyễn tôi rất lấy làm thú vị khi đọc những câu “sẽ nghèo hơn”, “sẽ thanh thoi hơn”, “ít nghiêm chỉnh hơn”, “ăn nhiều kem hơn”, “đi chân không nhiều hơn” và “hái nhiều hoa cúc hơn”. Các bạn nghĩ sao, có cùng chia sẻ ít nhiều thú vị với kẻ này không? Hay muốn sống trở lại khôn ngoan hơn, trí xảo hơn, hùng hục hơn trong việc mưu tìm tư lợi để được ăn trên ngồi trốc, ở nhà lầu đi xe hơi, tiệc tùng cao lương mỹ vị?...

Ôi, có bao lâu cuộc đời. Mọi thứ rồi trôi qua, khi nhắm mắt xuôi tay ta mang theo được những gì? Với Nguyễn, được sống trong yêu thương và yêu thương mọi người là quý nhất. Tất nhiên, như vậy không có nghĩa là ta yêu thương cả những tay đại hung đại ác như Hitler, Stalin, Mao Trạch Đông, Polpot... hay thằng Un thằng In nào ở Bắc Hàn hiện nay. Nói thế

nhưng cũng cần thêm là bản thân không được làm điều ác, không chơi xấu với bất cứ ai. Ngoài ra, phải sống chan hòa với thiên nhiên cây cỏ, biết thưởng thức vẻ đẹp của bầu trời lúc bình minh cũng như hoàng hôn, thưởng thức từng bóng nắng ánh trăng giọt mưa đoá tuyết. Yêu thương từ con ve, cái kiến, chú dế mèn gáy trong đêm khuya, con chim hót bên cửa sổ lúc ngày lên. Ôi thế giới này có biết bao điều đẹp để yêu thương. Chỉ có điều là ta quá bận bịu trong lợi danh, quyền tước hoặc sống quá hững hờ, không mở rộng lòng ra trước mọi người và cuộc đời. Có lẽ mỗi ngày mỗi người cần đọc lại đôi trang Sống Đẹp của Lâm Ngữ Đường để chiêm nghiệm và noi theo.

Cho nên, nếu được sống lại những chuỗi đời đã qua, Nguyễn sẽ cố gắng sống tốt hơn, chan hòa hơn. Trước hết, nếu được trở về / một lần / trong căn nhà tuổi nhỏ, Nguyễn sẽ yêu thương cha mẹ mình hơn,

yêu thương và không quá nghiêm khắc xa cách các em. Rồi khi có gia đình riêng, sẽ sống và yêu thương vợ con thật tràn đầy, không làm việc gì để sau này nghĩ lại phải ân hận. Với bạn bè, không ganh ghét, tị hiềm mà yêu thương nhiều hơn, ăn ở hết lòng hết dạ với bạn bè. Đồng thời, mở lòng ra với mọi người và cuộc đời. *Chia sẻ bát cơm cho trẻ không nhà / Chuyện trò cùng người tuyệt vọng / Đắp bài thơ lên những phận người...* Mở lòng ra với thiên nhiên tạo vật. Cũng như người phụ nữ cao tuổi nói trên, Nguyễn sẽ đi chân đất nhiều hơn, trèo lên nhiều ngọn đồi hơn, lội sông nhiều hơn và hái nhiều hơn những bông cúc vàng. Đọc nhiều sách hơn để chia sẻ với nhiều mảnh đời và tư tưởng của triết gia hiền giả.

Còn nhiều nữa, bạn ơi. Nếu tôi được sống lại những quãng đời đã qua... Còn bạn thì sao?

TN

Nếu bạn có thắc mắc?

Nếu bạn có bất kỳ thắc mắc nào về các vấn đề An Sinh Xã Hội (Social Security) như: **Trợ cấp hưu trí- Trợ cấp người già- Trợ cấp tàn tật.**

Xin vui lòng gửi câu hỏi cho cô Angie Hồ Quang.

Cô Angie Hồ Quang đến Hoa Kỳ năm 1984, là Giám đốc cơ quan tìm việc làm cho người Việt. Bà từng làm việc cho Sở An Sinh Xã Hội từ năm 1991 đến 2020.

Câu hỏi xin ghi:

Mục "An Sinh Xã Hội"

Gửi về email: bientap@trenews.net

Nếu bạn cần trợ giúp hoặc có bất kỳ câu hỏi nào về tiêu chuẩn, quyền lợi **thực phẩm, chăm sóc sức khỏe**, bao gồm các chương trình **Phụ nữ, Trẻ sơ sinh và Trẻ em (WIC), Trợ cấp Y tế cho Trẻ em (Children's Medicaid), Hỗ trợ Dinh dưỡng Bổ sung (Supplemental Nutrition Assistance Program- SNAP).**

Xin vui lòng gửi câu hỏi cho cô Cindy Thu Hoàng, phụ trách **Phúc Lợi Xã Hội** [Texas Health and Human Services Commission (HHSC)], đây là cơ quan quản trị các chương trình trợ giúp các gia đình về các quyền lợi trên. Cô Cindy Thu Hoàng hiện đang là nhân viên của bộ Y tế Tiểu Bang. Câu hỏi xin ghi:

Mục "Phúc Lợi Xã Hội"

Gửi về email: bientap@trenews.net

Nếu bạn có bất kỳ **câu hỏi gì về Thuế** hoặc **gặp rắc rối với sở Thuế**, cần được giải thích và cố vấn miễn phí, xin đặt câu hỏi với cô Đài Thị.

Cô Nguyễn Đài Thị là cựu Thanh Tra của Sở Thuế Hoa Kỳ (IRS) và cũng là cựu Thanh Tra của Bộ Ngân Khố (U.S. Treasury Inspector General). Có bằng IRS Enrolled Agent do Sở Thuế cấp. Hơn 30 năm kinh nghiệm làm việc cho Sở Thuế và Bộ Ngân Khố, cô cũng đã từng audit-Sở Thuế. Với kinh nghiệm đặc biệt này, chẳng những cô Đài Thị rất rành về luật thuế, mà còn hiểu tường tận về cơ cấu và nội bộ của cơ quan IRS. Xin gửi câu hỏi cho cô Nguyễn Đài Thị.

Xin ghi mục "Thuế vụ"

Gửi về email: bientap@trenews.net

NGUYỄN ĐÀI THI

Cô Nguyễn Đài Thi là cựu Thanh Tra của Sở Thuế Hoa Kỳ (IRS) và cũng là cựu Thanh Tra của Bộ Ngân Khố (U.S. Treasury Inspector General). Cô có bằng IRS Enrolled Agent do Sở Thuế cấp. Với hơn 30 năm kinh nghiệm làm việc cho Sở Thuế và Bộ Ngân Khố, cô Đài Thi đã từng kiểm toán (audit) thuế doanh nghiệp và cá nhân. Khi làm việc cho Bộ Tổng Thanh Tra Ngân Khố, cô cũng đã từng audit-Sở Thuế. Với kinh nghiệm đặc biệt này, chẳng những cô Đài Thi rất rành rẽ về luật thuế, mà còn hiểu tường tận về cơ cấu và nội bộ của cơ quan IRS. Cô thường xuyên chia sẻ các đề tài thuế vụ qua các đài radio và TV tại Dallas. Trê hân hạnh được cùng cô Đài Thi cộng tác để hướng dẫn đồng hương về luật thuế liên bang và giải đáp các vấn đề rắc rối với Sở Thuế. Độc giả ở khắp nơi có thể gửi thư bưu điện hoặc email cho tòa soạn Trê, ghi chú "Mục Thuế Vụ".

Email: bientap@trenews.net

Nhắn tin (text only) câu hỏi đến

469-328-3453

hoặc gửi thư về tòa soạn:

**3202 N. Shiloh Rd.,
Garland, TX 75044**

HỎI: Tôi năm nay 67 tuổi, vừa rồi cô em gái tôi rủ tôi hùn vốn mua một căn nhà cho mượn.

Tôi rút 200,000 đô la từ tài khoản hưu 401(k) để mua nhà. Trường hợp này tôi có bị phạt hay ảnh hưởng gì đến việc khai thuế không? Xin cô Đài Thi giải thích giúp. Cảm ơn cô.

ĐÁP: Thưa ông, ông không nói rõ nhưng tôi đoán là tài khoản hưu trí 401(k) của ông là loại "Traditional" (tạm dịch là tài khoản hưu trí truyền thống). Nếu là loại này thì bắt đầu từ 59.5 tuổi trở đi, ông cứ thoải mái rút tiền ra và không bị phạt đồng nào.

Tuy nhiên, tôi thấy vấn đề chính ở đây là số tiền thuế rất lớn mà ông phải nộp. Sau khi đóng thuế rồi thì trong tay ông không còn nhiều như ông nghĩ.

Hay nói cách khác cho dễ hiểu, là xem như tiền trong tài khoản hưu 401(k) không phải hoàn toàn là của ông. Mà thật ra là một phần của ông, và một phần của chính phủ - qua dạng thuế lợi tức. Đó là lý do tại sao đến một lúc nào đó, Sở Thuế bắt buộc mình hàng năm phải rút tiền 401(k) ra để mình trích ra phần thuế và nộp cho họ, chứ họ không cho mình giữ số tiền đó suốt đời.

Cũng giống như khi mình trúng số độc đắc một triệu đô, mình chỉ nhận

được hơn nửa triệu thôi. Phần còn lại là chính phủ lấy, qua dạng thuế lợi tức.

Trong trường hợp của ông, nếu ông không có thu nhập nào khác ngoài số tiền 200,000 đô la này thì ông phải nộp thuế không dưới 40,000 đô, hay khoảng chừng 22%. Có nghĩa là phần ông có trong tay chỉ còn lại khoảng 160,000 đô, hay khoảng 78%.

Rất tiếc rằng ông đã rút tiền ra rồi, cho nên bây giờ ông phải lo chuẩn bị tiền để đóng thuế. Không biết căn nhà ông mua cho mượn lời lỗ bao nhiêu, nhưng theo tôi nhận thấy thì trước mắt ông mất 22% cho thuế, mà nếu ông mượn nợ ngân hàng thì thấp hơn nhiều, có thể chỉ khoảng 7-8%.

Nếu là tôi thì tôi không rút tiền từ tài khoản hưu 401(k) để dùng vào chuyện đầu tư, nhất là đầu tư nhà cửa. Lý do thứ nhất, một khi đã rút tiền từ 401(k) ra rồi thì ông không bỏ vào đó lại được nữa, ngoại trừ ông đi làm lại mới được bỏ tiền vào đó nhưng mỗi năm chỉ bỏ được một ít.

Lý do thứ nhì, ở Mỹ thì mượn nợ mua nhà dễ hơn mượn các loại nợ khác, và mức lãi suất mua nhà cũng thấp hơn. Tôi sẽ đặt tiền cọc ít nhất có thể, và chọn thời hạn vay lâu dài nhất. Cốt lõi của đầu tư nhà cửa là mượn đầu heo nấu cháo, bỏ càng ít tiền

túi ra càng tốt, và chờ khi nào có lỗi thì bán.

Tóm lại, trước khi rút một số tiền lớn ra từ tài khoản hưu Traditional 401(k) thì nên thận trọng về vấn đề đóng thuế. Rút ra càng nhiều thì mức thuế càng cao, có khi đến 37%. Tốt hơn hết nên tư vấn với chuyên gia thuế trước, để tính xem đó có phải là cách tốt nhất để dùng tiền 401(k) vào chuyện đầu tư hay không. Hoặc nếu có cần rút tiền ra, thì nên rút từ từ mỗi năm một ít, để tránh bị lọt vào mức thuế quá cao.

Sẵn đây, tôi cũng xin chia sẻ về tài khoản hưu Roth 401(k), khác hẳn với loại Traditional 401(k). Bỏ tiền vào quỹ hưu Roth 401(k) thì tuy không được trừ thuế ngay lúc đó, nhưng khi về hưu rút tiền ra thì không phải đóng thuế đồng nào, cả vốn lẫn lãi đều được miễn thuế. Đặc biệt là người Việt chúng ta khi qua đời hay để tiền lại cho con cháu, thì con cháu sẽ được thừa kế Roth 401(k) miễn thuế, giống y như khi mình còn sống.

Với Traditional 401(k) thì được trừ thuế ngay khi mình bỏ tiền vào, nhưng khi rút ra thì đóng thuế trên vốn lẫn lãi. Con cháu thừa kế Traditional 401(k) cũng phải đóng thuế.

Thoáng nghe qua thì đa số chọn Traditional 401(k) vì thích được khấu trừ thuế trước, không muốn chờ đến sau này. Nhưng thông thường sau một thời gian dài đầu tư thì các tài khoản hưu sẽ tăng đáng kể. Sau này về già thì phải đóng thuế rất nhiều, nhiều hơn so với số tiền ít ỏi mình đã được trừ thuế trước đây. Cho nên, lúc đó nhiều người ước gì trước đây mình đã chọn Roth 401(k).

Quý vị nào quan tâm đến kế hoạch thuế lâu dài thì nên tham khảo với chuyên gia thuế, chứ đừng tham khảo các dịch vụ bán IRA nhé vì họ chuyên môn bán các sản phẩm tài chính chứ không rành luật thuế.

HỎI: Trong năm qua, tôi đã đóng góp rất nhiều cho từ thiện. Tôi đã chi trên \$10,000 để xây chùa ở quê tôi. Tôi

cũng giúp cho nhiều cơ sở từ thiện khác ở Việt Nam. Hầu hết không có giấy chứng nhận, hiện tôi chỉ giữ được 2 chứng từ. Tôi có thể khai thuế khoản này để trừ thuế không cô Đài Thi?

ĐÁP: Thưa bà, rất tiếc những đóng góp từ thiện của bà cho các nơi nghèo khó ở Việt Nam không được khấu trừ thuế ở Mỹ.

Theo luật thuế Mỹ thì những đóng góp từ thiện chỉ được khấu trừ thuế khi nào những nơi nhận được đóng góp có nằm trong danh sách các tổ chức “vô vụ lợi”, thường được gọi là 501(c)3, chẳng hạn như nhà thờ, chùa, hội đoàn v.v. Tất cả những tổ chức vô vụ lợi này phải làm đơn xin Sở Thuế duyệt xét và chấp thuận. Hầu như tất cả các tổ chức vô vụ lợi đều ở trong nước Mỹ.

Sau khi chấp thuận, Sở Thuế sẽ cấp cho họ một mã số EIN, tương tự như số An Sinh Xã Hội. Số này họ sẽ dùng khi cung cấp chứng từ cho mình khi mình đóng góp từ thiện.

Muốn được khấu trừ

thuế những đóng góp từ thiện, mình phải có những chứng từ như sau:

Đóng góp tiền mặt:

- Dưới 250 đô: không cần chứng từ
- 250 đô trở lên: cần chứng từ

Đóng góp đồ đạc, cổ phiếu:

- Dưới 250 đô: không cần chứng từ
- 250 – 500 đô: cần chứng từ
- 500 – 5000 đô: cần chứng từ và giá trị món đồ
- 5000 đô trở lên: cần chứng từ và chứng minh giá trị món đồ

Tuy nhiên, việc khấu trừ thuế những đóng góp từ thiện không phải chỉ đơn giản là trừ thuế, mà phải cộng thêm vào các khoản linh tinh khác như thuế nhà, tiền bác sĩ thuốc men v.v. Phải tính tổng cộng xem có đủ để được trừ không. Không đủ để trừ thì coi như là không trừ gì được cả. Khi đi khai thuế, người khai thuế của bà sẽ tính ra và sẽ giải thích cụ thể hơn.

NĐT

giữ trẻ ... share phòng ... lão hiểm ... cái gì cũng có, mà sao thiếu món chuột rang muối vậy chời?

sang tiệm ... tìm thợ ...

tre PHƯƠNG TIỆN TÌM KIẾM TỐT NHẤT....

HỒ ĐẮC VŨ
MELROSE, MA

Phục kích

Trời đổ tuyết từ sáng sớm. Vùng núi đá Barmazit trắng mịn mù, giống như những chiếc bánh donut phủ kem. Thời tiết này không thích hợp lắm cho một chuyến tuần tra. Nhưng Trung úy Thompson của trung đội 8 liên quân vẫn thi hành nhiệm vụ của mình ở vùng Tây Bắc, và thử nghiệm thiết bị do thám điện tử mới từ phòng chiến tranh điện tử gửi cho đơn vị từ tháng trước.

Hai chiếc Humvee vừa chạy tới mỏm đá lớn của con đèo quanh vùng núi dày đặc ở phía Tây Bắc Mazar-i-sharif.

- Âm! Âm! Âm!

Ba trái B-40 bắn trực tiếp vô xe, chiếc đi đầu sụm xuống, bốc cháy ở bên phải đầu máy và bánh xe trước. 6 người lính nhảy ra, núp sát vách núi, cố tránh làn đạn Ak từ mấy tầng đá ở lưng chừng núi bắn xuống. Một trái B-40 xì khói, bay xuống đèo. Chiếc Humvee đi sau lãnh trái thứ ba vô đít, bốc cháy, chạy thẳng tới, đụng mạnh vô tầng đá sát bờ vực, văng xuống đèo. Trên xe là Jack, Tài xế kiêm sĩ quan quân báo điều hành thiết bị

Tay đôi

do thám điện tử đang thử nghiệm. 6 tay súng của liên quân dạt qua bên phải, núp dưới mấy tầng đá, bắn về phía núi, nơi đám Taliban đang nhào xuống tấn công với B-40, Ak, M-16 và phóng lựu M-79 của Mỹ.

- Khẩn cấp! Khẩn cấp! Phục kích, thiệt hại nặng, tiếp cứu gấp! Humvee B rớt, Jack rớt... Tọa độ. X:12 W, Y 10 NW...

Trung úy Thompson gọi máy.

- Tản ra sau mấy hòn đá! Tấn công vô hướng B-40, M-79!

Anh la lên, núp sát cửa chiếc Humvee đang cháy, thò tay vô phòng lái, lấy bình chữa lửa, xịt ngay đầu chiếc xe. Lửa tắt dần. Thompson, mở cửa sau, chui vô, chụp khẩu đại liên M2. 50 gắn trên càng sắt, anh kéo cơ bãm, quay đầu súng lên.

- Bùm! Bùm! Bùm!... Bùm! Bùm! Bùm!... Bùm! Bùm! Bùm!

Ba tràng đại liên đã cột chân tụi Taliban vô những tảng đá trên núi.

Thompson la.

- Lên xe! Lẹ!

- Bùm! Bùm! Bùm!... Bùm! Bùm! Bùm!... Bùm! Bùm! Bùm!

Thompson vẫn bắn từng nhịp đại liên yểm trợ. 6 người lính nhảy vô xe.

- Jean! Nổ máy, chạy xuống đèo.

Jean bật khóa, nhấn ga,

chiếc xe khục khặc, rồi rung lên, máy nổ.

Thompson la to.

- Xuống đèo.

Chiếc Humvee rú lớn, nghiêng qua một bên, chạy 3 bánh xuống đèo.

Jack

Cơn lạnh tê mặt làm Jack tỉnh dậy. Anh mở mắt. Trời đã chiều. Chung quanh là khu rừng thấp phủ lớp tuyết mỏng, những lùm cỏ gai xen trong các khe đá, mọc cao, lấp lánh lớp băng trên bầu trời xám xịt, tuyết đang bay lất phất. Jack bật dậy, đưa tay phủi lớp tuyết trên mặt. Anh rờ rẫm từ đầu cho tới ngón chân và biết rằng đầu gối chân trái tối bàn chân, đã không còn cử động được, nó lủng lẳng, tê cứng như một khúc củi, có thể đã bị liệt vì chấn động khi chiếc Humvee rớt xuống vực. Jack kiểm tra trên người một lần nữa, GPS đeo tay đã mất, khẩu súng ngắn trước ngực chỉ còn lại sợi dây da, trong túi trước còn tấm huy hiệu in hình cờ Anh của quân đội Anh.

“Cách tốt nhất là tìm lại nơi chiếc Humvee rớt, trong xe có phương tiện liên lạc, vũ khí, nước uống, và lương thực”

Jack cà nhắc tới một lùm cây, bẻ một thân cây làm cây gậy chống. Anh nhìn lên bầu trời tìm phương hướng. Khu vực đèo nằm phía Tây Bắc. Jack quyết

định đi về hướng Bắc, tiên đồn Kamdesh.

Trời bắt đầu âm u, tuyết lớn hơn. Jack nằm trong bụi cỏ gai, loại cỏ có lá dài, rậm rạp. Đây là vùng của Taliban, Anh phải trốn kỹ. Vì chẳng may Taliban tóm được thì chắc chắn tụi nó sẽ gọi anh về ở nội trú với Ala ngay tức thì, như Taliban vẫn thường làm với tù binh người Anh. Jack nghĩ thấy mùi xăng thoảng trong gió.

“À! Gần tới xe Humvee”

Vì cái chân trái tê liệt, nên Jack lết đi rất chậm, anh phải bò vô những lùm cỏ gai để tránh Taliban. Quá trưa, Jack đã thấy chiếc Humvee nằm lật ngửa sát bên vách núi đá, cách anh chừng 20m. Anh từ từ bò tới.

Tay đôi

- Ê!

Tiếng la chói tai. Jack khựng lại, anh chống hai tay xuống đất, nhìn về phía tiếng la.

Một anh Taliban, áo choàng đen, bị rách những mảnh dài, tay cầm con dao rừng, đứng cách chiếc Humvee chừng 15m.

Như một phép lạ, Jack chồm lên, chạy cà nhắc tới sát chiếc Humvee. Anh Taliban cũng chạy.

- Keng!

Lưỡi dao rừng chém mạnh xuống cánh cửa

xe, đúng lúc Jack mở ra, nên nó lệch qua một bên, Jack lăn qua đầu xe tránh nhất chém.

- Ahhhhhh!

Anh Taliban nắm hai tay vô cán dao, la lớn.

- Thành lính Mỹ chó chết! Thành chống lại Ala!...

Anh ta nhào tới chém một phát vô đầu xe, nhá lửa.

- Keng!

Jack thụp xuống, cà nhắc vòng qua hông xe bên kia.

- ... Mấy tới đây giết hại dân tao! Tàn phá đất nước tao! Vợ và con tao chết mất xác trong hầm cũng vì bom của mấy!

- Keng!

Anh Taliban làm thêm một phát, văng cái kính chiếu hậu.

Jack thụp đầu tránh.

- Tụi mấy đã chơi trò khủng bố dân Châu Âu, nổ bom giết biết bao người vô tội! Tao không phải lính Mỹ, tao là lính Anh, nên tụi tao đập lại!

Anh chụp cây xẻng treo dọc ngay lườn xe. Thọc một phát vô bụng anh Taliban đang chồm tới.

- Ahhhhhh!

Jack la lớn, đưa cái xẻng lên, đập thêm mấy phát, anh Taliban dội lại. Jack mở tung cửa xe, với tay định chụp khẩu M-16 treo bên ghế tài xế

- Rầm!

Anh Taliban đập vô cửa xe, Jack bị đẩy lộn vô trong buồng lái, anh Taliban nhào theo chụp chân Jack. Jack đập mạnh chân phải.

- Hự!

Anh Taliban bật ra, Jack đưa tay mở cửa bên kia, chui ra ngoài.

- Anh hay Mỹ! Tao cũng giết hết!

Anh Taliban nhảy tới, đứng ngay đầu xe chìa con dao rừng vô mặt Jack.

- Mày bỏ dao xuống, đầu hàng đi! Tao sẽ tha!

Jack xoay ngang cái xẻng, chỉ mặt anh Taliban.

- Mày mới là người phải đầu hàng!

- Ha ha! Hô hô hô! Tao đầu hàng! Ha ha

Anh Taliban ngược mặt cười, đôi mắt ngu ngốc nhắm lại

Chỉ trong một giây! Jack dựa vô cửa xe, hai tay đưa cái xẻng lên, phóng mạnh vô ngực anh Taliban,

- Hự!

Lưỡi xẻng bằng thép, đầu nhọn bén ngọt, cắt một đường ngang ngực anh ta, máu thấm ướt chiếc áo choàng đen. Anh Taliban té lăn quay ra đất. Cây xẻng rút qua bên kia xe. Jack chồm lên đầu xe, tuột xuống bên kia, đưa hai tay chụp cái xẻng.

- Phụp!

Anh Taliban một tay ôm ngực, tay kia phóng con dao dài vô mặt Jack, lưỡi dao cửa ngang cổ anh, tóe máu, máu phun ra cổ áo.

- Ahhhh!

Jack lăn ra, chụp lấy con dao. Anh kéo cao cổ áo, cắt miếng vải tay, bịt vết thương.

- Keng!

Jack nghiêng người, phạt con dao qua bên trái, đỡ cú đập bằng cái xẻng của anh Taliban.

- Mày bị thương rồi, sẽ chết liền! Đầu hàng đi!

- Không bao giờ!

Anh Taliban đâm một cú vô ngực Jack, anh té ra sau, chống tay xuống đất, rồi chồm lên, xả một nhát dao chí mạng xuống 2 cánh tay đang cầm cây xẻng.

- Ahhhhhh!

Anh Taliban trúng đòn, quay người, dựa vô xe, cánh tay phải trúng nhát chém của Jack, lặc lìa thả xuống.

- Taliban! Mày bỏ xẻng ra! Quỳ xuống đầu hàng! Tao sẽ không giết!

Anh Taliban lết qua bên kia xe. Jack chạy tới cửa sau, định chui vô, nhưng anh bỗng lão đảo, quỳ xuống, đưa tay chụp vết thương trên cổ đang chảy máu thấm hết vai áo. Jack đưa tay vuốt mồ hôi trên mặt, người bỗng hệt lạnh, cơn đói quặn bao tử lạnh ngắt như tiêu hết sức lực trong người. Anh

nhắm mắt, hít một hơi dài, bò vô sàn xe. Jack lục khắp nơi, tìm nước và đồ ăn thường được dự trữ trên xe trong các chuyến tuần tra, trình sát. Anh lôi ra một bao vải kẹt dưới ghế ngồi, còn sót chai nước và hai miếng bánh sô cô la khô, loại lương thực cho lính tác chiến. Anh bỏ vô túi.

- Rầm!

Anh Taliban từ ngoài đập cái xẻng vô lưng Jack. Jack lăn qua một bên, hai bánh sô cô la rớt ra sàn xe. Anh Taliban hét to, đưa cánh tay còn lại, chụp lấy.

- Cửa tao!

Jack quay người, nằm đè lên cánh tay của anh Taliban.

- Cửa tao! Cửa lính Anh!

Anh lấy hết sức kéo mạnh, anh Taliban chỉ còn cánh tay phải, cũng lấy hết sức kéo lại.

- Thằng Anh chó chết! Cửa tao, bỏ tay ra!

- Cửa tao! Thằng chuột đen! Đó là lương thực của lính Anh! Không phải của Taliban!

Jack lấy chân phải khều cái dao dài nằm ngay sàn xe, anh thả nhanh tay phải, cha Taliban mất đà té bật về phía sau, Jack chụp cây dao, đưa lên định chém vô đầu anh Taliban... Nhưng Jack sụm xuống như trái bóng xì hơi. Anh té ngửa ra. Cái đói trong người chuyển qua cơn

lạnh vật vã, mồ hôi ra như tắm, hai tay, hai chân run từng hồi, lưỡi thè ra. Jack ngửa đầu thở khò khè như một con chó dại. Anh bỗng buồn ngủ, nhắm mắt.

Anh Taliban cắn hai chiếc bánh sô cô la vô miệng, tay kia bám xuống, cố lết ra ngoài, cánh tay bị thương máu nhỏ giọt, chạy một đường dài trên sàn xe. Jack bỗng mở mắt! Anh lăn tới sau lưng anh ta

- Ahhh! À à!

Tiếng la hết hơi, tắt ngúm trong miệng. Jack giật mạnh chiếc áo choàng của anh Taliban, chồm lên ôm cổ, anh cố hết sức xoay anh Taliban qua một bên, đưa tay chụp 2 miếng bánh trên miệng anh ta, kéo lại... Nhưng Jack tuột tay, té ngửa ra sau, cơn đói lạnh ngắt làm người mất hết sức lực, cả người anh run. Jack hả to miệng, thở khò khè.

Anh Taliban lết tới đuôi xe, tay bám vô chiếc ghế sắt bên hông, cố đứng dậy, bỗng.

- Rầm!

Anh Taliban sụm xuống, người co giật, cánh tay bị chém, lặc lìa nằm dưới sàn xe. Vạt áo choàng đen rách rưới ngang bụng anh, thấm máu như nhúng nước. Từ cánh tay máu nhỏ từng giọt màu tím đen. Mùi thối thúi bốc lên. Anh Taliban cũng đói như

Jack. Anh lết tới dựa đầu vô thành xe, đưa cái tay còn lại, cầm hai miếng bánh sô cô la đang ngậm trên miệng, cắn chặt. Anh định dùng răng cố xé cái bao bên ngoài.

Jack đang cong người, hai tay ôm bụng dần cái bao tử đang co thắt với cái đói lạnh ngắt bên trong. Anh lơ đãng nhìn thấy hai miếng bánh trên miệng anh Taliban. Bằng chút hơi tàn còn lại, anh lết tới bên hông anh Taliban. Jack chồm lên, một tay anh chụp lấy 2 miếng bánh, tay kia lấy hết sức đẩy anh Taliban ra. Anh Taliban té cái bịch như một bao bột, nằm ngay đơ sau xe.

Anh ta không còn sức để la, cũng không còn sức để chụp lại hai miếng bánh từ tay Jack... Anh cố ngước đầu lên, tay chỉ vô Jack, miệng há to, hớp hớp trong không khí như đang ăn một thứ gì.

Jack bật ngửa ra, người cong lại, cơn đói co thắt mạnh trong bụng, mồ hôi đã thấm ướt chiếc áo lính, anh há to miệng... Tay anh run run cầm miếng bánh sô cô la, đưa lên miệng, cắn chặt, xé ra một miếng nhỏ trên đầu bao, mùi sô cô la thoang thoảng.

- Hu hu! Hu hu!

Jack bỗng khóc, nước mắt ràn rụa trên mặt.

Anh lấy ngón tay, thọc vô chỗ bao mới bị xé. Ngón tay chạm vô lớp sô cô la mềm, bọc ngoài miếng bánh. Jack rút ngón tay, nhắm mắt, anh đưa lên miệng, le lưỡi...

- Hự!

Anh Taliban cũng lấy hết sức tàn, chụp vô 2 miếng bánh sô cô la trên tay Jack. Nhưng Jack đã đưa tay xuống.

- Ahhhhhh!

Jack co đầu lại, hai tay ôm đầu, húc mạnh vô anh Taliban. Cả hai rớt ra khỏi xe, lăn tròn trên mặt đất đầy tuyết.

Hai miếng bánh sô cô la văng lên, cơn gió lạnh tạt qua, thổi tung lớp tuyết

dày, cuốn hai miếng bánh bay đầu đó xuống tuốt dưới vực sâu...

Chết!

Chiếc trực thăng cấp cứu H-60 đáp xuống. Trung úy Thompson chạy lẹ tới chiếc Humvee. Sau đuôi xe là hai xác người đã chết, phủ đầy tuyết.

Họ chết rất giống nhau. Cả hai đều nằm ngửa, hai tay đưa ra, ngực uồn lên, bụng lép kẹp, đặc biệt là miệng ai cũng há rất lớn, như muốn ăn một cái gì.

Đó là Jack và anh Taliban.

Họ chết vì đói!

HĐV

NGÀY 5-4-2025

Huỳnh Thi Nguyễn

Câu *"Whisperd words - too late. Echoes in the empty room, love left unspoken"* tác giả Đoàn Xuân Thu dịch thành *"lời yêu thương chưa nói, giờ nói ai nghe?"* thật uyển chuyển quá! Có lẽ hay nhất là nó thấm thía với tôi, chuyện gia đình, do hiểu lầm mà tôi và Di tôi, trước từng quán quít yêu thương sau trở nên lạnh nhạt. Phần lỗi do tôi, nhưng cũng vì tự ái mà không mở lời. Đến lúc nghe tin Di bệnh, tôi nôn nả trở về để "thú tội", thì Di đã ra đi, mang theo nỗi buồn thiên thu, còn tôi vẫn bị cắn rứt, day dứt mãi đến bây giờ....

(Bài *"Nỗi hối hận muộn màng"* của tác giả Đoàn Xuân Thu, đã đăng tại www.baotreonline.com, bạn chỉ cần gõ tên bài trong ô SEARCH là được).

NGÀY 8-4-2025

Tạ Quý Bằng

Ha ha, lục phủ ngũ tạng của cô Hai Quê thật là hấp dẫn quá đi mất, tôi không ngờ người Pháp cũng rành ăn và chịu ăn đồ lòng như người Việt, hay người Việt

bắt chước người Pháp thời thuộc địa. Nghe nói món phở nổi tiếng thế giới của Việt Nam mình cũng là bắt chước của bếp Pháp rồi gia chế thêm. Chứ hồi xưa, người Việt làm gì biết hầm xương lấy nước cốt và các loại thịt bò tái, gầu, gân, nạm... chắc cũng "copy" từ bếp người Pháp mà có. Đạo đi Pháp, tôi có ăn thử mấy món lục phủ ngũ tạng, ngon! Rất ngon. Người Pháp nêm nếm đậm đà, hài hòa hợp với người Việt, hình như văn hóa ẩm thực của họ đã ảnh hưởng sâu đậm vào bếp ăn người Việt.

(Bài *"Lục phủ ngũ tạng"* của tác giả Hai Quê đã đăng tại www.baotreonline.com, bạn chỉ cần gõ tên bài trong ô SEARCH là được).

NGÀY 11-4-2025

Mai Phương Anh

Tuần rồi tôi có vợ chồng người bạn ở Việt Nam qua thăm con đang du học... Hôm đó mình đã xin nghỉ nhưng một đồng nghiệp bị tai nạn, project đã đến hạn. đành để vợ chồng bạn thân ở nhà. phóng vào sở. Đưa cho vợ chồng nó cái remote TV, và mấy tờ báo Trẻ, báo chờ đó. Nó lật báo ra bảo sao quảng cáo nhiều vậy? Tôi bảo báo Free mà. Nó đẩy sang bên. Chiều về thấy vợ chồng nó dán mũi vào tờ báo, khen *"Tao tưởng báo 'phản động' chứ nội dung hay nghe mày, báo Việt Nam không có của đâu!"* He he...

VÉ ĐI VIỆT NAM

TUẦN LỄ TỪ
17-04-2025 - 23-04-2025

TÊN HÃNG	STOP	TẠI	GIÁ TIỀN
ASIANA AIRLINES	2	LAX, ICN	\$1.030
ALASKA AIRLINES	2	SEA, TPE	\$1.051
CHINA AIRLINES	2	SEA, TPE	\$1,051
KOREAN AIR	1	ICN	\$1.060
AMERICAN AIRLINES	2	LAX, ICN	\$1.176
ALASKA/CATHAY	2	SEA, ICN	\$1.232
TURKISH AIRLINES	1	IST	\$1.254
ALASKA/JAPAN	2	SEA, ICN	\$1.270
QATAR AIRWAYS	1	DOH	\$1,295

*Giá vé thay đổi trong ngày
*Mỗi tiểu bang có giá khác nhau

TỈ GIÁ HỐI ĐOÁI

NGOẠI TỆ	VIỆT NAM
ĐÔ LA MỸ	\$25,570 VN ĐỒNG
EURO	\$27,594 VN ĐỒNG
ĐÔ LA CANADA	\$17,766 VN ĐỒNG
ĐÔ LA ÚC	\$15,581 VN ĐỒNG
YEN NHẬT	\$169.90 VN ĐỒNG
TIỀN US	NGOẠI TỆ
1 USD	145,973 YEN NHẬT
	0.90930 EURO
	0.77209 BẢNG ANH
	1.41884 CANADA
	0.85695 THỤY SĨ

Ngày nay trong lịch sử

18/4/1506

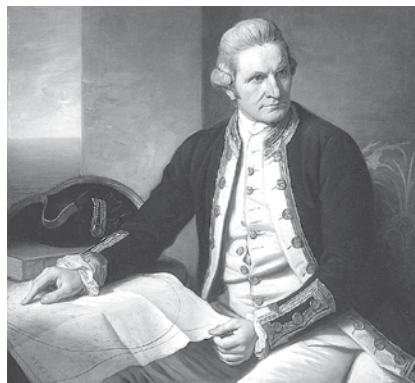
Ngày 18 tháng 4 năm 1506, viên đá đầu tiên của Vương cung thánh đường Thánh Phêrô (Basilica Sancti Petri) được đặt. Thánh đường hoàn thành ngày 18 tháng 11 năm 1626. Dài 220 mét (720 ft), rộng 150 mét (490 ft), cao nhất là 138 mét (453 ft).

Đây là một trong bốn nhà thờ lớn nhất ở Vatican.

19/4/1770

Ngày 19 tháng 4 năm 1770, thuyền trưởng của Hoàng gia Anh, James Cook đã thực hiện 3 chuyến hải trình đến Thái Bình Dương, trở thành người châu Âu đầu tiên đặt chân đến bờ biển phía đông của Úc; ông cũng là người châu Âu đầu tiên phát hiện ra quần đảo Hawaii.

LỜI GIỚI THIỆU: Những phát biểu của những người lãnh đạo, đôi khi được xem là chân lý, lời vàng thược ngọc. TT Nguyễn Văn Thiệu nổi tiếng với câu “Đừng nghe những gì CS nói, mà hãy nhìn những gì CS làm”. Lãnh đạo CSVN cũng phát biểu rất nhiều, được dân mạng xem như “thước đo” về khả năng của họ. Mời bạn theo dõi chọn lọc của Bánh Bèo...

Điều này công nhận đúng với mọi thành phố ở Việt Nam, vì xưa nay quan chức nói về cái gì tốt là người dân biết cái đó chỉ có trên... tivi.

Nguyễn Thị Thanh Thúy
Phó Giám đốc Sở Văn hóa và Thể thao TP.HCM

Nếu được làm lại, chắc không ông Cộng Sản nào được làm lãnh đạo ở Việt Nam...

Nguyễn Văn Sơn
Chủ tịch Thành phố Hội An

Bảo tàng ở Việt Nam vốn chủ yếu trưng bày những "chiến tích" của việc "Đánh cho Mỹ cút đánh cho Ngụy nhào" của CSVN, không hề có vật phẩm nổi tiếng mang giá trị lịch sử, văn hóa nào đáng kể. Bởi vậy, ban ngày đã hiếm có "ma nào" chọn vô coi bảo tàng, nên...

Nguyễn Thị Ánh Hoa
Giám đốc Sở Du lịch TP.HCM

Ở Việt Nam, các doanh nghiệp tư nhân muốn lớn mạnh thì buộc phải có "mối quan hệ" tốt với chính quyền CSVN, không thì sẽ dễ dàng bị "bóp chết" trong trứng nước.

Tô Lâm - Tổng bí thư CSVN

Xưa nay, người ta vẫn hay nói “có thực mới vực được đạo”. Nhưng triết lý “*fake it till you make it*” mà thiên hạ đang rần rần học theo vài năm gần đây lại khác: không có “thực” thì cứ giả bộ... no đi, từ từ sẽ “vực được đạo” thôi!!.

Fake It Till You Make It?

- NGUỒN: WACHIRAPHORN | GETTY IMAGES

Giả bộ thành... thật

DU UYÊN
SÀI GÒN, VN

N ói nào ngay, ý nghĩa ban đầu của cụm từ này khuyến khích nhân loại vượt qua nỗi sợ hãi, tự tin bước lên sân khấu cuộc đời, dù đôi chân còn run rẩy. Nhà tâm lý học Alfred Adler cũng từng nói muốn có phẩm chất gì thì cứ làm như mình đã có sẵn, lâu dần nó thành thật. Vào những năm 70-80, mấy cuốn sách *self-help* bên Tây thường thổi phồng cái triết lý này lên, kiểu như: “Mày muốn làm sếp

lớn? Cứ ăn mặc như sếp, nói năng như sếp, rồi đời sẽ đẩy mày lên ghế sếp!” Nghe sướng tai, cũng không hại gì, chỉ hơi tốn kém. Nhưng khi ranh giới giữa “giả vờ” và “lừa dối” trở nên mong manh...

Không biết từ bao giờ, “*fake it till you make it*” thành câu chuyện khác... Nó biến thành một “triết lý” trong môi trường kinh doanh hiện đại - nơi nhiều nhà khởi nghiệp thường thể hiện sự tự tin quá đà và tầm

nhìn lớn lao để thu hút nhà đầu tư, ngay cả khi sản phẩm hay công ty của họ chưa hoàn thiện, thậm chí là không có. Elizabeth Holmes là một ví dụ nổi tiếng và nổi bật...

Đầu tiên là ngoại hình, giữa muôn trùng vây mỹ nữ, Elizabeth Holmes hiện ra với đôi mắt xanh biếc, mái tóc vàng ngang vai luôn được đánh rối nghệ thuật và chiếc áo cổ lọ đen, với tông giọng trầm đầy quyền lực. Ai có thể từ chối một mỹ

nữ mang nét đẹp thông minh, học thức (Năm 2003, ở tuổi 19, Elizabeth Holmes đang là sinh viên năm thứ hai của Đại học Stanford theo học ngành kỹ thuật hóa học, cô bỏ học để sáng lập công ty khởi nghiệp Theranos)? Elizabeth Holmes lên như diều gặp gió sau những bài phát biểu mang tư tưởng lớn, vẽ ra một nền y học tuyệt mỹ trong tương lai, cô dễ dàng trở thành biểu tượng của Thung lũng Silicon, được tung hô là “Steve Jobs phiên bản nữ”.

Với lời hứa hẹn ngọt ngào, đậm đà mùi tiền của Holmes và thiết bị xét nghiệm máu “Edison” của cô, các đại gia như

Rupert Murdoch, gia tộc Walton của Walmart, rồi cả đám quỹ đầu tư mạo hiểm nghe xong mê tít, đổ tiền vào như đổ nước. Walgreens còn hăng hái mở trung tâm xét nghiệm Theranos trong siêu thị, tự tin mình đi trước thời đại... Trong năm 2015, Forbes bình chọn Holmes là tỷ phú nữ tự lập trẻ nhất thế giới vì Theranos trị giá \$9 tỷ. Cô cũng được báo TIME chọn là một trong “100 người có ảnh hưởng nhất” của năm 2015. Có lẽ, cô từng là tình trong mộng của hàng loạt tỷ phú “đầu có sỏi” dầu đã có người bạn trai tài giỏi kề bên.

Nhưng đời không như phim Hollywood. Năm

2015, nhà báo John Carreyrou của The Wall Street Journal tung cú đấm knock-out, vạch trần rằng cái máy “Edison” của Theranos chỉ là đồ chơi trẻ con. Hơn 900 triệu USD bay hơi, mọi thứ - từ dữ liệu nghiên cứu, kết quả xét nghiệm tới nguồn gốc máy móc hay cái giọng trầm của Holmes đều là giả mạo, chỉ có nỗi đau của những nhà đầu tư là thật. Giờ đây, Elizabeth Holmes đang đếm ngày trôi trong nhà tù liên bang Texas, với bản án 11 năm 3 tháng được tuyên vào năm 2022.

Cái hay của Holmes không nằm ở công nghệ, mà ở tài tự quảng cáo bản thân, cô là minh chứng

sống động rằng trong Thung lũng Silicon, đôi khi cái các vị tỷ phú kia mua không phải là sản phẩm, mà là một câu chuyện đẹp đẽ - cho đến khi nó vỡ tan như bong bóng xà phòng. Có cung thì có cầu, mạnh xã hội đầy rẫy những “con buôn” chuyên “bán” câu chuyện, hình ảnh của mình, tuy không thành công, tỏa sáng như Holmes nhưng cũng thu hút rất nhiều khách hàng hào phóng. Đêm 4-4-2025, Việt Nam có hai vị giới tạo câu chuyện bị bắt vì “Sản xuất hàng giả là thực phẩm” và “Lừa dối khách hàng” (buôn bán hàng giả từ Tàu - nhưng khoe bản thân tự sản xuất), trong

Madeleine Albright, Elizabeth Holmes và Jack Ma tham dự sự kiện
Sáng kiến Toàn cầu Clinton năm 2015 ở New York - NGUỒN: TAYLOR HILL / FILMMAGIC

đó có Phạm Quang Linh - người sáng lập “Quang Linh Vlogs - Cuộc sống châu Phi”, do nổi tiếng bởi những hình ảnh thiện nguyện ở Châu Phi mới được đặc cách là một trong 397 ủy viên Mặt trận Tổ quốc Việt Nam vào ngày 18-10-2024. Sự việc gây sốc và có nhiều bình luận tiếc nuối cho Quang Linh vì từ lâu nay người này có hình ảnh trên truyền thông rất tốt, hiền và giỏi.

Và, hình ảnh gương mặt hiền lành của anh ta tràn ngập mạng xã hội, khi thì trong “phòng thí nghiệm” nghiên cứu ra kẹo rau củ Kera, khi thì trong vườn rau (mà anh ta giới thiệu là) nguyên liệu bên trong kẹo Kera, khi thì trong các buổi bán loại kẹo-rau-củ mang tên Kera này. Thực tế thì sao, loại kẹo được bán tràn lan trên các web Tàu – không được sản xuất tại

Phạm Quang Linh tham dự Đại hội đại biểu Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, sáng 18-10-2024 - NGUỒN: HOÀNG PHONG/VNEXPRESS.NET

Việt Nam, vườn nguyên liệu cũng đi thuê, bên trong mỗi viên kẹo không biết có bao nhiêu rau củ nhưng được kiểm tra kỹ là có nhiều đường, chứa Sorbitol (thuốc xổ) với hàm lượng 33.4g/100g

(nhưng không có ghi trên nhãn sản phẩm theo quy định). Cũng chính gương mặt hiền lành của Quang Linh (và đồng bọn) đã khuyến khích loại kẹo chứa 30% thuốc xổ này dành cho bà bầu và trẻ

nhỏ ăn, 1 viên kẹo bằng một đĩa rau...

Ở Việt Nam năm 2025, những người nổi tiếng nhờ làm theo cái triết lý “fake it till you make it” nằm lừa lỏ giữa mạng xã hội. Bởi thị trường Việt quá dễ dãi, ai ai cũng dễ dàng biến thành chuyên gia, ai ai cũng dễ dàng biến thành đại gia, ai ai cũng dễ dàng biến thành thánh nhân... Miễn xây dựng thành công câu chuyện riêng hay nức nở... Người có bút lực và biết cách dẫn dắt thì mỗi ngày cặm cụi đăng các bài diễn thuyết về kinh tế xã hội, hôn nhân, tâm sinh lý nhân loài, chuyên gia ở mọi lãnh vực. Người có nhan sắc thì mỗi ngày một vài bức ảnh khoe dáng (kèm chút da thịt) tại quán (phải) sang, một bài viết khoe chuyến du lịch xa xỉ, một vài câu chuyện góp nhặt đó đây... Người có tiền hoặc biết

Quang Linh Vlogs và Hằng Du Mục) bán kẹo có chứa Sorbitol (thuốc xổ) với hàm lượng 33.4 g/100g nhưng không có ghi trên nhãn sản phẩm theo quy định, còn khuyến khích dành cho bà bầu và trẻ nhỏ ăn, 1 viên kẹo bằng một đĩa rau

- NGUỒN: VTCNEWS.VN

cách chỉnh sửa ảnh trông cho thiệt tài phiệt thì cứ đồ hiệu mà đắp, cứ tiền mà rải... Người có tài kêu gọi thì không mấy chốc đập lên những số phận bệnh tật, nghèo khổ mà giàu và nổi tiếng nhờ tiền của các mạnh thường quân... Rất dễ dàng gom trăm ngàn lượt thích, tỷ lời tung hô và hàng vạn “con nhang” tự nguyện khấn vái.

Có thể đằng sau cái avatar “sang chảnh” là những căn phòng trọ chật hẹp, những bữa ăn vội vàng, và những nỗi lo cơm áo gạo tiền, những kẻ đi, “fake it till you make it”! Biết đâu mai nổi tiếng, đi bán thuốc giả, đồ ăn Tàu hết hạn thì giàu thiệt như những KOL (Key

Opinion Leader) - KOC (Key Opinion Consumer) đang nổi tiếng ở Việt Nam (nhưng chưa vào tù) mấy hồi!

Giữa lúc nhiều người trẻ sẵn sàng chi tiền để mua đồ mà các phú ông, phú bà quảng cáo trong các phiên bán hàng doanh số hàng trăm tỷ VND thì cũng có không ít người lớn (có thể chính là cha mẹ họ) không đủ khả năng chi trả cho những nhu cầu cơ bản nhất. Một khảo sát của Bloomberg từng chỉ ra rằng người Hà Nội phải dành 12% thu nhập trung bình để ăn sáng, trong khi ở Osaka (Nhật Bản) chỉ là 1%.

Giá thực phẩm tăng cao, vật giá leo thang, và

hàng loạt doanh nghiệp phá sản sau đại dịch khiến nhiều người rơi vào cảnh bấp bênh. Thế nhưng, khi đã là vào trong thế giới ảo, dường như không ai muốn nói về những thực tại đó. Người ta thích bàn tán về chuyện của một đại gia nọ cặp với mỹ nữ nào hơn là chuyện giá thịt heo tăng gấp rưỡi. Từ sau mùa dịch Cúm Tào tui nay, ở Việt Nam xảy ra dày đặc các vụ cả gia đình tự tử do lâm vào bí cảnh, làm ăn thất bại, công ty - xí nghiệp đóng cửa hàng loạt... những tin tức này vẫn lướt qua trên mạng xã hội, nhưng không bao giờ “hot” bằng tin chàng thiếu gia kia mới tậu chiếc siêu xe đời mới nhất, “phú bà” nức

tiếng kia xài đồ dỏm, đại mỹ nhân nọ lộ clip sex...

Tôi từng được dạy, có những thứ không thể “giả vờ” mà thành công: Tình yêu, sự nghiệp, hạnh phúc - tất cả đều cần sự nỗ lực, kiên trì và trung thực. Nhưng sống mòn mỏi rồi tôi mới biết được cách nỗ lực, kiên trì và trung thực để vun đắp tình yêu, sự nghiệp, cuộc sống của bản thân. Sống mòn mỏi, tôi mới biết nếu cứ trông chờ “fake it till you make it” (giả bộ để chờ thành thật) riết sẽ biến thành “fake it till you break it” (giả bộ để chờ thành thật - bởi tự tay ta đã đập nát chính mình), chỉ có cố gắng mới được may mắn!

DU

Tuần báo Trẻ, một tạp chí đa dạng, phong phú, nội dung đặc sắc và hữu ích, đang phát hành rộng rãi nhất tại hải ngoại với sự cộng tác của những cây bút tài năng khắp thế giới.

Trẻ luôn có những chuyên mục hàng tuần được bạn đọc yêu thích về đủ thể loại từ phóng sự đến kiến thức, văn chương, thơ nhạc và cả những giải đáp về An sinh xã hội, Thuế Vụ, Phúc lợi xã hội...

Mục đích của Trẻ:

- Kết nối cộng đồng
- Giữ gìn tiếng Việt, văn hóa Việt Nam ở hải ngoại

tre

Trẻ sẵn sàng đón nhận những sáng tác của quý bạn, xin vui lòng gửi về email:

bientap@trenews.net

(bài được đăng có trả nhuận bút. Nếu quý bạn không muốn nhận nhuận bút xin ghi "Miễn nhuận bút", hoặc bạn muốn chuyển tặng cho một cá nhân hay một cơ sở từ thiện nào đó, vui lòng ghi "Xin chuyển cho..... tên, địa chỉ")

Tác giả bài được chọn đăng sẽ nhận bản pdf gửi mỗi tuần sau khi báo phát hành.

Nếu bạn muốn nhận báo pdf (bản điện tử và sắp tới sẽ có thêm bản eMagazine) xin vui lòng gửi email cho chúng tôi:

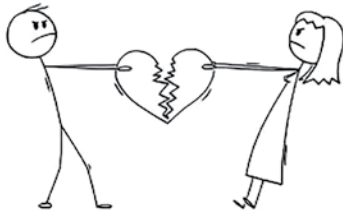
baotrehaingoi@gmail.com

Chỉ cần ghi "Yêu cầu gửi báo" là bạn sẽ được vào danh sách nhận báo (bản điện tử) hàng tuần. Xin vui lòng chuyển cho bạn bè, thân nhân email : **baotrehaingoi@gmail.com** để ghi danh

Suy Đi Ngẫm Lại

Trên thế gian này, có bao nhiêu người có trái tim chung nhịp nhưng không thể cầm tay đi chung trên một con đường. Nhân duyên này thường gây khổ đau nhưng giúp họ trở nên mạnh mẽ.

SUU TÂM

Khi bạn cảm thấy mọi người thân thiết với mình, cần đến mình là điều thú vị nhất và là điều sung sướng nhất trên đời.

MACXIM GORKI

Khi bạn làm việc với sự vui thích, đời sống là thiên đường. Nếu bạn phải làm việc trong miễn cưỡng. Cuộc đời là địa ngục.

SUU TÂM

MINH HẢI

Dự tiệc

Sống trong xã hội ngày nay, thỉnh thoảng bạn được mời dự những bữa tiệc sang trọng. Tất nhiên không phải lúc nào bạn cũng ưng ý. Thỉnh thoảng trong những bữa tiệc ấy có những “sự cố” xảy ra, có thể do tự bạn hoặc do sơ suất của đầu bếp hay chủ nhân. Là người có văn hóa bạn phải biết cách ứng xử sao cho mọi sự êm đẹp.

- Ăn uống từ tốn. Chỉ lấy vừa đủ ăn. Không lấy quá nhiều để rồi không ăn hết.

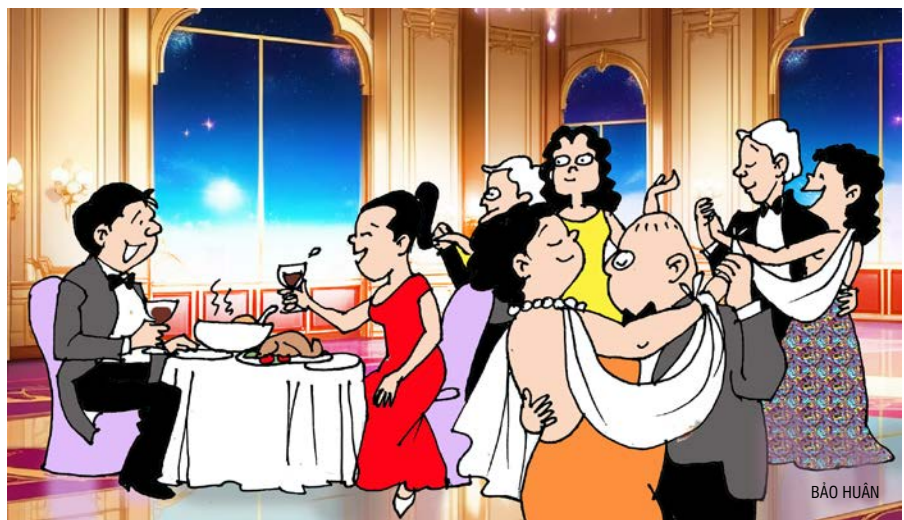
- Bắt đầu ăn hãy nhai thông thả. Trong lúc nhai đừng gấp tiếp. Và cũng đừng mở miệng nói chuyện khi nhai chưa hết thức ăn.

- Đừng với quá xa để lấy thức ăn. Tránh nghiêng mình chồm qua người khác. Nếu không với tới hãy lịch sự nhờ người ngồi bên lấy hộ.

- Trong lúc ăn nếu bạn lỡ làm rớt thức ăn trên bàn, hãy cố gắng dùng nĩa, đũa hay dao xúc đi, rồi lấy một góc khăn ăn nhúng nước lau sạch. Giữa bữa ăn nếu vô ý làm đổ ly nước uống hoặc ly rượu thì hãy mau chóng đặt lại và xin lỗi người bên cạnh ngay. Đoạn lau sạch bằng khăn ăn hoặc giấy napkin. Nếu đang trong một nhà hàng thì hãy gọi ngay cho nhân viên phục vụ đến lau sạch.

- Trường hợp bạn ăn phải một miếng thức ăn quá nóng thì hãy uống ngay một hộp nước lạnh và cố gắng nuốt. Cũng vậy nếu ăn phải một con sò có mùi hôi thì hãy nhanh chóng nhả nó ra gói vào giấy vệ sinh để xuống cạnh đĩa ăn.

MH- THEO ETIQUETTE

BẢO HUÂN

HOÀNG VŨ

Trong nhà bạn thường phảng phất nhiều mùi, thơm như mùi bánh nướng, khó chịu như mùi ẩm mốc, mùi phân thú cưng... Hãy tìm hiểu cách khử sạch những mùi hôi gây bức bối trong nhà.

Khử mùi hôi trong nhà

KỶ 3 - MÙI ẨM MỐC

Mùi này xuất phát từ nấm mốc (mold), nấm mốc trắng (mildew), nấm mốc đen (black mold), và các loại nấm liên quan khác. Chúng phát triển mạnh ở những nơi có hơi nước ngưng tụ, hơi nước thường xuyên hoặc rò rỉ nước.

Vẫn còn mùi hôi?

- Trong phòng tắm, kiểm tra xem quạt có hoạt động tốt không. Hãy thả một mẩu giấy vệ sinh lên quạt đang chạy mà nó không dính vào, thì quạt cần được làm sạch. Hút bụi hoặc lau bộ lọc quạt (filter) bằng xà bông và nước.
- Với máy giặt, bạn nên chạy chế độ vệ sinh (cleaning cycle). Nếu máy không có chế độ này, hãy chạy chu trình giặt không tải (empty cycle) với nhiệt độ nước cao nhất (hottest water setting) và chlorine bleach.
- Nếu vẫn có mùi mốc, bơm lọc nước (pump filter) có thể cần được thay thế. Nếu nó có thể tháo ra (kiểm tra owner's manual), hãy thử làm sạch trước khi mua bộ lọc mới.
- Nếu tầng hầm vẫn có mùi ẩm mốc, có thể cần gọi thợ ống nước hoặc nhà thầu để tìm ra nguồn ẩm.

Cách giải quyết

- Trong phòng tắm, loại bỏ nấm mốc trắng trên các bề mặt cứng bằng nước tẩy rửa nhà tắm (shower cleaner) hoặc chất tẩy rửa đa năng (all-purpose cleaner) như Clorox Free & Clear Multi-Surface Spray Cleaner (\$4.98, homedepot.com). Giặt màn tắm và lớp lót bị ố màu.
- Bật quạt thông gió phòng tắm khoảng 20 phút trước và sau khi tắm để hạn chế nấm phát triển.
- Nếu máy giặt có mùi mốc - thường xảy ra với máy giặt cửa trước (front-loaders) - hãy vệ sinh kỹ theo hướng dẫn của nhà sản xuất. (Ví dụ: GE khuyên lau gioăng cao su (gaskets) bằng vải và nước xà bông hoặc dùng bàn chải đánh răng nhúng giấm trắng để chà sạch.)
- Đối với quần áo và khăn có mùi mốc, nên dùng chất tăng cường giặt tẩy (laundry boosters), như EnviroKlenz Liquid Laundry Enhancer (\$24.99, walmart.com) và Zero Odor Laundry Odor Eliminator.
- Trong tầng hầm (basement), kiểm tra độ ẩm trên tường hoặc thảm ẩm ướt vì có thể có rò rỉ nước gây ra nấm mốc.
 - Mở cửa sổ và bật quạt để tăng thông gió.
 - Rắc baking soda lên thảm hoặc sàn có mùi rồi hút bụi để hút ẩm và khử mùi.
 - Lau sạch tường tầng hầm, kệ (shelves), và các bề mặt cứng khác bằng khăn sạch thấm dung dịch tẩy (bleach solution) gồm không quá 1 cup bleach pha với 1 gallon nước.
 - Bật máy hút ẩm (dehumidifier) và đặt một số hộp chất hút ẩm như DampRid để hút hơi nước trong không khí.

Nên làm gì khác?

- Nếu nhà bạn luôn có mùi ẩm mốc hoặc bạn gặp phải đau đầu không rõ nguyên nhân hoặc các triệu chứng về hô hấp, hãy đi khám bác sĩ và gọi chuyên gia xử trí nấm mốc (mold remediation specialist).
- Cơ quan Bảo vệ Môi trường (Environmental Protection Agency - EPA) cũng khuyến cáo gọi chuyên gia nếu bạn phát hiện khu vực nấm mốc đen (black mold) có diện tích lớn hơn 10 feet vuông.

GIÓ VIVU
VANCOUVER, CANADA

Hòn người viễn xứ

Tháng Tư buồn lại đến, nửa thế kỷ trôi qua, những thuyền nhân nay đã già và những câu chuyện của họ đã trở thành cổ tích. Hồi tưởng để nhớ về một quá khứ đau thương với những chia ly và mất mát.

*Nào ai biết được niềm u uẩn,
Từng lắng nhiều trong những mảnh đời*

(Thơ Quang Dũng)

1. Cứu vớt

C hiếc tàu nhỏ bé của chúng tôi bị tàu đánh cá Thái Lan cướp bóc và hãm hiếp. Trên tàu có một cô gái sợ hãi đã lao mình xuống biển. Bọn Thái vớt cô lên rồi gí súng vào đầu có ý muốn nói: “Nếu ai nhảy xuống biển nữa là bắn bỏ!”. Nhờ người con gái gan dạ liều lĩnh đó mà đám ngư phủ Thái đã ngừng tay thôi hãm hiếp. Tôi là một trong những cô gái may mắn thoát nạn trên chuyến tàu định mệnh ấy.

Khi mặt trời vừa ló dạng, bọn Thái thả chúng tôi, kèm theo nước uống, cơm và một khay ghẹ đã nấu chín, rồi chỉ đường cho bác tài công. Khi đám ngư phủ Thái bỏ đi, mọi người như hoàn hồn, hy vọng vươn lên dù đường còn dài, còn lắm gian nan...

Sáng sớm, giữa biển trời bao la... lòng người miên man vô định, mọi việc đều phó thác vào bàn tay của đấng tạo hóa. Đã 3 ngày, ai cũng mệt mỏi vì sợ hãi và đói khát nên phải ăn uống cho có sức để tiếp tục cuộc hành trình. Tôi lấy một chút

cơm ăn với muối cho đỡ đói. Cùng lúc ấy có một người đàn ông trung niên, nhìn hiền lành, ông không nói gì chỉ nhìn tôi gật đầu chào, rồi cũng lấy cơm ăn. Có người nói:

- Ăn ghẹ đi, ngon lắm!

Nhưng ông lắc đầu. Sau này đến Galang, khi làm hồ sơ khai tên tuổi tôi mới biết ông là một nhà sư.

Những ai ăn cơm với ghẹ đều bị “Tào Tháo rượt” và hoảng hốt lo sợ cho rằng có thuốc độc. Những người ăn cơm với muối thì “bình chân như vại”.

Con tàu nhỏ bé đang êm êm lướt sóng, chợt... Bùm...!!! một cậu nhóc rớt tòm xuống biển khi đang ngồi ở mạn tàu “giải bầu tâm sự”, tiếng bà mẹ la vang trời:

- Cứu con tôi, cứu con tôi với bà con ơi...!

Nhìn xa xa... chỉ thấy thấp thoáng một chấm đen nhỏ xíu đang nhấp nhô trên mặt biển mênh mông. Bà mẹ hốt hoảng chạy đến bên bác tài công, quỳ sụp xuống van xin:

- Ông ơi, xin cứu con tôi, xin ông... ông ơi ... nó té xuống biển!

Bác tài ái ngại lắc đầu ... nhưng rồi cũng chuyển hướng đánh một vòng quay lại ... thằng bé cũng ngất ngư, nó là dân vùng biển bơi giỏi nên cũng cầm cự được khá lâu. Hai mẹ con ôm nhau khóc, mọi người vui mừng vì

vớt được thằng bé.

Bác tài đã đưa con tàu đến Indonesia. Những người lính biên phòng đã cho chúng tôi lên bờ ở tạm trên một đảo hoang gần đồn canh của họ. Một cuộc sống thê thảm, thiếu thốn, khốn khổ mà tôi không bao giờ quên trong đời. Chúng tôi sống lầy lất dưới màn trời chiếu đất, ngủ chung với muối mòng, côn trùng và bầy chó rừng đêm đêm rình rập, đe dọa. Thức ăn là một ít mì mốc với những gì mò bắt được dưới biển và những trái sakê hay rau lá kiếm được trên đảo.

2. Tưởng niệm

Hơn 1 tháng, tàu của Cao Ủy Tỵ Nạn Liên Hiệp Quốc (UNHCR) đến đón chúng tôi về trại tỵ nạn Galang. Trước khi được ra ngoài hội nhập với cộng đồng người tỵ nạn, chúng tôi phải vào khu

“biệt lập” để được chăm sóc đặc biệt về thuốc men, nhất là kiểm tra bệnh truyền nhiễm sợ lây lan nguy hại cho cả trại. Cùng chuyển đến khu biệt lập với chúng tôi là một chuyến tàu khác cũng xuất phát từ bến Tiền Giang. Khi họ được cứu vớt, trên tàu chỉ còn người già, đàn ông và con nít; đàn bà, con gái đã bị bọn hải tặc Thái bắt đi. Những người có thân nhân bị bắt đều cầm chắc cái chết vì biết rằng bọn cướp hăm hiếp xong rồi quăng xuống biển ...viễn ảnh đau thương ấy xé nát lòng người còn ở lại.

Hằng ngày, có một thanh niên ngồi trước cửa trại, lặng lẽ buồn bã nhìn trời nhìn đất như mất hồn. Nghe những người đi cùng chuyển kể: “Em gái và người yêu đã bị hải tặc bắt đi nên anh ra nông nỗi”. Những người bạn đồng hành có chung số phận đã hết lòng khuyên

nhủ và an ủi nhưng anh không chịu ăn uống gì, chỉ còn da bọc xương.

Ít lâu sau, tôi nghe những người quen biết kể lại: “Xác anh đã nổi trôi trên biển và dạt vào một hốc đá”. Những người bạn cùng tàu đã chôn anh vội vã ở nghĩa trang Galang. Tên được ghi trên bia mộ, anh nằm đó cô đơn, hồn phiêu bạt nơi nao, có còn buồn đau hay sầu muộn?!

Tôi nhớ những mảnh đời phiêu bạt với câu thơ buồn chua chát, thê lương của Quang Dũng ...

Rải rác biên cương mồ viễn xứ

3. Oan hồn

Theo chuyện kể lại, có hai chị em rất xinh đẹp, đi vượt biển đã bị hải tặc Thái hăm hiếp. Khi đến trại tỵ nạn, bị xoi mói bởi những ánh mắt, những lời xâm xì chế nhạo đã làm tổn thương

Nghĩa Trang Galang - Indonesia (ẢNH: RFA.ORG)

đến tâm hồn đang đau khổ, tủi nhục. Hai chị em đã treo cổ dưới gốc cây Đa mà chết. Hồn linh thiêng, vất vưởng chưa siêu thoát nên đêm đêm biến thành những bóng trắng bay lượn lơ quanh đảo khiến người ta sợ hãi mà lập miếu thờ. Sau đó, một thiếu nữ đau buồn cho số phận không may, cũng treo cổ chết tại gốc cây ấy nên có miếu thờ 3 cô gái Việt bạc mệnh. Nghe đồn “Miếu Ba Cô” rất linh thiêng, ai đến cầu xin, cúng bái đều được như ý nguyện.

Miếu Ba Cô - Trại tỵ nạn Galang, Indonesia (ẢNH: PINTEREST.COM)

4. Mất tích

Anh Duy, một phó nhóm chụp những bức hình rất nghệ thuật. Anh đã ở Galang lâu lắm rồi mà chưa được đi định cư vì có người em bị mắc hội chứng “Down”. Phải đoàn các nước từ chối vì không muốn nhận người khuyết tật, mặc dù cha của họ đang bị dọa dằn trong lao tù cộng sản Việt Nam. Anh Duy thường đi chụp hình để kiếm tiền và đưa em quanh quẩn ở “Barrack” chờ anh về.

Thỉnh thoảng tôi ra quán ăn khuya, có gặp hai anh em đến ăn tối. Người em khỏe khạo, nước miếng nhều nhão như đứa trẻ thơ tuy thân hình cao lớn. Người anh chăm chút cho em như một “baby”, nhìn cử chỉ chăm sóc của tình anh em thấm thiết, tôi thấy thương cảm và cầu mong anh em họ luôn được bình an.

Barrack, nơi ở của những người tỵ nạn - Galang, Indonesia. (ẢNH: DVAN.ORG)

Galang Đồi Mộ (ẢNH: DAMAU.ORG.)

Buổi sáng hôm ấy, người ta thức giấc sớm vì tiếng ồn ào ... có nhiều người đi đến từng barrack hỏi thăm và tìm kiếm “trẻ lạc”. Đứa em của anh Duy, từ chiều hôm qua đã đi đâu mất tích. Lên rừng, xuống biển, tìm kiếm khắp nơi cũng không thấy tung tích.

Tôi rời Galang đi định cư nên không biết số phận của anh em họ ra sao? Câu chuyện thật thương tâm, tôi thường băng khuâng nghĩ đến những mảnh đời u uẩn...!

5. Tình yêu

Một câu chuyện tình được nhiều người biết đến ở Galang.

Một đôi trai gái yêu nhau, một tình yêu lãng mạn nhưng đông đầy nước mắt. Tiếng sét của ái tình thật mạnh mẽ khiến cả hai người yêu nhau say đắm. Nhưng

khốn nỗi, gia đình cứ cho là tình như áng mây, tình đến rồi đi... vì ở một chốn tạm dung không có gì là bền vững. Gia đình cố ý ngăn cản không cho họ bên nhau. Trước ngày gia đình nàng đi định cư, đôi uyên ương uống thuốc độc để cùng nhau đi đến cõi mộng tình mơ, không lo âu phiền muộn.

Đôi trẻ được chôn cất bên nhau như ý nguyện. Những người trên đảo cho rằng tình yêu của họ giống như chuyện tình bi thương của “Romeo và Juliet”, một vở kịch bất hủ do Shakespeare viết lên từ vài thế kỷ trước.

6. Bi kịch

Tưởng chừng như những nỗi thống khổ của thuyền nhân Việt đi tìm tự do, đã

một thời vang vọng trên diễn đàn thế giới, nay đã chấm dứt? Nhưng... cuộc hành trình với những giấc mơ vẫn còn “âm thầm” tiếp diễn không ngừng cho đến khi “chiếc thùng viễn xứ” được mở ra với 39 “thùng nhân” Việt đã chết ngộp tại Essex vào ngày 25 tháng 10 năm 2019 ở Anh quốc.

39 thùng nhân ôm giấc mơ đi “hành hương” nhưng phải “hồi hương” bằng những quan tài buồn vì đã chết còng trong sợ hãi và tuyệt vọng. Trên bước đường lưu lạc đầy gian nan, nguy hiểm để mưu cầu một cuộc sống tốt đẹp hơn ở quê nhà, họ đã phải chịu đựng nhiều nỗi thống khổ không sao kể xiết. Những thùng nhân này trở thành nạn nhân

của những kẻ buôn người vô nhân đạo. Những phụ nữ Việt đã bị cưỡng hiếp “trên từng cây số” bởi những kẻ dẫn đường từ Đông Âu qua Tây Âu và ngay cả những đồng hương cũng không tha khi có cơ hội... Đám người này đã không chừa một thủ đoạn nào để bóc lột tiền bạc, sức lao động và thân xác để thỏa mãn lòng tham trên xương máu của những thùng nhân.

Chiều nay gởi tới quê xưa

Biết là bao thương nhớ cho vừa

Trời cao chìm rơi xuống đời

Biết là bao sầu trên xứ người

(Thuyền viễn xứ - Thơ của Huyền Chi, Phạm Duy phổ nhạc)

Hồi tưởng lại những câu chuyện buồn tưởng đã chìm sâu trong ký ức, nhưng những mảnh đời tha hương vẫn còn đang tiếp diễn.

50 năm quê hương thôi chinh chiến, người tha hương vẫn gạt giọt lệ buồn và người ở lại vẫn còn cất tiếng khóc than.

Người viễn xứ có hoài mong... “về đường cố lý, cố lý xa xôi” ...

Về đây nghe tiếng hú hồn mê hoan

Về đây lắng trầm khúc nhạc truy hoan

Về đây nhé! Cắm xong chiếc thuyền hồn

Ôi thoáng nghe dây lòng tiếc đồn ...

(Come back to Sorrento - Trở về mái nhà xưa - Nhạc ngoại quốc, lời của Phạm Duy)

GVV

Buôn người trở thành vấn nạn nhức nhối ở Anh và nhiều nước châu Âu

Rất nhiều người gốc Việt thích chọn dịch vụ ở Việt Nam chỉ vì thích rẻ. Việt Nam cái gì cũng rẻ và ngon là câu truyền miệng nhau của “Việt kiều yêu nước.” Quả thật, hàng hóa, dịch vụ ở Việt Nam rẻ là điều không thể chối cãi, khi người tiêu dùng từ Mỹ về được hưởng lợi từ chênh lệch tỷ giá đồng Mỹ kim và đồng Hồ tệ.

TẠ PHONG TẦN
RANGE COUNTY, CA

Thời tôi mới định cư ở Little Sài Gòn, đi chợ thấy bà bán chuối dạo bán nải chuối xiêm xanh 3 Mỹ kim, trong khi nải chuối giống y như vậy tôi mua ở chợ Tân Định (Sài Gòn) giá chưa tới 20 ngàn Hồ tệ, tức là chưa tới 1 Mỹ kim. Anh bạn tôi nói bây giờ ở đây mua bán đừng so sánh với giá ở Việt Nam.

Báo quốc doanh thường đăng tin công an bắt được những vụ nhập lậu thực phẩm hư thối với số lượng rất lớn. Nếu công an không bắt được thì sao? Tất nhiên số lượng thực phẩm độc hại khổng lồ này sẽ được tẩm ướp hóa chất, gia vị rồi “leo” lên bàn ăn trong các hàng quán và bán giá “rẻ mà ngon” cho thực khách. Người Việt tự trồng cây, nuôi gia súc, nuôi cá tôm cũng dùng hóa chất kinh khủng, môi trường tự nhiên bị ô nhiễm nặng nên đồ biển chưa hẳn là sạch. Ở Việt Nam nói chuyện thực phẩm sạch cho dân chúng là chuyện xa vời. Chỉ tầng lớp trên có nhiều tiền dùng đồ Âu Mỹ, ăn đồ Âu Mỹ thì may ra.

“Việt kiều” thấy rẻ vì họ đang xài tiền Mỹ, nếu họ sống ở Việt Nam, thu nhập như người lao động

Của rẻ

Việt Nam (lương công nhân từ 4 tới 5 triệu Hồ tệ/tháng, tương đương 156 - 194 Mỹ kim) thì họ sẽ thấy hàng hóa Việt Nam không hề rẻ, người lao động Việt Nam sống rất chật vật.

Thời ở Việt Nam, tôi là người thuộc loại có mức lương khá so với mặt bằng chung: Lương chuyên viên (người có bằng đại học) bậc 7/9, nhưng cũng chỉ đủ cho tôi sống mà không sắm quần áo giày dép đẹp, không xe cộ, không có tiền học nâng cao trình độ, chưa bao giờ mua vé xem giải trí, không tiệc tùng, không tụ tập vui chơi, không cà phê thuốc lá. Nói rõ như vậy để quý độc giả hiểu người lao động trình độ thấp thì cuộc sống của họ rất là chật vật, đừng nghĩ giá sinh hoạt Việt Nam “rẻ mà ngon.”

Tôi biết ở Little Sài Gòn (Quận Cam) có nhiều bà, nhiều cô rất chuộng về Việt Nam may đồ, hoặc order qua người quen ở Việt Nam, vì “rẻ mà đẹp.” Tuy nhiên, vụ này hên xui. Cô bạn tôi có họ hàng ở Hà Nội, thường mua vải, áo dài may sẵn rao bán online trên Facebook nên nhờ người nhà trả tiền và lấy hàng giùm. Cô nói với tôi: “Khi coi nó quảng

cáo trên Facebook thì đẹp, vừa ý lắm. Nhưng nó gổi đồ cho mình thì không giống quảng cáo, vải xấu hoắc. Đòi tiền lại nó không trả.”

Bà Lien Tran (ở San Jose) nói: “Thú thật tôi rất ngại mua hàng “Made in Việt Nam.” Người Việt Nam bây giờ chỉ thích ăn thật làm giả (người ở Việt Nam.) Tôi nhớ có lần về Việt Nam cô bạn gửi quần mẫu và nhờ may 10 cái quần đủ màu. Cũng vì tin người, tôi đặt người quen chuyên may đồ cho gia đình bà chị ở Việt Nam. Họ mang mẫu vải đến để mình chọn và sau khi thỏa thuận giá cả tôi cũng dặn họ là khi may phải để vải dư bên trong mỗi bên 5 cm. Họ đồng ý và lấy tiền trước một nửa. Nhưng họ may rất lâu, đến ngày mai tôi về Mỹ thì họ tới giao hàng lúc 11 giờ 45 phút đêm mà tôi thì lo đóng hàng nên không check lại. Để rồi cuối cùng trở về Mỹ 10 cái quần bạn tôi không mặc được một cái nào vì may không đúng quần mẫu và rất chật. Họ lại không để dư vải bên trong nên không thể sửa lại được cái nào và bạn tôi bỏ hết cho Goodwill. Đó là bài học mà tôi đã học được và không bao giờ tin Việt Nam. Họ biết ngày tôi

đi nên họ mang hàng tới trễ để lấy tiền, còn mình thì lo đóng hàng nên không xem lại vì tin họ làm như đã làm cho người thân của mình. Sau này tôi hiểu ra là có làm sai thì mình cũng không bay về lại để bắt đền họ được.”

Ông Sid Nguyen nói “Vợ tôi cũng bị tương tự. Và một lần khác đi chơi xa ghé chợ (Nha Trang) dọc đường mua 3 cái quần xong đi tiếp, tới tới mở bọc ra thấy chỉ có 2 cái.”

Tại sao người sống ở Mỹ tự giác mua bảo hiểm trong khi người sống ở Việt Nam phải dùng quyền lực nhà nước bắt buộc người ta mới chịu mua? Đơn giản là ở Mỹ bảo hiểm làm ăn có uy tín, bồi thường đáng hoàng, khách có thể lấy lại được tiền nếu gặp bất trắc. Một vụ tai nạn không nghiêm trọng lắm cũng được bồi thường tiền sửa xe (làm cho xe trở lại như trước,) được tiền điều trị sức khỏe, trung bình một vụ 10 ngàn Mỹ kim là thường xảy ra ở xứ Mỹ đó. Ở Việt Nam, nhứt là bảo hiểm xe, bị dân coi như một kiểu “cướp có nhà nước bảo kê,” tiền bỏ ra mua bảo hiểm là mất đi không bao giờ đòi lại được xu nào. Tôi chưa bao giờ nghe ai nói họ bị tai nạn xe cộ được công ty bảo hiểm xe ở Việt Nam bồi thường.

Có người muốn tiết kiệm tiền, không trông rắng

(hoặc phẫu thuật thẩm mỹ) ở Mỹ mà về Việt Nam làm thì cũng phó thác tánh mạng cho trời, tức là hên xui không biết sao quả tạ rớt trúng đầu lúc nào. Hên thì kết quả cũng rất tốt, xui thì tiền mất tật mang. Đi trông rắng implant, làm rắng sứ, niềng rắng mà cuối cùng rụng hết hàm rắng. Hoặc chẻ ngực nhỏ nên về Việt Nam dọn cho rẻ, cuối cùng là gỗ ghê lồi lõm mất cân đối, tốn tiền bay đi bay về tháo ra gấp mấy lần tiền chỉnh sửa. Tệ hơn nữa là bị nhiễm trùng thì chi phí điều trị càng đội giá rất nhiều và phải

cắt bỏ ngực. Y khoa Mỹ không phải hoàn hảo 100%, cũng có trường hợp khách hàng - bệnh nhân bị tai biến xấu, nhưng ở Mỹ khách hàng kiện đòi bồi thường được và được bồi thường số tiền lớn. Còn ở Việt Nam khỏi kiện đòi bồi thường, nếu thắng kiện tiền bồi thường không đủ bù tiền vé máy bay hoặc không đủ chi phí mượn luật sư bảo vệ quyền lợi.

Tôi mua cái máy may Brother ST371HD ở Walmart, shipped tới nhà, được trả lại trong vòng 90 ngày. Tôi xài thử từ ngày mua tới nay là 20 ngày. Quà tặng

kèm là 6 ống chỉ và gói giấy keo dùng cho khâu, cái này mua riêng cũng \$20. Hôm qua đang may nó kêu rột rột, gãy kim mà đầu kim rớt xuống dưới bàn lùa. Tôi bèn lật máy lên mở ra để lắc cho đầu kim rớt ra ngoài, thì phát hiện dưới đáy thiếu một con ốc, những con ốc còn lại ko đồng bộ với nhau. Nghi cái máy này bị lỗi, hoặc máy “renewable.” Sáng nay xách vô tiệm nói họ đổi cái mới khác. Họ nói trong tiệm không có sẵn nên không làm được. Tôi trả máy cho tiệm, tất nhiên nhận lại 100% tiền. Tôi trả lại phần quà tặng thì họ không nhận nên tôi xách về, lời được gói quà tặng. Bây giờ ordered cái Single HD4423 về xài thử coi sao, nếu không thích đem trả tiếp.

Khi nào người Việt buôn bán giữ uy tín, phẩm chất hàng hoá và tôn trọng khách hàng như người Mỹ mới nói chuyện “ra biển” được, buôn gian bán lận, suốt ngày nghĩ cách “lừa gà” (gạt tiền khách hàng) thì mãi lặn ngụp trong ao tù nước đọng thôi.

Ông bà ta có câu “Tiền nào của nấy.” “Của rẻ là của ôi.” Trên đời này không có cái gì “rẻ mà ngon” hết. Rẻ nhưng không ngon, rẻ và phẩm chất chấp nhận được, hoặc ngon nhưng không hề rẻ... thì có.

TPT

Quà tặng kèm khi mua máy may hiệu Brother, trả máy lại tiệm không thu quà tặng.

Xích lô đạp ở Đà Nẵng đâu rồi?

Đây nè! Nhưng xích lô đạp sau hơn nửa thế kỷ đã khác nhiều rồi. Thôi thì nhắc nhớ xích lô đạp ngày cũ để biết có lúc đời nó lẫn lộn buồn vui, bị “hóa kiếp” đến “tái sinh”...

LÊ KUNG DIỄM
(BÀI VÀ HÌNH)
ĐÀ NẴNG, VN

Một thời khó quên

Đó là đầu những năm 1960, thời tôi hơn 10 tuổi, theo mẹ hay đi xích lô đến rạp hát coi cải lương... Tiếng là đi xích lô nhưng không được ngồi ghế nệm dựa giữa mà ngồi trên một miếng gỗ rộng hơn gang bàn tay, gác ngang hai bên chỗ đặt cánh tay. Ghế nệm thường dành cho người lớn. Giống như hồi nhỏ khi ra quán hớt tóc cũng phải ngồi trên

miếng gỗ nhỏ gác ngang. Ngồi lọt thỏm dưới ghế làm sao ông thợ cắt tóc với cạo mặt cho được!

Trại hồi cư (nay là khối phố Tam Giác 2, phường Thạc Gián, quận Thanh Khê) nơi tôi ở, có gia đình 3 đời đạp xích lô như ông Chánh Hảo (cha), chú Hồng (con), anh Bé (cháu); 2 đời đạp xích lô thì nhiều như ông Cà (cha), anh Bốn Thành (con); ông Ba (cha), anh Lợi (con); ông Liên (cha), anh Hùng (con); ông

Xuân... Người đạp xe xích lô có cuộc sống khá ổn định. Thời ấy xe xích lô rất có giá. Năm 1976, mua lại chiếc xích lô đã là 1.2 lượng vàng. Khách ngồi xích lô tuy có hơi nguy hiểm do phải “đứng mũi chịu sào”, ngồi phía trước đối diện với hiểm nguy. Nhưng không phải vậy náy khi chứng kiến cảnh người đạp phía sau gò lưng, rướn người, căng chân ra đạp. Khác với những năm 30 của thế kỷ trước, có xe kéo tay. Khách phải thấy tận mắt người kéo xe vất vả dùng tay chân mất nhiều sức... Để phòng tránh tai nạn, ngoài chuông ra, chạy ban đêm xe xích lô có gắn đèn dầu nữa.

Ký ức buồn vui về xích lô đạp

Cuối những năm 1980, ở Đà Nẵng có Hợp tác xã Xe thô sơ trong đó có Xích lô đạp với hơn 200 xã viên. Số ngoài Hợp tác xã cũng gần phân nửa. Những người lớn tuổi thì chạy xích lô đạp chở khách ban ngày. Ban đêm ngủ lấy sức. Với lại, cũng thường hay hú vài ba chiến hữu “gây độ nhậu”: “Chiều chiều lại nhớ chiều chiều. Một xị, một đĩa là điều tất nhiên!” cho giãn gân cốt. Tối về đánh một giấc tới sáng, rồi tiếp tục... đạp xe ra đường. Những người trẻ, hầu hết số thất nghiệp, thì muốn lại xích lô để đạp ban đêm kiếm

thu nhập trang trải cuộc sống. Có sinh viên, thanh niên chưa có việc làm muốn có ít đồng rủng rỉnh mua cái này sắm cái kia thì tối lấy xe của cha hoặc chú mình đạp ra đường... tới sáng. Ban ngày ngủ bù!

Khi được hỏi chuyện vui buồn trong nghề đạp xích lô, Ph. năm nay gần lục tuần, nhớ lại chuyện nghề... hơn 30 năm trước. Ph. chạy xích lô đạp ban đêm, ngày ngủ, có bảng số xe XL-1056. “Bảng số này nó gắn với nghiệp của em. Mười (10) năm (5) cũng không có lộc (6 là lộc), có nghĩa là nhiều lộc, phúc, chỉ có mỗi mệt! Có đêm hai, ba chục nghìn, có đêm “húp cháo rùa”! Chở khách đêm cũng được boia nhưng có lúc bị khách quýt tiền cũng xảy ra”. Anh L.M.H (sinh năm 1968) dáng người ốm nhom. H. muốn xe của ông anh bà con cô cậu ruột, để chạy đêm. Chạy chi thì chạy, nhận xe từ

7 giờ tối đến đúng 5 giờ sáng phải giao xe để ông anh chở bà Tám Hường bán xôi bắp trong xóm xuống Chợ Cồn. Tương đã gây hay uống rượu, hút thuốc lại chạy xe đêm nên sức lực bị bào mòn thấy rõ. H. kể lại: “Lúc ấy hơn 11 giờ khuya, em đạp xe đến ngã ba Hoàng Hoa Thám - Lý Thái Tổ, có 3 ông khách đón lại. Em mới rà phanh tấp vô lễ thì 3 ông giành nhau nhảy phốc lên xe. Xe chổng hất em xuống đường cái ịch. Lôm côm bò dậy thì nghe: “Lên ngã ba Huế...ba chục nghìn!” Nghe rứa thấy khỏe ra liền. Nhưng ngủi được mùi bia rượu nồng nặc của họ thì em thấy... mất lửa mẹ hán luôn. Thôi thì ráng mà đạp. Mới đạp tới ngã ba Cai Lang thì... ngáp cá luôn! Một ông nhảy xuống xe la to: “Đổi tài!”. Ồ đổi thì đổi cho khỏe. Không ngờ chạy một đoạn là ông cứ đâm xe vô lề 3, 4 lần. Em

năn nỉ thiếu điều quỳ lạy mấy chú tha cho con nhờ. Một ông run run giúi vào tay em tờ 5 nghìn đồng với mấy điều thuốc Dalat rồi kéo nhau đi nghiêng ngả”.

Đạp xích lô đêm mát trời dễ chịu, vắng xe, ít sợ tai nạn giao thông. Thỉnh thoảng cũng được khách Tây hoặc khách Ta chơi sộp boia thêm tiền. Nhưng gặp khách cô hồn quýt tiền hoặc say xỉn, ta nói cũng dọa, coi như... mức nước cho chó uống!

Xích lô đạp... xuống đời!

Xe máy ôm, xe mô tô ôm cạnh tranh gay gắt với xe xích lô đạp, xe đạp ôm. Có người bán rẻ xích lô mua xe máy chạy cho... hợp thời trang! Xích lô đạp dần dần...nhường sân, nhường khách cho xe honda ôm! Đầu năm 2000, sang thế kỷ XXI, xích lô... gần như xuống đời!

Xích lô đã hết thời!

Đau xót nhất là xe xích lô bị “cải tạo” thành xe chở rác! Có xe còn xác chứ không còn hồn. Người ta cắt rả ra, hàn thêm sắt móc vào xe máy để chở hàng. Xe bị tháo mái che, vè, dùng chuyên chở hàng vật liệu xây dựng... Xích lô Đà Nẵng không như xích lô ở Huế có gắn động cơ chở khách mà chỉ dùng chở vật liệu xây dựng cho đỡ tốn sức. Xích lô dựa bên hàng rào, chổng chơ trên vỉa hè chẳng ai màng đến! Đời xích lô nó buồn gì đâu á!

Ông Tr. (69 tuổi) từng đạp xích lô chở khách, chở gạo... Năm 1990, ông mua chiếc xe giá 3 triệu đồng (tương đương 6.5 chỉ vàng) từ tiền vay xóa đói giảm nghèo của thành

phố. Nay mỗi sáng đạp xe tà tà đi lượm nhôm nhựa, thùng xộp dòn lại rồi bán kiếm thêm thu nhập. Ông có mỗi chỗ hàng cho một chị bán chè trong xóm tôi. Thường xuyên tháng 26 buổi, trừ các ngày Chủ Nhật, được 1.5 triệu đồng, khá ổn. *“Chừ mà nói xích lô chở khách là xưa rồi! Chỉ có mỗi chỗ hàng may ra còn lâu dài. Đến nổi mấy cái chỗ để pô bán cát sạn, sắt thép, tôn lợp cũng có người của hẳn rồi. Còn mình năm thì mười họa mới chở được chuyển giàn giáo, xe rửa cho mấy ông thợ nề”*.

Xích lô đạp lại... lên đời!

Năm 2003, thành phố thành lập Đội Xích lô

du lịch Đà Nẵng gồm 70 chiếc, dưới sự quản lý của Trung tâm Xúc tiến du lịch Đà Nẵng. Đội hoạt động trong hệ thống tour thăm thú thành phố của du khách khi đến Đà Nẵng. Thành viên đội có sức khỏe, biết tạm tạm ngoại ngữ, nhưng am hiểu kiến thức về các điểm đến thăm như Bảo tàng Điêu khắc Chăm, Chợ Hàn, Nhà thờ Con Gà... Mỗi thành viên được trang bị đồng phục, mũ, thẻ. Khung sườn xe, vè bằng Inox, có mái che màu đỏ, ghế ngồi và dựa lưng của khách có lót nệm.

Trước năm 2019, xích lô du lịch hoạt động sôi nổi khi có khách đến bằng tàu biển hoặc phục

vụ đưa đón khách đoàn hoặc phục vụ đám cưới v.v. Năm 2024, trang phục của đội ngũ, hơn 80 thành viên, được thiết kế mới, bắt mắt dễ nhận diện. Giá phục vụ 1 giờ là 125 nghìn đồng/xe/khách, giá đối với khách đoàn 120 nghìn đồng, phục vụ trong vòng 30 đến 45 phút

Sáng 30/3/2025, tôi gặp ông N. (sinh năm 1957), ở phường Hải Châu, tại ngã ba Trần Quốc Toản – Bạch Đằng. Ông từng đạp xích lô 30 năm, chạy xe mô tô ôm chở Tây hơn 10 năm. Giã từ, giã từ hết, ông chuyển sang làm bảo vệ giữ xe cho một quán cà phê. Nhưng công việc gò bó lại chịu nhiều áp lực ông bèn “quay xe”. Trông ông nhỏ con, da sạm nắng hắc đã “trên từng cây số”. Khi được hỏi, ông hào hứng kể: *“Nhờ người quen giới thiệu, em làm hồ sơ, khám sức khỏe đầy đủ nên được nhận vào Đội Xích lô du lịch. Em mừng lắm vì không bị gò bó. Ngó em nhỏ con rí chứ “chiến” lắm đó anh! Nhận xe về, lau chùi, vô lại dầu mỡ, thay cặp lốp hết 700 nghìn đồng. Xe do mình trông coi. Chạy mới nửa tháng nay, thu nhập kể ra cũng ổn”. Tôi hỏi nhỏ con thế này, chở khách người nước ngoài to béo có nổi không, ông N. cười to: “Ngó em rí chứ khỏe lắm anh nghe! Hôm qua chở một ông khách*

Thay vì chở khách xích lô chuyển sang chở hàng!

Hàn Quốc qua cầu Sông Hàn vòng về Cầu Rồng được 300 nghìn đồng. Chỗ mô lên dốc đạp oải quá thì mình nhảy xuống đây!”.

Một anh đạp xích lô, tuổi 60, đợi khách trước Nhà thờ Con Gà kể: “Tình trạng tranh giành khách đã không còn. Có tour đội sẽ điện, không thì mình chở khách lẻ. Hồi mô hề thấy đạp không nổi nữa thì trả lại xe. Nói rứa chứ trong đội có ông Hiếu, 75 tuổi, ở chợ Đống Đa, vẫn còn đạp khỏe đó anh!”.

Thật sự mừng khi xích lô đạp... lên đời trở lại. Biết là không nhiều, chưa vượt quá con số 100. Nhưng nó cũng gọi nhớ

'cải tạo' xe xích lô thành xe chở rác!

lại hình ảnh xích lô đạp ngày xưa trên những nẻo đường thành phố. Lúc ấy xe làm gì sáng bóng, nhìn bắt mắt như bây giờ? Nhưng người đạp xe bây giờ vẫn là... người của muôn năm cũ. Họ hầu hết đều ngoài 50 cho đến hơn 70 tuổi. Cũng phải thôi, trẻ tuổi thì chạy xe ôm công nghệ, lái taxi...

Thỉnh thoảng xuống phố thấy xích lô đạp “đời mới” chở khách du lịch thông thả dạo trên đường. Xích lô chở khách ngắm sông Hàn hoặc cả đoàn vài chục chiếc chở đám cưới, nói thiệt, thấy lòng mình cũng rộn ràng, vui như sắp đính hôn!

Bài & ảnh LKD

Nếu bạn có thắc mắc?

Nếu bạn có bất kỳ thắc mắc nào về các vấn đề An Sinh Xã Hội (Social Security) như: **Trợ cấp hưu trí- Trợ cấp người già- Trợ cấp tàn tật.**

Xin vui lòng gửi câu hỏi cho cô Angie Hồ Quang.

Cô Angie Hồ Quang đến Hoa Kỳ năm 1984, là Giám đốc cơ quan tìm việc làm cho người Việt. Bà từng làm việc cho Sở An Sinh Xã Hội từ năm 1991 đến 2020.

Câu hỏi xin ghi:

Mục "An Sinh Xã Hội"

Gửi về email: bientap@trenews.net

Nếu bạn cần trợ giúp hoặc có bất kỳ câu hỏi nào về tiêu chuẩn, quyền lợi **thực phẩm, chăm sóc sức khỏe**, bao gồm các chương trình **Phụ nữ, Trẻ sơ sinh và Trẻ em (WIC), Trợ cấp Y tế cho Trẻ em (Children's Medicaid), Hỗ trợ Dinh dưỡng Bổ sung (Supplemental Nutrition Assistance Program- SNAP).**

Xin vui lòng gửi câu hỏi cho cô Cindy Thu Hoàng, phụ trách **Phúc Lợi Xã Hội** [Texas Health and Human Services Commission (HHSC)], đây là cơ quan quản trị các chương trình trợ giúp các gia đình về các quyền lợi trên. Cô Cindy Thu Hoàng hiện đang là nhân viên của bộ Y tế Tiểu Bang. Câu hỏi xin ghi:

Mục "Phúc Lợi Xã Hội"

Gửi về email: bientap@trenews.net

Nếu bạn có bất kỳ **câu hỏi gì về Thuế** hoặc **gặp rắc rối với sở Thuế**, cần được giải thích và cố vấn miễn phí, xin đặt câu hỏi với cô Đài Thị.

Cô Nguyễn Đài Thị là cựu Thanh Tra của Sở Thuế Hoa Kỳ (IRS) và cũng là cựu Thanh Tra của Bộ Ngân Khố (U.S. Treasury Inspector General). Có bằng IRS Enrolled Agent do Sở Thuế cấp. Hơn 30 năm kinh nghiệm làm việc cho Sở Thuế và Bộ Ngân Khố, cô cũng đã từng audit-Sở Thuế. Với kinh nghiệm đặc biệt này, chẳng những cô Đài Thị rất rành về luật thuế, mà còn hiểu tường tận về cơ cấu và nội bộ của cơ quan IRS. Xin gửi câu hỏi cho cô Nguyễn Đài Thị.

Xin ghi mục "Thuế vụ"

Gửi về email: bientap@trenews.net

IAN BUI
DALLAS, TX

Mamma Mia!

ABBA là một trong những ban nhạc Pop ăn khách nhất trên thế giới. Thập niên 70-80, mở radio lên là thế nào cũng được nghe vài ba bài. Không “Dancing Queen” thì cũng “Fernando”. Không chỉ bên Mỹ hay Âu Châu, ngay cả ở Việt Nam thời bao cấp bế quan toả cảng nhạc ABBA vẫn được nhiều người biết đến và yêu thích. Sang thập niên 90, sau khi ban nhạc này đã rã đám, những tưởng ABBA sẽ trôi vào quên lãng, nào ngờ nó vẫn tiếp tục sống mạnh qua vở nhạc kịch ‘Mamma Mia!’ NGUỒN ẢNH: BROADWAY DALLAS

‘Mamma Mia!’ không phải là câu chuyện về ban nhạc ABBA, mà là một vở kịch dùng những ca khúc của ban nhạc này làm nền. Trong thế giới nhạc kịch, thể loại này được gọi là “jukebox musical”, tức dùng nhạc có sẵn để dựng tuồng thay vì soạn nhạc mới. Chẳng hạn như vở ‘Tina!’ dùng nhạc của Tina Turner, hay ‘MJ’ dùng nhạc của Michael Jackson. Tuy nhiên hai vở đó kể lại cuộc đời của hai nhà nhạc sĩ nọ nên vẫn mang tính chất tiểu sử. Trong khi đó ‘Mamma Mia!’ là chuyện hư cấu hoàn toàn, chẳng dính dáng gì đến các thành viên của ABBA cả.

Từ trái: Björn Ulvaeus, Agnetha Fältskog, Benny Andersson, “Frida” Lyngstad

Ra mắt khán giả lần đầu ngày 6/4/1999 tại West End, ‘Mamma Mia!’ nhanh chóng trở thành show cháy vé nhất London và dường như không bao giờ thiếu người đi xem. Nó chỉ bị gián đoạn một thời gian vì đại dịch hồi tháng Ba năm 2020, nhưng sau khi được hồi sinh ‘Mamma Mia!’ tiếp tục thu hút khán giả đủ mọi thành phần cũng như tuổi tác. Tính đến nay show này đã có trên 70 triệu lượt khán giả đi xem, với doanh thu trên 4 tỉ đô la! Không những vậy, nó còn được dịch ra hàng chục thứ tiếng khác nhau và lưu diễn khắp nơi trên thế giới.

Một màn trong vở ‘Mamma Mia!’ tại Thượng Hải, hát bằng tiếng Tàu. (MAMMA-MIA.COM)

‘Mamma Mia!’ hiện đang giữ kỷ lục “jukebox musical” sống dai nhất trong lịch sử nhạc kịch. Riêng tại Broadway, New York, mặc dù show đã hạ màn sau gần 6,000 suất diễn từ tháng 10/2001 đến tháng 4/2015 (tạm gián đoạn bởi vụ khủng bố 9/11), những tour lưu diễn sau đó trên toàn nước Mỹ vẫn đông nghịt khán giả. Ngoài nước Mỹ, show này đã được dàn dựng tại hơn 60 quốc gia từ Âu sang Á, từ Nam Mỹ đến Phi Châu, từ Úc Châu khổng lồ đến Fij nhỏ xíu. Nó đã viếng thăm hơn 440 thành phố trên thế giới, đi tới đâu cũng được thiên hạ đón tiếp nồng nhiệt. Sắp tới đây nó sẽ đến Dallas; fan cứng của ABBA chắc sẽ diện đồ disco đi coi cho đúng điệu.

NGUỒN ẢNH: BROADWAY DALLAS

Cơn sốt nhạc kịch ‘Mamma Mia!’ chưa kịp nguội thì đến năm 2008 một bộ phim dựa trên kịch bản này ra đời, với nữ tài tử Meryl Streep (giữa) và dàn kép hùng hậu không kém – từ trái: Pierce Brosnan (007), Stellan Skarsgård (Dune). Colin Firth (Oscar 2010). Với doanh thu hơn 600 triệu đô la, phim “Mamma Mia!” thêm một lần nữa mang âm nhạc của ABBA đến với một thế hệ mới, nhiều người sinh ra sau khi ban nhạc đã không còn. Nó minh chứng cho sức thu hút của một loại nhạc Pop có thể nói là vượt cả thời gian lẫn không gian. Những ai từng đi xem phim này chắc chắn đã ra khỏi rạp với nụ cười thoải mái, trong đầu vẫn còn vang dư âm những ca khúc bất hủ của bộ tứ đến từ Thụy Điển. NGUỒN ẢNH: UNIVERSAL STUDIOS

Kịch bản cho nhạc kịch và phim được soạn bởi Catherine Johnson. Cốt truyện xoay quanh nhân vật Donna (Meryl Streep thủ vai chính trong phim) và hai người bạn gái, với bối cảnh là một hòn đảo ở Hy Lạp nơi tổ chức tiệc cưới cho cô con gái của Donna là Sophie. Từ nhỏ Sophie không biết bố mình là ai, nhưng tình cờ cô tìm được quyển nhật ký của mẹ mình và phát hiện thời còn trẻ bà yêu ba người đàn ông khác nhau. Với mong muốn tìm hiểu có phải một trong ba người này là bố ruột của mình, Sophie mời cả ba đến dự đám cưới của cô -- nhưng không cho mẹ mình biết. Nghe đến đây chắc mọi người đều có thể đoán được rằng tại buổi tiệc cưới sẽ có nhiều chuyện bất ngờ, và đó là điều khiến câu chuyện trở nên hấp dẫn.

NGUỒN ẢNH: BROADWAY DALLAS

Tất nhiên trong khuôn khổ bài báo này người viết không thể bật mí câu chuyện sẽ kết thúc như thế nào, song những ai từng xem phim “Mamma Mia!” thì đã biết hết rồi. Tuy nhiên, phim là phim, kịch là kịch – hai thể loại nghệ thuật diễn xuất này khác nhau xa. Trên sân khấu mọi việc xảy ra trong thời gian thật, không ngừng nghỉ, không cắt xén, không tắt đèn làm lại nếu vấp vấp. Hơn thế nữa, âm nhạc trong nhạc kịch là nhạc sống, không phải thu trước rồi lồng ghép vào như trong phim. Cho nên đi xem ‘Mamma Mia!’ lần này còn là dịp để được nghe lại những bản nhạc của ABBA do một ban nhạc sống trình diễn cùng với những ca sĩ và vũ công gạo cội của Broadway.

NGUỒN ẢNH: BROADWAY DALLAS

Nếu bạn là fan của ABBA từ thời 70-80 nhưng chưa bao giờ đi coi nhạc kịch của Mỹ vì nghĩ nó quá xa lạ đối với người Việt, hoặc vì sợ không hiểu nó hát cái gì, thì đây là cơ hội để bạn tìm hiểu thêm về bộ môn này. Chắc chắn bạn sẽ được nghe nhiều bản nhạc ABBA mình từng biết và yêu thích – như “SOS”, “Super Trouper”, “Knowing Me, Knowing You”, “The Winner Takes It All”, “Waterloo”... Và câu chuyện “người xưa tình cũ tay tư” này bảo đảm sẽ tạo nên những tràng cười té ghế. Tour lưu diễn mới nhất này sẽ đến Dallas Fairpark Music Hall từ ngày 15/4 đến ngày 27/4. Độc giả tại những thành phố khác có thể vào website của tour (mamma-mia.com) để xem khi nào nó đến vùng của mình và đón xem. “Mamma mia, here we go again!!!”

NGUỒN ẢNH: BROADWAY DALLAS

Làm sạch với muối

HOÀNG HƯƠNG

■ **Làm sạch nồi, chảo dính nhiều dầu mỡ.** Khi chảo vẫn còn ấm, phủ một lớp muối lên chảo, để trong 10 phút. Dùng miếng bọt biển chà nhẹ các cạnh bị cháy, vùng dính mỡ và vết dơ. Sau cùng rửa sạch với nước ấm.

■ **Làm sạch vết dơ trên quần áo.** Muối có thể hoạt động như một chất tẩy trắng tự nhiên cho các vết dơ. Có thể thử một trong hai cách sau: Rắc muối lên vùng bị ố, đổ baking soda lên trên để trong vài giờ; hoặc tạo hỗn hợp sệt từ nước cốt chanh và muối rồi chà lên vết dơ. Đặt quần áo dưới ánh nắng mặt trời để có hiệu ứng tẩy trắng tự nhiên.

■ **Làm sạch thức ăn rơi trên bếp (stove) hay lò nướng (oven).** Rắc muối lên vết dơ càng sớm các tốt. Muối sẽ thấm hết chất dơ và giúp việc dọn dẹp được dễ dàng hơn.

■ **Làm sạch đường ống thoát nước.** Thay vì dùng hóa chất mạnh khi bồn rửa bắt đầu thoát nước chậm, hãy thử dùng muối trước. Đổ 1/2 cup baking soda và 1/2 cup muối vào lỗ thoát nước (drain) để qua đêm. Đổ nước sôi xuống để rửa sạch hỗn hợp. Lưu ý: cách này chỉ giúp làm sạch nhẹ đường ống. Không nên dùng trong trường hợp đường ống bị nghẽn hoàn toàn.

DALLAS INTERNATIONAL GUITAR FESTIVAL

2/5. Trưng bày, mua bán, trao đổi các loại guitars, basses, amps, banjos, mandolins, keyboard, dây đàn... Trình diễn của trên 50 ca nhạc sĩ trên 4 sân khấu.

Địa điểm: Dallas Market Hall, 2200 N. Stemmons Fwy, Dallas TX 75207.
Giá vé: \$30. Miễn phí cho trẻ em dưới 10 tuổi.

DALLAS BLOOMS

1/4 - 30/4. Thường ngoạn hoa Azaleas (hoa đỗ quyên) và Chinese Snowball (Tú Cầu Tuyết) bắt đầu nở rộ với nhiều màu sắc cùng với một ít hoa tulips và hoa cherry

Địa điểm: Dallas Arboretum and Botanical Garden, 8525 Garland Rd, Dallas TX 75218. **Giá vé:** \$26.

LONE STAR SMOKEOUT

2/5 tới 4/5. Chương trình 3 ngày trình diễn nhạc với nhiều danh ca country music và ăn thịt nướng đặc biệt của Texas do nhiều nhà hàng BBQ danh tiếng cung cấp

Địa điểm: AT&T Stadium, 1 AT&T Way, Arlington TX 76011.
Giá vé: \$68.

LỜI GIỚI THIỆU: Andy Nguyễn là một nhiếp ảnh gia chuyên nghiệp. Anh từng đoạt những giải thưởng nghệ thuật nhiếp ảnh quốc tế từ 2009 đến 2012. Nhiều tác phẩm của anh được đăng tải trên những tạp chí chuyên đề nổi tiếng như: National Geographic, Birder's world Magazine, BBC Wildlife Magazine, Nature's Best Photography Magazine và The Cornell Lab of Ornithology website.

Adobe Photoshop trên iPhone

Mùa Xuân năm nay, Adobe đã công bố các gói Photoshop dành cho thiết bị di động và web với các ứng dụng mang lại khả năng xử lý hậu kỳ chuyên nghiệp cho điện thoại thông minh và web [H1].

Với những ứng dụng Photoshop mới này, Adobe hứa hẹn một giao diện “dễ tiếp cận và trực quan” với thiết kế thân thiện với thiết bị di động được xây dựng từ đầu. Với các phiên bản miễn phí và trả phí, các ứng dụng mang sức mạnh xử lý hậu kỳ với các công cụ thiết kế và tạo ảnh cốt lõi của nó đến các thiết bị di động.

Đối với người dùng Photoshop mới, Adobe đã nhấn mạnh vào giao diện di động được xây dựng có mục đích và dễ

1

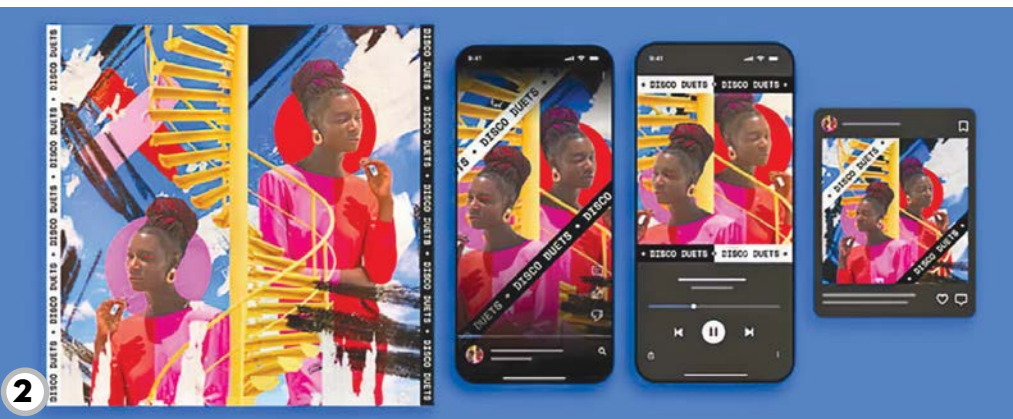
sử dụng. Việc sử dụng các trang menu thông minh, thanh trượt và các tính năng tạo ra đều thân thiện với người mới bắt đầu và màn hình touchscreen.[H2]

Người dùng Photoshop hiện tại sẽ lưu ý các tính năng và công cụ quen thuộc để lựa chọn chính xác, điều chỉnh có mục tiêu, hiệu chỉnh màu nâng cao, cũng như

quyền truy cập mở rộng vào AI với các công cụ AI tạo ra do Firefly cung cấp, hỗ trợ định dạng đầy đủ để mở và chỉnh sửa bất kỳ tài liệu Photoshop nào và hơn thế nữa. Với trọng tâm là năng suất và quy trình làm việc, tích hợp liền mạch giữa thể nghiệm trên thiết bị di động và web giúp người sáng tạo có thể làm việc trên cùng một dự án trên

hiều thiết bị.

Ashley Still, phó chủ tịch cấp cao, bộ phận truyền thông kỹ thuật số tại Adobe cho biết: “Chúng tôi rất vui mừng khi mang những khả năng sáng tạo vô hạn của Photoshop lên thiết bị di động, giúp mọi người từ các nghệ sĩ và nhà thiết kế chuyên nghiệp đến thế hệ người sáng tạo mới lần đầu dùng thử Photoshop có thể sử dụng các chức năng chỉnh sửa và thiết kế hình ảnh mang tính biểu tượng của ứng dụng này”. “Các ứng dụng di động và web mới của Photoshop mở ra khả năng sáng tạo của thế hệ tiếp theo, trao quyền cho người sáng tạo để tạo ra những bức ảnh tuyệt đẹp, đồ họa phong

phú và nghệ thuật đáng kinh ngạc mọi lúc, mọi nơi”.

Các ứng dụng Photoshop mới ra mắt với tùy chọn miễn phí tiêu chuẩn dành cho người dùng máy tính để bàn, web và iPad. Phiên bản miễn phí của ứng dụng di động bao gồm các công cụ và tính năng cốt lõi của Photoshop, bao gồm lựa chọn, lớp và mặt nạ, kết hợp, ghép và pha trộn hình ảnh, công cụ Tap Select và Spot Healing Brush. Nó cũng sẽ hỗ trợ các công cụ AI tạo hình được Adobe Firefly cung cấp bao gồm Generative Fill và Generative Expand phổ biến. Người dùng cũng sẽ được truy cập vào một số tài sản Adobe Stock miễn phí. Cuối cùng, nó cũng sẽ bao gồm giao diện để làm việc trên các dự án của bạn trên Adobe Express, Adobe Fresco và Adobe Lightroom. [H3]

Photoshop Mobile và Web Plan

Người dùng Photoshop muốn có nhiều sức mạnh và độ chính xác hơn, cũng như các tính năng AI, có thể lựa chọn phiên bản trả phí. Gói Photoshop Mobile và Web mới cho phép tăng giao diện tiến trình làm việc tiếp theo thêm khả năng chuyển đổi các dự án của bạn giữa Photoshop mobile và Photoshop trên web. Các khả năng tạo AI bổ sung sẽ mở khóa các công

cụ an toàn về mặt thương mại, được Firefly hỗ trợ, bao gồm Tạo hình ảnh tương tự và tham chiếu trong Photoshop web. Ngoài ra, bạn cũng có thể truy cập vào 20,000 font chữ với tùy chọn nhập font chữ của riêng bạn để có các tùy chọn kiểu chữ không giới hạn. [H4]

Gói Photoshop Mobile và Web bao gồm nhiều công cụ chỉnh sửa chính xác hơn như Object Select và Magic Wand. Các tính năng sáng tạo mà người dùng mong đợi từ Photoshop truyền thống

cũng sẽ có trong phiên bản dành cho thiết bị di động và web. Các nhiếp ảnh gia có thể nhanh chóng chỉnh sửa các phần không mong muốn của ảnh bằng Remove Tool để tự động phân tích tệp và Remove các yếu tố gây rối, ẩn các vùng bằng Clone Stamp hoặc điền liền mạch các phần của ảnh bằng Content-Aware Fill. Người dùng có gói này cũng sẽ có quyền truy cập vào các chế độ hòa trộn nâng cao cũng như Làm sáng và Làm tối để điều chỉnh ảnh mà

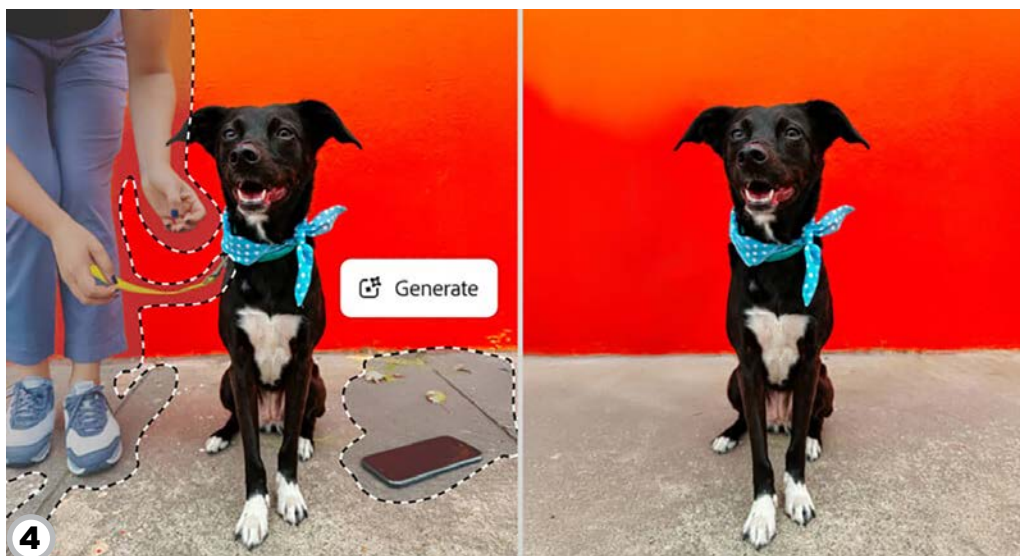
không ảnh hưởng đến sắc độ hoặc độ bão hòa.

Giá cả và tính khả dụng

Ứng dụng di động Photoshop miễn phí cung cấp các bản nâng cấp cao cấp thông qua gói Photoshop Mobile và Web mới với giá \$7.99/tháng hoặc \$69.00/năm, bao gồm các tính năng bổ sung trên thiết bị di động và iPad, cùng với quyền truy cập vào Photoshop trên web.

Tất cả các gói trả lệ phí Photoshop hiện tại đều bao gồm quyền truy cập vào Photoshop trên iPad và web, có sẵn trên Safari, Chrome, Firefox và Edge, và giờ đây cũng sẽ bao gồm quyền truy cập vào Photoshop trên thiết bị di động. Photoshop trên iPhone hiện có sẵn trên toàn thế giới trong Apple App Store và phiên bản Android sẽ được phát hành vào cuối năm nay.

AN

Shorts và váy xuân hè

■ Kiểu quần shorts năm nay dù mặc thường cũng không quá xuề xòa. Shorts giờ bóng bẩy, cắt may tinh tế, cấu trúc mặc đẹp với sơ mi hay blazer cũng OK. Quần shorts denim không biến mất, nhưng nhiều lựa chọn khác thanh lịch và đẹp hơn.

■ Quần shorts âu - trouser shorts là kiểu quần âu may ngắn như shorts, lai quần cao hơn gối một chút, tinh tế và hợp đi làm, đi chơi, vacation. Vải có shape như lanh dày, len, vải twill dệt chéo ít nhăn. Đồ mặc trên thì diện phong cách như sơ mi quá khổ, áo blouse, blazer,

■ Mát mẻ, không gò bó, quần shorts boxer là món đồ thay thế tốt cho quần shorts denim. Vải crisp cotton đứng phom, vải poplin nhẹ, shorts boxer thoải mái, thanh lịch. Dễ mặc với nhiều kiểu áo và giày như kitten heel, giày bệt, giày lười loafers, ... có thể mặc thường hay vacation.

■ Ngược với kiểu quần shorts, miniskirts vải có cấu trúc thì hè này chuộng **váy xòe mềm mại nhẹ nhàng**. Hơi bông, vải nhẹ, uyển chuyển khi di chuyển mà không bám dính, dù là váy maxi hay váy midi. Trend năm nay là váy xòe lung thấp, xếp tầng, xếp li (pli), cắt chéo bias-cut, ... với chất liệu nữ tính như lụa, satin, cotton pha, ... Mang với giày và phần trên đơn giản để váy xòe là điểm nhấn.

■ **Váy ngắn miniskirts** hướng đến nét tối giản, màu sắc tươi sáng, chất liệu có cấu trúc để nhìn tao nhã. Mang với giày sneakers, strappy sandal dây buộc, ... Đa sắc màu cho xuân hè như màu vàng bơ, váy vải dệt kim nhẹ, ...

■ **Quần shorts bloomer** là lựa chọn vui nhộn tinh nghịch mùa hè. Shorts có bo chun ở hai ống quần nên bông bênh, bèo nhún sinh động. Chất liệu sang, tốt như crisp cotton đứng phom, lụa, dệt kim, ...

Thơ

Lê Thị Thấm Vân

Tên thật Lê Thị Hoàng Mai. Sinh năm 1961. Đến định cư tại California Hoa Kỳ từ 1975.

Lê Thị Thấm Vân là tác giả của những cuốn tiểu thuyết nổi tiếng *Xứ Nắng*, *Âm Vọng*, *Mùi Của Riêng Ngân* (đăng trên các websites, chưa in), *Bóng Gầy Của Thần Tích*. Truyện của LTTV táo bạo, chuyên khai thác về tình dục, có sức hấp dẫn với nhiều người. Ngoài ra LTTV còn làm thơ. Thơ của cô (thơ tình) đôi chỗ còn thoảng mùi dục tính nhưng gợi lên được ý thơ hồn thơ sáng đẹp, gây cảm xúc cho người đọc.

Sau đây xin đọc lại một vài bài thơ tiêu biểu của Lê Thị Thấm Vân.

SAO KHUÊ

mùa hè đang đi qua

*cả tuần nay tôi như con ong
lặng lẽ kiên nhẫn sắp xếp những phiến đá
lát mặt đường
sao thật bằng phẳng
để ngày ngày tôi đi nhặt xác hoa, lá héo úa hay chỉ để đi
qua...
khi cánh tay mỏi
tôi dừng, đứng chúi mũi cúi, cột lại tóc, nhìn bóng mình lung
linh trong bóng nắng
thấy mùa hè đang đi qua*

*những lá sồi khô nằm phơi mình giữa nắng
gân máu phập phồng*

*tôi ước
len lén đi qua con đường để vào nhà của ai đó
lặng lẽ hoà nhập vào tâm tư của ai đó
của người đàn ông nhập cư bị tù oan không biết được ngày về*

*mặt trời toả nắng
nắng là tài sản chung
không thuộc về ai*

*thành phố tuổi thơ tôi thiếu thốn nhiều thứ nhưng không hề
thiếu nắng
nắng quanh năm chan hoà
cùng những mùa hè rộn rã đi qua*

*tôi từng
đứng cùng ai đó
trên đỉnh đồi chói nắng
với thân thể nồng căng
gầm rú
trước khi mạch nguồn hoan lạc vỡ oà
vào những mùa hè nắng cháy da
rồi cũng đi qua*

*khi này
có chiếc lá rơi vào cội thình không
giờ nằm yên đâu đó trong vườn*

*ngẫm tới làn mi tôi khép lại lần cuối
cùng trong lúc
mùa hè vẫn tiếp tục đi qua*

còn lại

rồi một ngày nào đó
em và anh sẽ phải rũ
lòng già từ tất cả

ra
đi

cây sồi trăm năm ngoài
khung cửa sổ sẽ già nua, gãy đổ
căn phòng tràn ngập âm
thanh sóng sẽ bị phá, người ta

cất lên căn phòng mới khác

quán cà phê nắng dưới
sẽ lần lượt đổi qua bao đời chủ
tiệm sách quen thuộc
sẽ chứa thêm tác giả mới, loại bớt tác giả cũ

chiếc xe đen-cao chỏ
em với tiếng đàn mê hoặc mark knopfler rồi cũng
bị hỏng, quẳng vào một xó trong
thành phố

dấu
tích

còn
lại

là những bài thơ tình
em viết

cho
anh.

đợi chờ

tôi giấu thời gian vào trong tóc
tôi ủ mùi hương dưới làn da

tôi vỗ nhẹ tim tôi,
hãy khoan đập mạnh

đợi chàng đến
chàng sẽ đến
vào mùa đông năm nay.

sang mùa đông

có những buổi sáng
trời lạnh
anh không muốn ra khỏi giường
chỉ muốn tìm về
nơi chốn
đám cỏ non man dại
ướt mềm
thơm thơm

mùi da thịt của riêng em
để thấy cuộc đời còn đáng sống
và anh hiện hữu

chút vui trong quán cà phê đêm

trầm trầm trầm
từng từng từng
nhịp nhàng theo đôi mí xếch
cùng cặp giò suôn bọc tất đen
mộng

tiếng cười rộn
tan
tôi liên tưởng tiếng mưa rơi trên mặt đất ngàn
năm sau chắc vẫn thế

trời không nắng sao nàng đeo kiếng râm?

nhủ nàng, tôi muốn sống lại cảm xúc thằng bé mặc
xà lỏn mê mải bắn bi lòi dái
hoặc được ngậm trong miệng ngậm hột é hay hột
thị hột le hột trai hột thịt... bằng vài
câu thơ chớm vỡ giọng

tiếng cười rộn
tan
nàng nhắc tới người anh trai bản tính ưa đùa
nhưng mau bực, và (hình như) không bao
giờ (biết) buồn, rồi nàng bẻ đôi mẩu bánh biscotti,
phân phủ chocolate nàng giữ.

LÊ XUÂN HẢO

góc tháng tư tôi

TRANH ĐÌNH CƯỜNG

Tôi nhớ quá...những sớm mùa Thu lạnh
Mây Pleiku nhàn nhạt thấp trên đầu
Cô bé nhỏ. Chợt. Biết yêu chờ đợi
Góc hẹn. Đêm chờ. Tim loạn nhịp mất ngủ

Tôi nhớ quá những ngày - Anh....phép ngắn
Chạy tới lui từng phút rút thời gian
Chờ tan trường kịp đón đưa hò hẹn
(Dã quỳ vàng mẫu đơn đỏ tặng Em)

Tôi nhớ quá. Tháng ngày. Tôi. Tuổi ngọc
Mười Sáu 'trăng tròn'. Thơ đại ngây ngô
Anh lính trẻ đuổi theo từng nhịp guốc
Áo trận giày sô mỗi chuyến đi về...

Rồi,
Từ thuở làm... người yêu của lính
Đêm đêm về. Tôi. Giấy bút. Văn thơ
Tiền tuyến. Hậu phương. Trãi dài ký ức
Thơ đi. Thư lại toàn chuyện... chúng mình

Vậy mà,
Chuyện tình đó... theo anh nằm ngủ mãi
Tháng Tư nào? Khói lửa đốt trần gian
Kèn mặc niệm ru hồn người chinh phụ
Tân Cảnh. Charlie. Trời đất bàng hoàng

....Bao năm luôn... Đắng lòng theo nỗi nhớ
Tìm điếng đau mỗi độ Tháng Tư về...

LXH - 2025 MÙA TANG

Nhà Thơ Nguyễn Tư
Phương ký sách

San Jose và buổi triển lãm hy hữu

TRỊNH THANH THỦY
ORANGE COUNTY, CA

Hằng năm, cứ độ xuân về hoa xuân nở rộ. Năm nay, hoa ở Thung Lũng Hoa Vàng San Jose cũng nở, nhưng đó lại là những đoá hoa Nghệ Thuật đua nhau vươn mình khoe sắc.

Ngày Thứ Bảy 29 tháng 3 năm 2025 tại Citadel Art Gallery, một buổi Ra Mắt Thơ kèm thêm Triển Lãm đã được tổ chức rầm rộ và được sự hưởng ứng nồng nhiệt của khách thưởng

ngọa. Buổi hội ngộ văn học, nghệ thuật hy hữu này có sự góp mặt của nhiều tác giả với nhiều hình thái nghệ thuật như hội hoạ, điêu khắc, nhiếp ảnh, văn, thơ, sách, và âm nhạc. Gần 200 quan khách hiện diện đã làm

bầu không khí nghệ thuật bừng sáng.

Các tác giả gồm có:

SÁCH: Nguyễn Tư Phương, Đào Nguyên Dạ Thảo, Cung Tích Biền, Đặng Thơ Thơ, Trịnh Y Thư, Nguyễn

Quang Nhàn, Nguyễn Hữu Liêm, Đinh Quang Anh Thái, Lê Lạc Giao, Tuệ Sỹ, Nguyễn Đức Sơn, Nguyễn Đức Tùng, Lê Đình Nhất Lang, Trần C. Trí, Nam Dao v.v. và rất nhiều tác giả khác.

TRANH: Trương Thị Thịnh, Đào Hải Triều, Ann Phong, Hà Cẩm Tâm, Cẩm Tâm, Paulina Đàm, Thái Bùi, Đào Nguyên Dạ Thảo, Henry Trịnh Nghiệp, Lê Quế Hương, Nguyễn Trí Minh Quang, Lâm Quang Kim Phụng, Ouater Trương Sand.

NHIẾP ẢNH: Hoang dã: Đỗ Danh Đơn. **Phong cảnh:** Trịnh Thanh Thủy

NHẠC THÍNH PHÒNG: MC Vĩnh Thanh Thảo, Đồng Thảo, Văn Quân, Trọng Khôi, Nguyễn Nhu, Nguyễn Phước Nguyên, Mây Lan v.v.

Phần mở đầu buổi nói chuyện, Nhà Thơ Nguyễn Tư Phương lên giới thiệu tên tuổi của rất nhiều vị khách và bạn bè thân quen đến từ phương xa về hội ngộ. Ông nói thêm, phòng Tranh hôm nay không những là nơi trưng bày tranh ảnh mà còn là không gian cho thơ ca, ngôn ngữ tìm chỗ đứng của nó, giữa thế giới màu sắc, ánh sáng và những góc nhìn đầy sáng tạo của người nghệ sĩ.

Mục đích buổi ra mắt tập thơ hôm nay của ông chỉ là cái cớ để bạn bè văn nghệ gặp mặt nhau để hàn huyên. HS Đào

Nhà Thơ Nguyễn Tư Phương đọc thơ của ông

Nguyên Dạ Thảo đề nghị góp thêm một Hội Chợ Sách nữa. Rốt cuộc rất nhiều người hưởng ứng và thuận duyên nên buổi

Ra Mắt Tập Thơ biến thành một buổi Triển Lãm Tranh, Nhiếp Ảnh, Thơ, Sách, Âm Nhạc mang đủ hình thái Văn

Học Nghệ Thuật.

Sau đó ông giới thiệu tập thơ mới của ông «Những Chiếc Bóng». Ông kể về những nhân duyên đã xảy ra, đã nối kết với tập thơ. Những áng thơ ca lần lượt được ông đọc cũng như vài xướng ngôn viên lên đọc. Thơ ông được nhiều người phổ nhạc và các nghệ sĩ, ca sĩ của Thung Lũng Hoa Vàng thay phiên nhau trình diễn. Nhà văn Cung Tích Biền cũng phát biểu cảm tưởng về buổi họp mặt bạn bè và thơ ca đầy thi vị và nghệ thuật này.

Quan khách đứng, ngồi chật kín cả phòng tranh không hện mà ở lại, để nghe phần nhạc thính phòng được nối tiếp sau đó. Các ca sĩ thân quen vùng vịnh thay nhau lên trình diễn, khiến bầu

Sách trưng bày

Bức tranh “Attachment” của Nguyễn T M Quang

không khí sắc màu thắm đậm tiết tấu thơ ca, âm nhạc đẹp như một bức tranh lập thể, đủ mọi hình dạng, màu sắc và ánh sáng.

Sự hiện diện hy hữu của rất nhiều tác giả đã mang tác phẩm của mình đến trưng bày khiến lòng tôi xúc động và phấn khởi. Tôi liền đi một vòng phỏng vấn các tác giả về những tác phẩm của họ.

Khi HS Nguyễn Trí Minh Quang được hỏi về ý nghĩa trừu tượng của tác phẩm tựa đề “Attachment” của mình. Cô nói, “bức vẽ có hình một thân người cầm sợi dây buộc vào đuôi 1 con cá có nghĩa là cô gái trong hình bị ràng buộc vào 1 con cá dù nó đã lìa đại dương và đã chết. Cô ta vẫn yêu mến, ôm ấp và cố ràng buộc vào nó

bằng 1 sợi dây. Nói tóm lại, tác giả muốn nói đến tâm lý của con người vốn bị ràng buộc và lệ thuộc

vào nhiều thứ trên đời, như danh tiếng, cái đẹp, sự dễ chịu hay thoải mái. Đôi khi nó mang đến kết quả là sự khổ đau.”

Henry Trịnh Nghiệp tham dự với 4 tác phẩm điêu khắc vừa Phù Điều và Tượng Đứng. Một bức điêu khắc gây ấn tượng cho tôi nhất là bức “Chết không một lời trăng trối”. Có hình tượng một chiếc quan tài với một bộ xương bằng dây kẽm màu đồng với tư thế nằm đảo ngược, phía dưới là một cái khẩu trang. Henry kể “Đó là hình ảnh người anh họ đã mất vì Covid, anh ấy nằm ngược mà còn ngoái đầu lên như muốn nói một lời trăng trối cuối cùng mà không nói được. Thời ấy, có khi người chết

Bức điêu khắc “Chết không một lời trăng trối” của Henry Trịnh Nghiệp

Bức “Ghost of The Writer” của Paulina Jade

không biết tên tuổi là ai, họ chỉ để một cái nhãn là “Covid 19” mà thôi.” Nhìn những chiếc đinh to tướng đóng vào bộ xương khiến tôi hình dung ra được sự đau đớn tột cùng của người chết.

Lúc xem một bức tranh Trừu Tượng có những đường cong, bố cục và màu sắc rất lạ. Tôi xin cô Paulina Jade tác giả của bức Ghost of The Writer giải thích thêm về những gì cô muốn thể hiện trong tranh. Cô bảo “Tôi đã liên tưởng đến người chị đã mất của tôi và những gì thuộc về thế giới của chị ấy như thú vật chị yêu mến hay dòng nước mà chị đã hoà tan trong ấy, kể cả các hạt mầm gieo rắc cho sự tái sinh của chị trong lối vẽ Nghệ Thuật Biểu Hiện.”

Bức “Kiếp Sau” của Hoàng Thị Kim

Bức tranh vẽ chiếc mặt nạ nhiều màu sắc và hình thể, trông giống một bức tranh lập thể dưới tiêu đề “Kiếp Sau” đã đẩy lên trong óc tôi nhiều câu hỏi. Khi phỏng vấn tác giả Hoàng Thị Kim về bức tranh này, chị trả lời. “Có người hỏi: tại sao tôi vẽ những thiếu nữ xinh đẹp, có nàng bị che một mắt, có nàng mất nửa cái đầu, nửa cái mặt mà nhìn vẫn xinh tươi. Như trong tranh bìa tôi vẽ cho tập tân truyện: “Một Thời Nền Vắng Mặt” của Cung Tích Biền, tác phẩm “Kiếp Sau” này nói lên điều gì? Nó mãi là một dấu chấm hỏi ray rứt của tôi: Có kiếp sau hay không có kiếp sau?”

Thái Bùi, một họa sĩ về thể loại Installation Art kiêm điêu khắc gia. Ông

Quan khách và phòng tranh

thực hiện một màn vẽ tại chỗ bằng phấn trên sàn nhà trong chủ đề “Sống và Chết”. Ông vẽ một con cá bị thương sắp chết và các con cá nhỏ bơi vòng quanh, với thông điệp về sự sống và cái chết là hai điều luôn đi đôi với nhau nên không có gì phiền muộn cả.

HS Đào Hải Triều có 7 bức tranh trưng bày và ông cho biết thường triển lãm tranh của mình ở đây. Ông vẽ với nhiều thể loại, ban đầu Hiện Thực, bây giờ là Trừu Tượng vì nó dễ chuyên chở và giải quyết được tư tưởng và những vấn đề của ông.

HS Cẩm Tâm thì tâm sự chị rất hạnh phúc khi được tham dự buổi triển lãm với nhiều tác giả hôm nay. Chị thấy vui và

kết bạn được với nhiều người cùng tâm nguyện và yêu nghệ thuật. Chị thích vẽ Phong Cảnh và Trừu Tượng để thể hiện tranh của chị.

Luật Sư Nguyễn Hữu Liêm có khoảng 8 cuốn sách viết về Triết và Luật Học tỷ như cuốn Dân Chủ Pháp Trị ông viết về việc thành lập một nền Dân Chủ Pháp Trị hy vọng cho Việt Nam. Ngoài ra ông còn có tham vọng kiến tạo một nền Siêu Hình Học bằng Tiếng Việt để đưa ra các khái niệm và nguyên lý Triết Học trong cuốn Thời Lý và Hiện Hữu

Nhà Văn Nguyễn Quang Nhân với cuốn Thánh Tích hay Sự tích Hoa Tĩ Gôn là những câu chuyện về sự sống mãnh liệt của

con người, của gia đình, cội nguồn, và quê hương nơi chúng ta bỏ nước ra đi.

Nhiếp ảnh gia Đỗ Danh Đôn, có 28 bức ảnh trưng bày về Wild life (Hoang dã). Ông tâm sự ông yêu thiên nhiên, động vật, nhất là chim. Sở thích chụp ảnh biến thành đam mê. Ông thấy chim đẹp nên tìm hiểu hoạt động và sinh hoạt của chúng. Chụp chim đòi hỏi sự kiên nhẫn và thời gian cũng như sự trợ giúp của kỹ thuật và máy móc.

Một người khách ngoại quốc phát biểu lúc được hỏi cảm nghĩ của ông khi tham dự buổi triển lãm tranh của Người Việt này. Ông James nhận ra có những bức tranh có nét vẽ rất mạnh mẽ,

và thông điệp của nó rất rõ ràng. Ông tiết lộ ông cũng từng có tranh triển lãm ở đây trước kia. Khi tôi hỏi ý kiến của ông có thấy sự khác biệt giữa tranh của người Việt và người ngoại quốc không? Ông nói sự khác biệt cũng tùy thuộc vào các tác phẩm khác nhau. Có bức thể hiện rõ cái tinh chất Việt Nam nhìn vào là thấy liền như bức phong cảnh Đà Nẵng này tôi nhìn là nhận ra bãi biển này liền.

Một khách người Việt khi được hỏi, cô nói đây là lần đầu cô được dự buổi triển lãm đông và nhiều thể loại thế này. Cô thấy tranh đẹp quá và nể phục tài năng của các anh chị ở đây và cô cũng hãnh diện cho người Việt mình.

Bài và hình TTT

NHẬN IN SÁCH

IN ẤN | THIẾT KẾ | MINH HỌA
CÁC LOẠI SÁCH
VỚI SỐ LƯỢNG THEO YÊU CẦU

TỪ 50 CUỐN TRỞ LÊN
BÌA CỨNG HAY MỀM

MUỐN BIẾT CHI TIẾT, XIN ĐIỆN THOẠI
972.675.4383
 Email: info@trenews.net

Để trả lời một câu hỏi?

ĐOÀN XUÂN THU
MELBOURNE

Tên thật là Nguyễn Thiên Lộc, sinh năm 1933 tại xã Mỹ Hòa, quận Cầu Ngang, tỉnh Trà Vinh, nhạc sĩ Trúc Phương sáng tác gần 70 bài hát từ cuối thập niên 1950 cho đến năm 1975, lúc VNCH thất thủ. Từ năm 1976, ông vượt biên nhiều lần nữa đều không thành công. Nhà của ông bị CS tịch thu. Lúc ra tù, vợ con ly tán, ông sống không nhà cửa, không giấy tờ tùy thân. Ông mất ngày 18 tháng 9 năm 1996 vì bệnh sưng phổi, được gia đình an táng tại nghĩa trang Lái Thiêu.

Một ca khúc “Để trả lời một câu hỏi” nổi tiếng của nhạc sĩ Trúc Phương được ca sĩ Hoàng Oanh và Trung Chinh, cả hai đều là dân gốc Mỹ Tho, trình bày trên Đài Phát thanh Sài Gòn và Đài Truyền hình số 9 vào thời điểm Cộng sản tổng công kích Tết Mậu Thân trên khắp lãnh thổ Việt Nam

Cộng Hòa năm 1968.

Ca từ của bài hát đơn giản, dễ hiểu, nhưng chạm sâu vào tâm hồn những người lính ngoài mặt trận – nơi mà sinh mạng như “ngàn cân treo sợi tóc”, hôm nay sống, mai có thể hy sinh. Ai ra trận mà không bỏ lại người yêu bé bỏng ở quê nhà? Trúc Phương đã đặt mình vào tâm thế một người lính để giải bày tâm sự:

“Một nửa ba năm, anh yêu tình áo giầy quân nhân. Đường xuôi quân ghé lại đôi lần. Bao nhiêu âu lo, có hôm đã hỏi người yêu bé bỏng hay mơ: ‘Anh vắng nhà hoài, em có nhớ?’” Và người yêu nơi hậu phương đã hồi đáp: “Trả lời anh yêu: ‘Không gian còn, bước thời gian đi. Một ngàn đêm nhớ nhiều, mơ nhiều. Mưa khuya giăng tơ, gió khuya hững hờ! Đèn hiu hắt ngọn tương tư, đôi lúc buồn vì anh vắng nhà.” Người lính

trẻ an ủi người yêu của mình: “Tình nước lòng trai, anh hiền ngang đôi diện mặt trời. Chân qua chốn nào, thương chất lên cao. Đã yêu lính trẻ, ngày về ai tiếc gì.”

Nhạc phẩm *Để trả lời một câu hỏi* là lời cổ vũ, khích lệ tinh thần chiến đấu, chấp nhận gian khổ và chịu đựng nỗi chia ly của những chiến sĩ Quân lực Việt Nam Cộng Hòa trong giai đoạn đầu sôi lửa bỏng. Những người lính trẻ ấy, theo lệnh tổng động viên, đã dốc toàn lực để chống lại cuộc tổng công kích ác liệt của Cộng sản Bắc Việt vào 44 tỉnh thành miền Nam, bao gồm cả thủ đô Sài Gòn và cố đô Huế.

Trước sự lan tỏa và ảnh hưởng mạnh mẽ của bài hát *Để trả lời một câu hỏi*, Linh Phương, một tên VC nằm vùng, đã “phản kích” bằng cách sáng tác một bài thơ cùng tên. Nội

Nhạc sĩ Trúc Phương và ca khúc “Để trả lời một câu hỏi”

dung bài thơ cổ tình nhân mạnh sự thương tật, chết chóc của người lính ngoài chiến trường nhằm lung lạc tinh thần chiến đấu của quân ta.

Chiến tuyến về tư tưởng lúc này đã được phân định rõ ràng:

1. Trúc Phương thuộc phe ta.
2. Linh Phương thuộc phe nó.

So với bài thơ viết về chiến tranh như **Một phiên cổ nhân** của Trương Tịch đời Đường bên Tàu, bài thơ của Linh Phương chỉ đáng “xách dép”:

“Đánh Nhục Chi theo quân năm trước,

Toàn đạo binh bị diệt trên thành.

Hán, Phiên vắng bật tin anh. Cho dù sống chết cũng đành xa nhau...”

Nhạc sĩ Phạm Duy đã phổ nhạc bài thơ của Linh Phương, đặt tên mới là *Kỷ vật cho em* – một ca khúc mang đậm tư tưởng phản chiến, bắt chước theo Bob Dylan trong phong trào phản chiến tại Mỹ.

“Em hỏi anh bao giờ trở lại?”

Xin trả lời: mai một anh về.

Không bằng chiến trận Plei Me,

Hay Đức Cơ – Đồng Xoài – Bình Giả.

Anh trở về hàng cây nghiêng ngả,

Anh trở về hòm gỗ cài hoa...”

Ý nghĩa của bài thơ phản chiến này rất rõ ràng: *Đừng đánh nữa! Hãy buông súng! Hãy *Nói vòng tay lớn** theo Trịnh Công Sơn đứng chằng hẳng, nghĩa là theo tư tưởng của VC nằm vùng Miền Đức Thắng: “Mẹ ơi, nuôi con lớn để con làm tù binh”

Nghĩa là bọn CS ăn cướp tới nhà! “Thôi tay tao nè, mày trời tao đi. Mất thấy không dám nhìn, miệng có cũng không dám nói. Rồi mày muốn cướp cái gì cũng được, chỉ cần mày cho tao sống nhục!”

Chỉ những kẻ hèn nhát trốn lính mới suốt ngày ra rả bài ca phản chiến này để đâm sau lưng những chiến sĩ kiên cường đang chiến đấu ngoài mặt trận.

Chính Phạm Duy cũng thừa nhận trong hồi ký của mình: “Bài hát “Kỷ vật cho em” trở thành một hiện tượng; nó đã tạo ra một không khí phản chiến vào thời đó. Ở phòng trà, khi ca sĩ hát bài này, bao giờ cũng có sự náo động nơi khán thính giả. Nếu là thường dân, phản ứng cũng vừa phải. Nhưng vì hồi đó, dân nhà binh từ 4 vùng chiến thuật về Sài Gòn là đi phòng trà, và khi trong đám thính giả có một sĩ quan đi nghỉ phép hay một thương phế binh, thì phản ứng ghê hồn.”

Câu chuyện này khiến chúng ta liên tưởng đến Kevin Carter – nhiếp ảnh gia đoạt giải Pulitzer năm 1994 với bức ảnh em bé Phi Châu gầy trơ xương,

gục đầu vì đói, bên cạnh một con kên kên chờ sẵn. Toàn thế giới đã phê phán Carter: “Tại sao ông không làm gì để giúp đứa bé đói gần chết mà chỉ lo chụp hình để tranh giải Pulitzer? Ông có trái tim không?”

Lương tâm cắn rứt, Carter tìm quên trong ma túy, rồi cuối cùng tự sát. Cũng giống như Kevin Carter, một con kên kên ăn xác chết, Linh Phương và Phạm Duy đã lợi dụng bi kịch của người lính để kiếm tiền, kiếm danh. Trên thế giới, hành vi đó bị lên án. Nhưng đáng buồn thay, một bộ phận người Việt lại tung hô họ! Sao lại có chuyện kỳ lạ như vậy? Đơn giản! Sự khác biệt nằm ở trình độ dân trí! Một bên có cái đầu và trái tim. Một bên chỉ hành động theo tâm lý bầy đàn.

Tiếng Anh có một thành ngữ: “Stabbing behind the back of soldiers”, nghĩa là “đâm sau lưng người lính” để chỉ sự phản bội chính đồng đội của mình. Linh Phương đã hèn hạ đâm sau lưng những người lính Việt Nam Cộng Hòa.

Năm mươi năm mất VNCH, chúng ta nhìn lại và suy gẫm: bài thơ **Để trả lời một câu hỏi của Linh Phương** được Phạm Duy “hóa phép” thành ca khúc **Kỷ vật cho em** đã góp phần không nhỏ vào sự sụp đổ bi thương của Miền Nam vào ngày 30 tháng Tư, năm 1975!

ĐXT

DU FACE

LTS: Facebook là một mạng xã hội (social networking service) phổ biến rộng và có tầm ảnh hưởng rất lớn trên thế giới ngày nay. Ngoài khía cạnh giải trí, xả stress, giao lưu, lưu giữ nhật ký... Facebook còn được sử dụng như một phương tiện hiệu quả trong những cuộc cách mạng làm thay đổi tình hình thế giới. Hiện nay Facebook là một trong những lối thoát quan trọng để những trí thức, nhà báo, văn nghệ sĩ có khuynh hướng tự do đang sống tại Việt Nam cất lên tiếng nói của họ.

“FACEBOOK CÓ GÌ NGỢ” chọn lọc và giới thiệu với quý độc giả những ý kiến (comment) dí dỏm, tếu táo của cư dân trang mạng này và giữ nguyên văn cách thể hiện của họ.

Chúng tôi xin phép các tác giả trên Facebook được trích lại và chân thành cảm ơn.

BBT Trẻ

Tui đang chờ lấy hành lý trên băng chuyền thì đột nhiên một bé cún nghiệp vụ lao đến, hít hà vali của tui như phát hiện ra kho báu. Chưa kịp định thần, đội an ninh đã xuất hiện thần tốc, chặn tui lại với ánh mắt nghi ngờ.

Tui chắc chắn 100% là không có dính dáng gì tới chất cấm, nhưng nào tui lúc đó lại bật chế độ “phim hành động”, tưởng tượng đủ thể loại âm mưu gài bẫy của mấy tay buôn lậu. “Chẳng lẽ tui sắp thành nhân vật chính trên bản tin thời sự luôn rồi sao?”

Hồi hộp mở vali, vừa bật khoá ra thì bé cún đã dúi mũi vào một cái túi nylon. Bên trong túi... chính là gói thức ăn vặt cho chó mà tui mua làm quà cho chó ở nhà. Bé cún nghiệp vụ nhìn tui với ánh mắt long lanh kiểu “Ủa, cái này là cho tui hả?”

Lúc này, một anh nhân viên an ninh thở dài xin lỗi tui, quay sang trách móc bé cún: “Mày có thể làm việc chuyên nghiệp lên không? Tụi tao đâu có ăn bớt lương của mày đâu!”

(NGUỒN HÌNH: FACEBOOK LAM NGO)

“Hãy cho tôi một điểm tựa, tôi sẽ nhấc bổng trái đất lên” là câu nói nổi tiếng của Archimedes (287-212 trước Công Nguyên). Ông là một nhà toán học, nhà vật lý, nhà phát minh huyền thoại người Hy Lạp. Hình của Archimedes được in ở mặt trước của Huy chương Fields, giải thưởng danh giá được coi là “Nobel Toán học” (vì giải Nobel không bao gồm lĩnh vực toán học), được Hiệp hội Toán học Quốc tế (IMU: International Mathematical Union) trao 4 năm một lần cho những nhà nghiên cứu nổi bật.

Ơ-rê-ca (Eureka, nghĩa tiếng Việt là “tìm ra rồi”) là một giai thoại nổi tiếng về cách ra đời của “lực đẩy Archimedes” và của mục.. này.

Anh em nhà Ruffner

Khoan giếng - tức tạo lỗ sâu trong lòng đất để khai thác tài nguyên như nước, muối hay dầu - có nguồn gốc rất cổ xưa. Tuy nhiên, người cổ đại làm mọi việc bằng các phương pháp thủ công (đào tay), vừa tốn nhân lực vừa tốn thời gian. Cho tới năm 1808, anh em Ruffner (Hoa Kỳ) đã sáng chế ra một máy khoan cơ học đầu tiên, có khả năng khoan giếng nhanh và hiệu quả hơn, mở đường cho sự phát triển của ngành khoan giếng hiện đại.

Vào năm 1806, các con trai của Joseph Ruffner, như David (1767-1843) và Joseph (1739-1803) bắt đầu khoan giếng đầu tiên tại Great Buffalo Lick, gần Charleston, West Virginia, nhằm khai thác nước muối để sản xuất muối, đáp ứng nhu cầu của các khu định cư đang mở rộng. Giếng này đạt độ sâu 58 feet vào ngày 15-1-1808 - với 40 feet xuyên qua đá, sử dụng phương pháp cột lò xo (spring pole). Giếng này được coi là giếng đầu tiên được "khoan" (drilled), khác với việc đào thủ công (dug) ở Tây Bán Cầu, và được xếp vào một trong ba giếng quan trọng nhất ở Hoa Kỳ, cùng với giếng Drake (1858 - gần Titusville, Pennsylvania) và giếng Lucas (1900 - gần Beaumont, Texas).

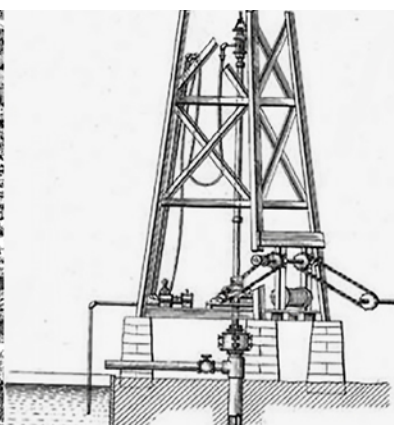
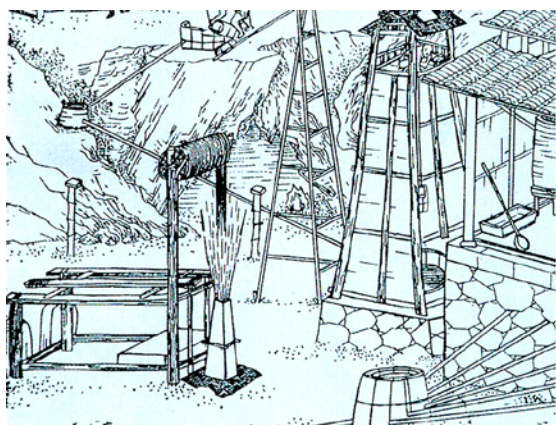
David và Joseph đã biến Thung lũng Kanawha thành trung tâm sản xuất và phân phối muối lớn vào đầu thế kỷ 19, với sản lượng lên đến 3.2 triệu gia muối mỗi năm. Phương pháp khoan của họ, bao gồm

cột lò xo và mũi khoan, đã trở thành nền tảng cho các cải tiến sau này, như máy khoan xoắn (auger boring) vào những năm 1820-1830, và ảnh hưởng đến ngành công nghiệp dầu mỏ (khi các mũi khoan vô tình khai quật dầu như một sản phẩm phụ không mong muốn).

Gia đình Ruffner không chỉ ghi dấu ấn trong ngành muối mà còn góp phần quan trọng đến sự phát triển cộng đồng. David Ruffner, ngoài việc tiên phong trong kỹ thuật khoan, còn thành lập thị trấn Malden vào năm 1831 và tham gia chính trị, giữ vai trò công lý hòa bình trong 47 năm, đại tá dân quân, và nhiều nhiệm kỳ trong cơ quan lập pháp Virginia.

Henry Ruffner (1790-1861), con trai cả của David, tổ chức nhà thờ Tin Lành đầu tiên tại Charleston vào năm 1819 và là tác giả của "Tuyên ngôn Ruffner" chống chế độ nô lệ, góp phần thay đổi nhận thức kinh tế - xã hội thời bấy giờ. Lewis Ruffner (1797-1883) cũng tham gia sản xuất muối, chính trị, và là đại biểu tại các Công ước Wheeling năm 1861. Daniel Ruffner, một thành viên khác, xây dựng dinh thự Holly Grove vào năm 1815, nơi tiếp đón nhiều nhân vật nổi tiếng như Henry Clay, Sam Houston, Andrew Jackson, và John J. Audubon...

Có lẽ, họ đã hiện ra trong nhiều bữa ăn gia đình, thay vì "con nhà người ta", phụ huynh Hoa Kỳ thời đó sẽ nói "con nhà Ruffner".

Mặt tiền và bên hông
nhà hát khi trở thành
phế tích (ẢNH: TƯ LIỆU)

Nhà hát đất Thủ

TRANG NGUYỄN

“Nền cũ lâu đài bóng tịch dương...”

(Bà Huyền Thanh Quan)

Nhà hát có tuổi đã trăm năm, nằm lọt thỏm trong một con hẻm cụt trên đường Hai Bà Trưng, gần chợ Thủ Dầu Một. Đầu thế kỷ 20, vùng này là nghĩa địa người Chà Và (Ấn Độ). Người ta bốc mộ cải táng và xây nên một nhà hát nhỏ cùng hai dãy phố ở đầu hẻm. Ngày thường thì chớp bóng, cuối tuần dành cho các đoàn cải lương, kịch của người Việt. Thỉnh thoảng có đoàn ca múa của Pháp qua diễn cho các quan Tây xem.

Sau năm 1954, từ tên Nhà

hát Thủ Dầu Một đổi tên thành rạp hát Thanh Bình. Các đoàn cải lương nổi tiếng như Kim Chung, Kim Chuồng, Dạ Lý Hương, đoàn kịch Thẩm Thuý Hằng... thường về diễn. Cho đến đầu thập niên 1990, nhà hát có dấu hiệu xuống cấp phải ngừng hoạt động và bỏ hoang sau một thời gian dài. Và hiện nay nó không còn tồn tại nữa. Người ta phá bỏ nó đi xây dựng một công trình khác. Chuyện phá bỏ này ban đầu có nhiều ý kiến của người trong ngành văn hoá đề nghị trùng tu để bảo tồn văn hoá kiến trúc nhưng cuối cùng nó vẫn phải bị dỡ bỏ để xây dựng công trình mới.

Đành rằng cái cũ sẽ phải

mất đi theo sự phát triển xã hội. Nhưng nếu vì bom đạn chiến tranh hay hoả hoạn có lẽ không đáng tiếc bằng từ sự thờ ơ về tu bổ, bảo tồn, khiến một công trình văn hoá có nét trang trí xưa cổ đẹp để dần tàn lụi. Nhà hát gần như một người khổng lồ đang hấp hối, những đường nét kết nối bê tông của các khung dầm đã rạn nứt và những vết lõ của vữa xây ngày càng thêm nhiều. Mặt tiền nhà hát mốc xám rêu phong, những đường viền trang trí trở lờ lờ như những đường gân một cơ thể đang cố duy trì sự sống. Vấn đề chỉ còn là thời gian!

Những nam thanh nữ tú một thời quần lãnh áo hoa hẹn hò nhau trước sân nhà hát nay đã là những ông cụ bà

cụ “thất thập cổ lai hy”. Bên ban công nhà hát, một cụ bà như vui hẳn lên khi biết tôi muốn hỏi về ngôi nhà hát hẳn gắn bó rất nhiều suốt một thời tuổi trẻ của bà. Cô gái nhỏ năm nào mê xem hát, thường đứng trên ban công nhìn xuống vào giờ giải lao giữa suất. Quang cảnh bên dưới thật náo nhiệt với những lời rao vui tai của các cô chú bán hàng rong. Những lúc đó, cô thích ngược nhìn lên, phía dưới trần mái là những hình ảnh chạm khắc đẹp lạ lùng. Cô mãi mê ngắm trần mái có phù điêu đắp nổi cây phong cầm, làm chân của cuống hoa hồng cách điệu khắc ghi tên nhà hát Thủ Dầu Một. Thích nhất là hai pho tượng thiếu nữ bằng xi măng, đầu trọc đang ôm cây đàn tỳ bà, ngồi ở hai góc cột trang trí

Trang trí trên ô gian chính trên lầu nhà hát Thủ Dầu Một bằng hình ảnh hoa hồng cách điệu (ẢNH: TỰ LIỆU)

trên nóc. Hình tượng đó trông thật ngộ! Hai con người ngồi trên mái nhà đánh đàn tiêu dao. Dấu ấn đó in sâu vào tâm trí bà từ bao năm. Tượng và người vẫn còn hiện hữu. Chỉ có điều bà không mấy khi ngược lên, lăm lẹ đi ngang qua nhà hát, bán từng tờ vé số nuôi đứa con tâm thần tóc cũng đã trắng xoá. Chỉ có hai pho tượng trên mái nhà

nhìn xuống tấm lưng của bà nghiêng đổ về phía trước như một loài nhân sư quan sát bước đi của thời gian ngang qua phận người.

Đó không phải là hai pho tượng thần âm nhạc, tóc xoăn theo kiểu các tượng có nguồn gốc Hy Lạp hay La Mã cổ đại thường xuất hiện trong các motif trang trí dưới diềm mái nhà hát hoặc các viện bảo tàng.

Lại là hình tượng cô bé Á Đông, khuôn mặt bầu bĩnh, mũi tẹt, đầu trọc lóc (?). Tượng bên phải, đầu bị vỡ. Tượng bên trái còn nguyên. Có lẽ hình tượng đó là một phóng tác ngẫu hứng của người thiết kế trang trí để mặt tiền nhà hát tinh tế trông hào nhoáng hơn chăng, hay nó còn mang một ý nghĩa nào khác? Phong cách trang trí đẹp nhất vẫn là ở phần mái nóc. Mọi thứ đều đơn giản, chỉ nhấn vài điểm mà toàn thể phần trên mặt tiền toát lên một vẻ đẹp sâu lắng kỳ lạ thu hút nhiều nhà quay phim, nhiếp ảnh đến ghi lại để làm tư liệu. Mặt tiền tầng dưới, thiết kế bình thường theo nguyên tắc mái portico, gồm 4 cột trụ đỡ ban công, chia 3 gian đi vào tiền sảnh của một

Trang trí góc bên trái trên ban công lầu nhà hát là tượng người ngồi ôm đàn (ẢNH: TỰ LIỆU)

nhà hát hay một dinh thự lớn. Đầu cột Turdo kết nối dầm gác đã mục và bong tróc. Trần sần ban công thấm nước do sự huỷ hoại của nắng mưa.

Nhạc sĩ Phan Hữu Lý cho biết, trước năm 1975, rạp Thanh Bình còn được gọi là Trần Trung Hỷ Viện; những hình ảnh của rạp hát năm xưa vẫn nguyên vẹn trong ký ức của ông. Sân khấu ở phía dưới, tên rạp hát được cách điệu trong ô chữ tròn phía trên rất đẹp. Khi ông lên 7 tuổi đã từng biểu diễn độc tấu đàn guitar trong chương trình văn nghệ thiếu nhi tại đây. Những tiết mục lúc đó do thầy Năm Phong hướng dẫn.

Nhà hát đất Thủ sao lại có hai tên gọi khác nhau như vậy? Câu trả lời này được tác giả

Phạm Công Luận nêu ra trong bài viết *Lần tìm dấu xưa Trần Trung Hỷ Viện* như sau: “Người dân Thủ Dầu Một vẫn gọi cái tên cũ là Trần Trung Hỷ Viện hoặc là “rạp hát Trần Trung”, “rạp hát của ông chủ Hiếu”, cho dù nó được đổi tên là rạp Thanh Bình từ năm 1954. Ông chủ Hiếu là tên người chủ xây rạp hát - Trần Trung Hiếu, còn được gọi là ông Hương chủ Hiếu, xuất thân từ danh gia vọng tộc bậc nhất vùng đất Bình Dương trù phú và hiền hòa này.

Theo cuốn Gia phả dòng họ Trần Thủ Dầu Một do bà Nguyễn Thị Minh Phượng là con cháu trong họ biên soạn năm 2018, ông Trần Trung Hiếu (1876 - 1944) lúc sinh tiền cai quản những trại cửa gỗ ven đường Nguyễn Tri

Phương do cha là ông Trần Văn Long truyền lại. Ông Hiếu có 4 người con trai du học bên Pháp, trong đó 3 người là bác sĩ và một là dược sĩ. Họ là những người Việt tốt nghiệp ngành y được tại Pháp đầu tiên của tỉnh Thủ Dầu Một. Sau, ông Hiếu chuyển sang làm thầu xây dựng (thầu khoán). Ông có nhiều đóng góp trong giai đoạn phát triển của vùng đất Thủ Dầu Một thời gian 1920 - 1940 với các công trình kiến trúc bề thế như rạp hát Trần Trung, những dãy nhà cổ trên đường Bạch Đằng, Nguyễn Thái Học, Hai Bà Trưng...

Khi nhắc đến ông, nhiều người còn nhớ con rạch mang tên Hương chủ Hiếu. Thời Pháp thuộc, căn phố đầu của dãy phố cổ nhất chợ Thủ nằm trên đường Bạch Đằng

và đường Diêu Ông có nóc nhà màu đỏ của bà Phạm Thị Lý do ông cho xây lại thành căn phố hai tầng, có ban công ngó ra sông Sài Gòn tại chỗ bãi tắm ngựa. Ông còn là “ông chú” của nhà sĩ Trần Công Vàng học tại Pháp về (chủ ngôi nhà cổ tuyệt đẹp Trần Công Vàng đến nay đang được con cháu sử dụng và bảo tồn).

Ông Hiếu xây rạp hát ở cuối thời kỳ thịnh vượng nhất thời thuộc địa, trước khi khủng hoảng kinh tế thế giới xảy ra. Giống như nhiều biệt thự thời đó, rạp hát của ông ảnh hưởng kiểu cách kiến trúc Pháp. Rạp do kiến trúc sư người Pháp vẽ kiểu, xây xong có tên là Trần Trung Hỷ Viện”.

Ngày nay, rạp hát Thanh Bình là Trung tâm Văn hóa, Thể thao và Học tập cộng đồng phường Phú Cường. Tuy vậy, văn hoá xưa của rạp Thanh Bình nó khác lắm, khác về dấu ấn thời gian, khác về nguồn gốc kiến trúc hợp thời, hợp công năng sử dụng. Và câu chuyện xưa của nhà hát cũng đã khép lại như những tuồng tích xưa lui về ẩn sâu trong những miền ký ức của người dân đất Thủ.

TN

Trang trí góc bên phải ban công lầu là tượng thiếu nữ đầu trọc ôm đàn (ẢNH: TƯ LIỆU)

Mới đây, Myanmar đã hứng chịu một trận động đất mạnh, gây nhiều thiệt hại về người và tài sản. Hiện tượng động đất không chỉ gây rạn nứt đất đai mà còn kéo theo nhiều hậu quả khác đe dọa tới sinh mạng con người.

Động đất

1

Động đất và các tai ương liên quan

Động đất là hiện tượng dao động đột ngột của vỏ trái đất do sự dịch chuyển của các mảng kiến tạo. Khi xảy ra, động đất có thể phá hủy nhà cửa, cây cối, hệ thống cầu cống và đường sá, làm gián đoạn các dịch vụ thiết yếu cho con người.

Ngoài hậu quả trực tiếp, động đất còn có thể gây ra:

- **SÓNG THẦN (TSUNAMI):** Khi động đất xảy ra dưới đáy biển, nó có thể gây ra sóng thần cao hàng chục mét, tàn phá các khu vực ven biển.
- **LỞ ĐẤT:** Động đất làm mất đi sự ổn định của đất, gây ra sự trượt đất nghiêm trọng.
- **HỎA HOẠN:** Nhiều trận động đất dẫn đến cháy nổ do đường ống khí ga và điện bị hư hại.

2

Nguyên nhân

Nguyên nhân chính của động đất là do sự dịch chuyển của các mảng kiến tạo trong lòng đất. Khi các mảng này di chuyển và va chạm với nhau, nén ép nhau, năng lượng tích tụ dần dần và khi đạt ngưỡng giới hạn, nó sẽ bị phóng ra dạng động đất.

3

Cách đo cường độ động đất

Cường độ động đất được đo bằng hai thang chính:

- **THANG ĐỘ RICHTER:** Được sử dụng phổ biến để đo độ lớn của động đất dựa trên năng lượng được phóng ra. Thang Richter là thang logarithm, nghĩa là mỗi đơn vị tăng thêm tương ứng với mức độ mạnh hơn gấp 10 lần.
- **THANG ĐỘ MERCALLI:** Đánh giá tác động của động đất lên con người và công trình, từ cấp I (hầu như không cảm nhận được) đến cấp XII (phá hủy hoàn toàn).

Ngoài ra, các nhà khoa học còn sử dụng phương pháp đo gia tốc nền (Peak Ground Acceleration - PGA) và mô hình động đất để dự đoán tác động của trận động đất đối với các khu vực khác nhau.

4

Những trận động đất kinh hoàng nhất trong lịch sử

- **TRẬN ĐỘNG ĐẤT THIỂM TÂY (1556, TRUNG QUỐC):** Khoảng 830,000 người thiệt mạng.
- **TRẬN ĐỘNG ĐẤT HAITI (2010):** Hơn 230,000 người chết, phá hủy nghiêm trọng hạ tầng.
- **TRẬN ĐỘNG ĐẤT SUMATRA (2004):** Gây ra sóng thần, khiến hơn 230,000 người thiệt mạng.

5

Cách thoát hiểm khi xảy ra động đất

Động đất là hiện tượng thiên tai không thể tránh khỏi, nhưng bằng cách chuẩn bị và hiểu biết về các biện pháp an toàn, có thể giảm thiểu rủi ro và tỷ lệ tử vong.

- Nếu ở bên trong nhà: Tránh xa các vật nặng, ẩn núp dưới bàn chắc chắn. Tuyệt đối không đứng gần cửa kính.
- Nếu ở ngoài trời: Tránh xa tòa nhà, cây cối, đường dây điện.
- Nếu đang lái xe: Dừng lại một cách an toàn, không dừng gần cây lớn hay cầu.

CHUẨN BỊ SẴN: Có bộ dành cho tình huống khẩn cấp gồm nước, thức ăn, đèn pin, radio và dụng cụ y tế.

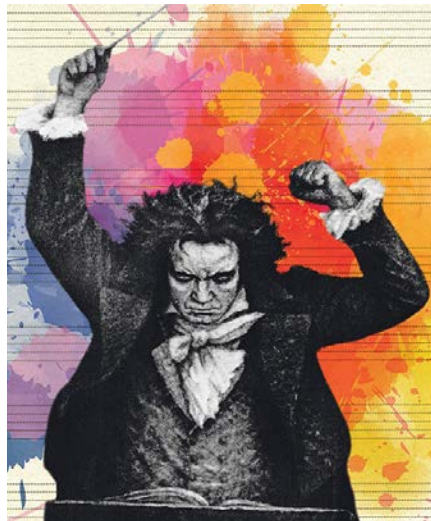
Kỷ niệm 200 năm Beethoven

Ludwig van Beethoven (sinh ngày 17/12/1770 mất ngày 26/3/1827) là một nhà soạn nhạc cổ điển người Đức. Ông là một hình tượng âm nhạc quan trọng trong giai đoạn giao thời từ thời kỳ âm nhạc cổ điển sang thời kỳ âm nhạc lãng mạn. Ông được coi là *Người dọn đường* (Wegbereiter) cho nền âm nhạc mới này. Beethoven được khắp thế giới công nhận là nhà soạn nhạc vĩ đại, nổi tiếng và có ảnh hưởng nhất tới rất nhiều những nhà soạn nhạc, nhạc sĩ và khán giả về sau.

Kỷ niệm 200 năm ngày mất của Beethoven, xin cùng nhau nhìn lại.

26 tháng 3 năm 1827, Vienna chìm trong tang tóc, Ludwig van Beethoven trút hơi thở cuối cùng. Hơn 20,000 người đổ về tiễn biệt, một cảnh tượng chưa từng thấy cho một nhạc sĩ đương thời. Nhưng Beethoven không hề tan biến. Âm nhạc và tinh thần kiên cường của ông sống mãi cùng thời gian.

Sinh năm 1770 tại Bonn, Đức, Beethoven lớn lên trong gia đình nhạc sĩ. Tài năng sớm hé lộ, ông

nhạy chóng được vinh danh là thiên tài piano. Tư chất phi phạm cùng cá tính mạnh mẽ đã giúp Beethoven cách mạng hóa âm nhạc. Nếu Mozart là biểu tượng của sự tinh tế, Haydn dựng xây nền tảng vững chắc, thì Beethoven phá tan mọi khuôn mẫu, sáng tác bằng cả trái tim và khát vọng tự do. Âm nhạc của ông không còn bó hẹp trong thánh phòng quý tộc, mà vươn ra toàn nhân loại, chuyên chở nỗi đau, sự đấu tranh và niềm tin mãnh liệt vào cuộc sống.

Bị kịch ập đến khi Beethoven mất

thính lực từ tuổi 30. Một nhạc sĩ không thể nghe được tác phẩm của mình - tưởng chừng như chấm dứt tất cả. Nhưng Beethoven không gục ngã. Ông dồn toàn bộ cảm xúc và ý chí vào sáng tác. Trong thư Heiligenstadt, ông giải bày nỗi tuyệt vọng trước căn bệnh, nhưng khẳng định quyết tâm sáng tạo, không để số phận cản bước. Và từ đau khổ, những kiệt tác ra đời, mỗi giai điệu là một sức mạnh phi thường.

Giao hưởng số 3 "Eroica" mở ra kỷ nguyên mới với những tác phẩm bùng nổ cảm xúc. *Giao hưởng số 5*, với bốn nốt đầu tiên như tiếng gõ của định mệnh, từ bóng tối vươn lên thành một hành trình chiến thắng. *Giao hưởng số 9 "Ode to Joy"* trở thành thánh ca của tình anh em, một trong những tác phẩm vĩ đại nhất lịch sử. *Sonata Ánh Trăng* dịu dàng nhưng thấm thẳm nỗi buồn, như ánh trăng rơi vào nơi sâu thẳm nhất tâm hồn. Những tứ tấu đàn dây cuối đời đưa Beethoven đến một thế giới khác, nơi âm nhạc vượt mọi quy tắc.

Beethoven không chỉ định hình thời kỳ lãng mạn mà còn mở đường cho Schubert, Brahms, Wagner và nhiều thế hệ sau. Hơn cả thế, ông là biểu tượng của tinh thần bất khuất. Cuộc đời Beethoven chứng minh sức mạnh của ý chí, của nghệ thuật sinh ra từ đấu tranh, của vẻ đẹp trời dặt từ nghịch cảnh.

DH- THEO PANE E VINO-3 NGUYỄN KHẮC CẦN

Bản giao hưởng số 9 của Beethoven
với Simone Young tại nhà hát
Sydney từ 26 - 29 tháng 11 năm 2025

- NGUỒN SYDNEY OPERAHOUSE

Lừa đảo thuế

BẢO SƠN

Lừa đảo không có mùa, nhưng kẻ lừa đảo biết rõ những ngày trước kết thúc khai thuế 15/4 là thời gian tốt nhất để tung ra những bẫy rập lừa đảo thuế. Mỗi năm, Sở Thuế Quốc Gia (IRS) đều có nêu danh sách những kiểu lừa đảo phổ biến nhất mà cư dân cần biết. Người không hiểu rõ về thuế hoặc lo lắng về tiền hoàn thuế dễ dàng sập bẫy.

7. IRS nợ tiền hoàn thuế. Trong kiểu lừa đảo này, bạn sẽ nhận được một tin nhắn hoặc email nói rằng IRS đã tính toán lại hồ sơ khai thuế của bạn và sở thuế IRS sẽ chuyển trả thêm cho bạn một số tiền hoàn thuế. Nhưng để nhận được số tiền này, bạn phải click vào một kết nối (link) trong email hay trong tin nhắn để xác nhận lại thông tin cá nhân hoặc thông tin tài chính như tài khoản ngân hàng. Đây là một kiểu “câu” cổ điển, và bạn sẽ không bao giờ nhận được tiền hoàn thuế thêm mà chỉ bị mất thông tin cá nhân, thậm chí có thể bị mất tiền trong tài khoản ngân hàng.

Cách ngăn chặn: Đừng tin những email hay tin nhắn từ IRS. Nếu cần, họ sẽ gửi thư tới bạn. Nếu bạn có thắc mắc gì về số tiền hoàn thuế, bạn có thể kiểm tra ngay ở website của IRS : <irs.gov/refunds>. Bạn chỉ cần cung cấp số an sinh xã hội, và số tiền hoàn thuế, IRS sẽ cho biết khi nào bạn sẽ nhận được.

8. Tiền trợ cấp hay tiền thất nghiệp quá hạn. Kẻ gian sẽ tiếp xúc với bạn qua email hay tin nhắn và nói rằng bạn được hưởng tín dụng thuế hay tiền thất nghiệp chưa nhận. Họ yêu cầu bạn phải

click vào một đường kết nối (link) để xác nhận lại thông tin cá nhân hoặc yêu cầu bạn chỉ một số tiền phí để được nhận tiền. Nhưng bạn sẽ không nhận được gì cả mà thông tin của bạn, hoặc tiền này (nếu có thật) cũng sẽ lọt vào tay bọn họ.

Cách ngăn chặn: Nên nhớ rằng IRS không tiếp xúc bằng email hay tin nhắn. Bạn có thể truy cập vào tài khoản của bạn (mở ra với IRS) để biết những quyền lợi của bạn trong đó.

9. Điện thoại từ một cơ quan thuế không phải là IRS. Kẻ gian có thể tự xưng là cơ quan thuế khi gọi tới bạn. Ví dụ họ xưng là nhân viên của “Taxpayer Advocate Service” hoặc “Bureau of Tax Enforcement” và bạn không biết là có thực không.

Cách ngăn chặn: Không nên tin vào bất cứ ai gọi tới bạn và tự xưng là nhân viên cơ quan chính phủ. Nếu bạn nghe điện thoại thì hỏi họ số tham chiếu (reference number), cúp máy, và sau đó gọi lại cho cơ quan thuế hay cơ quan chính phủ qua số điện thoại chính thức của họ có nêu trên website liên quan.

(còn tiếp)

DALLAS Sự Kiện

CIRCO ESTRELLA DE DALLAS

24/4 tới 27/4. Trình diễn xiếc. Trẻ em đến sớm có thể tham dự thực hành các môn tung hứng, nhào lộn và một số trò xiếc khác

Địa điểm: The Cove Aquatic Center, 3201 Samuell Blvd, Dallas TX 75223. **Giá vé:** miễn phí, kể cả bắp rang và kẹo cotton candy.

SPANISH GUITAR NIGHT-
ANDREA GONZALEZ
CABALLERO

10/5. Trình diễn nhạc cổ điển guitar với danh cầm Andrea Gonzalez Caballero trong chuyến lưu diễn Hoa Kỳ, Âu châu và Úc

Địa điểm: Kalita Humphreys Theater, 3636 Turtle Creek Blvd, Dallas TX 75204. **Giá vé:** \$33-\$59.

VENARDOS CIRCUS PRESENTS
FAR BEYOND

17/4 tới 27/4. Trình diễn của đoàn xiếc Venardos Circus với nhiều tiết mục mới hấp dẫn

Địa điểm: Flower Mound Riverwalk, 4000-4040 River Walk Dr, Flower Mound TX 75208. **Giá vé:** \$17- \$60.

BẢO HUÂN

NGÂN BÌNH
GARLAND, TX

Lời tạ lỗi

Năm đó tôi 20 tuổi, Minh Tú và Khả Vân 21. Ba đứa chơi rất thân vì thế bạn bè thường gọi chúng tôi là “bộ tam sên”. Trong ba đứa, Minh Tú đứng giữa để cân bằng tôi và Khả Vân. Tôi là một cô gái lẳng mạn. Ảnh hưởng sách báo và phim ảnh thời bấy giờ với phong trào “Người yêu của lính” tôi đã từ chối rất nhiều lời tỏ tình để trở thành người yêu của Phong, một chiến sĩ oai hùng trong binh chủng Thủy Quân Lục Chiến. Khả Vân thực tế hơn, cô nàng thường bảo “Tao không muốn làm góa phụ 20” nên chọn Khiêm, người anh họ chú bác ruột của Phong - tuy là anh em chú bác

nhưng Phong và Khiêm có nhiều nét giống nhau. Minh Tú thâm trầm hơn, con nhỏ tin vào số mạng nên không bao giờ mất thời gian để vẽ vời hình ảnh người tình trong mộng.

Trong tình yêu, Khả Vân hạnh phúc hơn tôi vì khi ấy Khiêm còn là sinh viên đại học nên hầu như họ gặp nhau mỗi ngày. Còn tôi và Phong họa hoằn lắm một năm mới gặp nhau được đôi ba lần. Phong như cánh chim trời bay đi biên biệt. Bước quân hành của anh đã giẫm qua biết bao địa danh xa lạ mà tôi chưa từng nghe đến. Tình yêu chúng tôi cho nhau chỉ là nỗi nhớ thương trong những cánh thư đầm ngọt tình yêu.

Mỗi chiều thứ Bảy, khi những đôi tình nhân tay trong tay dạo quanh phố xá hay ngồi bên nhau thưởng thức những ly cà phê thơm ngát trong dòng nhạc tình nồng nàn, ám áp thì tôi một mình thui thủi đếm bước, trở về căn nhà nhỏ trong cư xá đìu hiu, giở từng lá thư, đọc lại những giòng chữ quen thuộc để mong tìm gặp hình ảnh người yêu qua những lời yêu thương nhưng nhớ ngọt ngào. Tình yêu thời chinh chiến đẹp như một huyền thoại mà cũng xót xa vô vàn cho những người con gái phải làm kiếp vọng phu.

Phong hiểu điều đó nên mỗi lá thư của anh là những bản khoả, ray rút không rời “Anh yêu em, yêu em vô

cùng nhưng nghĩ về tương lai làm sao anh không chùn bước. Lẽ một ngày... anh nằm xuống ở chiến trường nào đó thì cuộc đời em sẽ ra sao?". Ngày đó, cứ mỗi lần nghe Giao Linh nức nở trong câu hát “*Là người yêu lính chiến là chấp nhận thương đau là chấp nhận xa nhau*” là nước mắt tôi nhạt nhòa. Lời ca thật đơn sơ nhưng xoáy buốt trái tim tôi.

Rồi tôi mất tin Phong vào những ngày của tháng 4 năm 75 khi chiến trường trở nên sôi động. Tôi tất tả đi dò hỏi khắp nơi nhưng không ai giúp được tôi ngoài ánh mắt xót thương. Cho đến ngày giặc cộng tràn vào miền Nam tôi vẫn không có một tin tức nào về Phong. Ngày trước, có lần tôi và Khả Vân đi dự đám tang người yêu của Phúc An, cô bạn thân thời trung học. Phúc An trong bộ áo dài trắng muốt, đầu quấn khăn tang -dù chưa phải là vợ của chàng- mái tóc dài bay bay trong gió như lời vĩnh biệt buồn ảo não. Phúc An đứng bất động bên chiếc quan tài phủ lá cờ vàng ba sọc đỏ, từng giọt lệ lăn dài trên đôi má xanh xao, tiếng khóc không bật khỏi bờ môi nhưng đôi vai gầy run nhẹ trong ánh nắng hắt hiu của buổi chiều nơi nghĩa trang buồn se sắt. Hình ảnh thật bi thương và cảm động của một tình yêu cao đẹp tuyệt vời. Giờ đây, tôi cũng mất Phong nhưng không được một lần vĩnh biệt, không được một lần chút khăn tang để khâm liệm mối tình đầu.

Những ngày tôi vật vã trong nỗi đốn đau, Minh Tú và Khiêm không rời xa tôi một bước. Chúng tôi có chung một niềm đau, có chung một nỗi khổ khi cuộc sống thường ngày hoàn toàn đảo lộn. Ba tôi vào trại cải tạo. Mẹ tôi về quê ngoại. Tôi nấn ná ở lại thành phố để chờ đợi tin tức Phong dù chỉ là một chờ đợi thật vô vọng. Trong thời gian đó Khiêm cũng không liên lạc được với Khả Vân. Đã từ lâu gia đình Khả Vân không chấp nhận mối tình của hai người, vì ba của Khả Vân muốn con gái mình kết hôn với con trai của bạn ông đang du học ở Pháp. Tôi không dám nói cho Khiêm biết gia đình đang chuẩn bị cho Khả Vân đi vượt biên cùng anh trai. Buổi sáng trước khi lên đường, Khả Vân đã đến gặp tôi, nhờ nhắn lại với Khiêm “*Dù thế nào Khả Vân cũng yêu Khiêm và quyết tâm chờ đợi ngày sum họp*”. Tôi ôm Khả Vân trong tay để nghe trái tim mình thêm một lần rạn vỡ khi mất đi người thân yêu thứ hai.

Như có linh tính, buổi tối đó Khiêm tìm tôi. Người con trai mạnh mẽ, cứng rắn của ngày nào bỗng loạng choạng ngã xuống chiếc ghế bên cạnh khi đọc xong lá thư từ biệt của người yêu. Khiêm ngồi bất động. Anh không khóc nhưng hai mắt đỏ hoe, đôi môi mím chặt. Tôi cúi đầu, bàn tay hứng trọn những giọt lệ mặn đắng. Mới đây, chỉ mới đây thôi, trong lần Phong về phép sau cùng, 4 chúng tôi còn ngồi bên nhau bàn tính chuyện tương lai. Nào là Khả Vân sẽ làm

dâu phụ cho tôi, Khiêm sẽ làm rể phụ cho Phong còn Minh Tú thì đóng vai bà mai. Những câu trêu ghẹo, những tiếng cười ròn rã của ngày ấy đâu rồi sao bây giờ gặp lại nhau chỉ thấy toàn nước mắt.

Những ngày sau đó, Khiêm say khướt trong men rượu. Tôi và Minh Tú hết lời khuyên can nhưng vô ích. Tôi biết, dù có nói cách nào cũng không thể lôi Khiêm ra khỏi nỗi thất vọng cùng cực. Người yêu bỏ đi không một tiếng từ giã, con đường học vấn bị đứt đoạn vì lý lịch đen ngòm với những hàng chữ đỏ “*Gia đình sĩ quan Ngụy*”. Chỉ trong thời gian ngắn ngủi Khiêm đã mất tất cả, tình yêu và tương lai.

Một buổi tối Khiêm đến tìm tôi với khuôn mặt đỏ gay, anh cười cười nói nói như một người ngớ ngẩn. Tôi lấy khăn lạnh lau mặt cho Khiêm. Anh choàng tay ôm lấy tôi. Tôi lặng nhìn Khiêm trong ánh sáng mờ mờ. Khuôn mặt chữ điền, sống mũi cao và đôi mắt sáng của Khiêm hay của Phong tôi không phân biệt được, chỉ biết rằng trong đầu tôi bỗng có một ý nghĩ lạ lẫm... Tại sao ngày xưa tôi không hỏi thúc Phong kết hôn để có với Phong một đứa con, để bây giờ, cho dù mãi mãi Phong không trở lại tôi cũng còn giữ lại hình bóng của Phong qua đứa con thân yêu, một kết tinh tình yêu của hai đứa. Ý nghĩ đó đưa tôi đến gần Khiêm hơn. Trong cảm giác nửa mê, nửa tỉnh ấy tôi ôm đầu Khiêm kéo sát vào ngực mình...

Lúc tỉnh dậy, cảm giác đầu tiên của tôi là hốt hoảng khi thấy Khiêm nằm bên cạnh đang say vui trong giấc ngủ. Trong tích tắc tôi kinh hoàng nhớ lại chuyện tày trời vừa xảy ra. Trời ơi! tôi điên thật rồi. Tôi bước xuống giường, mở cửa và chạy một mạch ra biển. Tôi thả mình xuống bờ cát ướt đầm trong trạng thái run rẩy. Tôi nằm im như thế, mặc cho những lượn sóng lạng lờ chảy ập vào người cho đến khi tâm hồn lắng xuống tôi mới trỗi dậy, đếm từng bước chân như đếm những bất hạnh sẽ rơi xuống khoảng đời nhiều bất trắc từ những hậu quả do chính tôi tạo ra trong một phút điên rồ.

Những ngày sau đó, tôi lần tránh Khiêm mặc cho anh tìm kiếm và nhờ Minh Tú nhắn tin. Tú hoàn toàn không thắc mắc khi thấy tôi và Khiêm đang chơi trò cút bắt. Hai tháng sau tôi bàng hoàng khi biết mình mang thai. Nỗi bàng hoàng cũng quật tôi ngã quỵ như khi nhận được tin Phong mất tích. Tôi không biết phải giải thích với mẹ như thế nào. Định tìm Khiêm nhưng cuối cùng tôi tự nhủ “Phải can đảm nhận lấy hậu quả việc mình làm bởi Khiêm là người vô tội”. Nhắn với Minh Tú “Mình phải về quê giúp mẹ buôn bán” và tôi ra đi trong tâm trạng hoang mang, lo lắng. Khuôn mặt đỏ đẫm như mặt hồng của tôi không thoát khỏi mắt mẹ. Cuối cùng tôi đã khóc nức nở trong vòng tay mẹ để thú nhận lỗi lầm. Với tấm lòng bao dung và thấu hiểu mẹ chỉ thở dài chứ

không trách móc một lời. Tôi bắt đầu những ngày tháng nhọc nhằn khi phải bước chân ra đời để bon chen tìm sự sống.

Một tháng sau Khiêm tìm đến tôi. Gặp lại Khiêm, tôi ngỡ ngàng không dám nhìn mặt anh vì xấu hổ về hành động hư đốn của mình. Khiêm van xin tôi hãy tha thứ cho anh vì một phút hồ đồ đã làm dang dở đời tôi. Khiêm đề nghị tôi và Khiêm làm lễ cưới. Câu nói của Khiêm khiến tôi bật khóc. Tôi muốn Khiêm hiểu rằng tôi đã đến với Khiêm bằng hình bóng của Phong, vì thế với tôi đứa con này không phải của Khiêm mà là của Phong nên nghiêm giọng:

- Anh không có trách nhiệm gì với đứa con tôi đang mang. Tôi không yêu anh và người anh yêu là Khả Vân chứ không phải tôi. Vậy tại sao chúng ta phải cột chặt cuộc đời nhau. Anh hãy về và làm theo lời Khả Vân dặn dò, cố gắng tìm đường vượt biên để gặp lại Khả Vân và ở nơi đó sẽ không có ai ngăn trở tình yêu của hai người.

Khiêm ngáp ngừng:

- Còn Mỹ Anh và?

- Tôi tự lo cho mình được. Anh hãy nhớ, đứa bé này là con tôi, của một mình tôi. Đừng tìm tôi nữa, coi như chưa hề có chuyện gì xảy ra giữa chúng ta. Điều tôi mong muốn là ngoài tôi và anh sẽ không một ai biết chuyện này. Anh phải hứa với tôi điều đó.

Khiêm gạt đầu và nhìn tôi rất lâu rồi lặng lẽ bước đi.

Chúng tôi hoàn toàn cắt đứt liên lạc từ dạo đó.

Sự ra đời của bé Phong Nguyên đã cho tôi niềm vui bất tận. Mỗi lần nhìn thấy nụ cười của bé Nguyên là tôi thấy hình ảnh Phong trong đó. Ôi! tình yêu. Làm sao có thể giải thích được khi khoảng cách trùng trùng giữa tôi và Phong vẫn không làm phai nhạt tình yêu tôi dành cho anh. Mỗi khi nhớ đến Khiêm và Khả Vân tôi vẫn cầu nguyện cho hai người được gặp nhau và trọn đời hạnh phúc bên nhau.

Khi Phong Nguyên được 15 tuổi tôi bước thêm bước nữa. Thoạt đầu, tôi nhận lời kết hôn với Vĩnh chỉ với một lý do duy nhất là tôi và Phong Nguyên sẽ được cùng Vĩnh đến Mỹ và ở đó con tôi sẽ có cơ hội để tạo dựng một tương lai rạng rỡ. Thấm thoắt tôi đã sống với Vĩnh 13 năm. Đối với Vĩnh tôi không có sự đam mê nồng nàn của mối tình đầu nhưng tôi thật sự trân quý tình cảm anh dành cho tôi cũng như sự thương mến chân thành anh dành cho Phong Nguyên. Nguyên càng lớn càng giống Phong -trong ý nghĩ của tôi, Nguyên luôn luôn là con của Phong và tôi cảm thấy hạnh phúc với điều mình nghĩ. Nguyên rất ngoan, ngay cả với Vĩnh dù biết rõ anh không phải là cha ruột của mình nhưng Nguyên luôn hiếu thảo và giữ tròn lễ nghĩa.

Cuộc sống vẫn êm ả trôi theo ngày tháng cho đến khi gia đình tôi đến thăm người anh họ của Vĩnh thì tình cờ gặp lại Minh Tú -là cháu họ của

chị dâu của Vinh. Quả đất thật tròn. Mấy mươi năm cách biệt chúng tôi nhận ra nhau qua dòng lệ chan hòa. Ôm chặt Tú trong tay tôi nghe lòng mình bồi hồi xúc động, tưởng chừng như cả một quá khứ đẹp đẽ kéo về vây quanh hai đứa. Cuộc hội ngộ bất ngờ của chúng tôi khiến những người có mặt cũng cảm động nên bữa cơm chiều vừa xong, mọi người rủ nhau đi xem phim để tôi và Minh Tú có cơ hội hàn huyên.

Sau “biến cố” xảy ra giữa tôi và Khiêm, tôi đã lánh mặt tất cả bạn bè kể cả Minh Tú nên chúng tôi mất liên lạc từ dạo đó. Khoảng 2 năm sau Minh Tú lập gia đình và cùng chồng rời bỏ quê hương. Cách đây 3 năm, tình cờ Tú liên lạc được với Khả Vân đang ở Canada. Tú nói với tôi bằng giọng reo vui:

- Biết Khả Vân đã lập gia đình mà Tú không ngờ chồng của Vân lại là anh Khiêm. Mỹ Anh có tin rằng vợ chồng là duyên nợ không? Ngày đó mình cứ nghĩ rằng hai người sẽ chia lìa vĩnh viễn, thật không ngờ. Nhưng...

Câu nói bỏ lửng cùng tiếng thở dài của Minh Tú làm tôi hoang mang.

- Tội nghiệp vợ chồng Khả

Vân, ở với nhau 8 năm mà không có con.

Thời gian như ngưng đọng trong nhịp thở nặng nề của tôi khi tôi nghĩ đến Khiêm và Phong Nguyên. Minh Tú vẫn chậm rãi kể cho tôi nghe rất nhiều chuyện về hai người bạn cũ.

- Nếu biết Tú và Mỹ Anh gặp nhau chắc Vân mừng lắm. Anh Khiêm cứ hỏi mình có biết tin tức của Mỹ Anh không? Để Tú gọi cho Vân. Nhất định bọn mình sẽ tổ chức một buổi hội ngộ tương bồi...

Tôi đang tìm có thoai thác thì mọi người trở về. Thế là cả nhà quây quần ăn uống, chuyện trò đến khuya. Tôi trở về phòng với nỗi lòng nặng trĩu. Suốt đêm, tôi trăn trở với bao nhiêu câu hỏi... Nếu bây giờ tôi gặp lại Khiêm. Nếu Khả Vân biết sự liên hệ giữa Khiêm và Phong Nguyên thì chuyện gì sẽ xảy ra? Tôi lắc đầu, cố xua tan mọi ý nghĩ nhưng lòng vẫn bất an khi nghĩ đến Khiêm và đứa con anh chưa hề thấy mặt. Tôi có tàn nhẫn không khi quyết định không cho cha con Khiêm gặp nhau?

Rời giường, ngồi xuống sàn gỗ lạnh ngắt, tôi nhắm kín

đôi mắt và đưa ý nghĩ của mình theo hơi thở đều đặn của Vinh. Bao lâu rồi tôi vui chôn quá khứ để chọn một cuộc sống bình lặng bên người chồng tốt bụng. Trên một ý nghĩa nào đó tôi đang có một gia đình rất hạnh phúc. Không phải Minh Tú cũng nói với tôi rằng Khiêm và Khả Vân rất hạnh phúc sao? Nếu thế thì đâu cần thiết phải có một cuộc gặp gỡ đầy ngỡ ngàng cho người trong cuộc mà đau đớn nhất là Khả Vân với ý nghĩ mình đã từng bị phản bội. Tôi đã nói với Khiêm “Đứa bé này là con tôi, con của một mình tôi” và tôi chắc rằng Khiêm cũng không quên điều ấy.

Buổi sáng, trước lúc chia tay tôi đã ôm chặt Minh Tú trong nỗi nghẹn ngào. Bước lên xe, đóng cửa lại, Tú đưa mảnh giấy có ghi số điện thoại của tôi lên vẫy nhẹ như hứa hẹn sẽ gọi cho tôi nhưng Tú làm sao biết được trong hàng số ghi cho Tú tôi đã cố tình ghi sai một con số.

“Mình thương Tú, thương Khả Vân rất nhiều nhưng đành phải nói lời tạ lỗi Tú ơi!”.

NB

Sân trước

Sân vườn đẹp không chỉ giúp tăng giá trị ngôi nhà mà còn giúp gia chủ tận hưởng không gian ngoài trời. Một vài bổ sung đơn giản dưới đây có thể làm tăng thêm vẻ đẹp cho mặt tiền ngôi nhà của bạn.

■ **Sắp đặt theo quy tắc đối xứng.** Có thể áp dụng quy tắc này cho bất kỳ thiết kế sân vườn nào, bao gồm cả cảnh quan sa mạc và bãi cỏ truyền thống. Các chi tiết như lối đi lát đá, khu vực rải sỏi, phủ mulch hoặc cây cối đều có thể giúp tạo ra sự đối xứng trong sân của bạn. NGUỒN: HOUZZ.

■ **Tận dụng mọi khoảng trống.** Làm cho sân vườn nhà bạn trông rộng hơn bằng cách mở rộng cảnh quan đến tận lề đường hoặc mép driveway. Cây bụi (shrub) trồng dọc theo driveway mang tới sự riêng tư và đóng vai trò như một lan can tự nhiên, bảo vệ bãi cỏ và các cây trồng khác.

NGUỒN: HOME AND GARDENING GUIDE.

■ **Thêm điểm nhấn.** Giàn leo bằng gỗ hoặc sắt là những ví dụ về điểm nhấn cấu trúc. Đặt chúng ở những nơi có cảm giác thiếu sức sống hoặc trống trải; và làm cho chúng trở nên sống động hơn với các giống cây leo bắt mắt. NGUỒN: BETTER HOMES & GARDENS.

■ **Cắt tỉa hàng rào.** Cắt tỉa cây cối cho gọn gàng là cách đơn giản và nhanh chóng nhất để làm đẹp cảnh quan phía trước ngôi nhà. Cây cối được cắt tỉa cẩn thận cũng giúp không gian ngoài trời không bị rậm rạp gây rối mắt và mở rộng lối đi. NGUỒN: PINTEREST.

■ **Đặt chậu trồng cây ven lối đi và bậc thềm hiên nhà.** Kết hợp chậu trồng cây, hoa và các món trang trí phù hợp với thiết kế ngôi nhà là một cách để nâng cấp diện mạo sân trước. Lợi ích khác của việc sử dụng chậu trồng cây là chúng có thể được di chuyển và sắp xếp lại dễ dàng, giúp tạo diện mạo mới cho căn nhà theo từng mùa khác nhau. NGUỒN: BETTER HOMES & GARDENS

■ **Lắp bồn hoa cho cửa sổ trước.** Nếu không muốn đầu tư nhiều thời gian và tiền bạc cho vườn sân trước, lắp bồn hoa (window box) cho cửa sổ cũng giúp tạo cảnh quan đẹp mắt cho ngôi nhà. Trồng kết hợp các loại hoa, lá và thảo mộc với màu sắc, kích thước khác nhau là cách đơn giản mà hiệu quả. NGUỒN: MIDWEST LIVING.

Nón an toàn “thông minh”

Nón an toàn xếp được và nón thông minh không phải là điều mới, nhưng loại Woolf được xem là sản phẩm đầu tiên kết hợp các khía cạnh tốt nhất của 2 loại này. Woolf có hình dáng như một nón an toàn thông thường khi đội lên đầu, nhưng khi tháo ra, nón có thể được xếp lại gọn gàng để bỏ vào túi đeo lưng nhờ kích hoạt cơ chế từ tính và làm nón chỉ dày có 83 mm. Nón vẫn đạt các tiêu chuẩn an toàn của Hoa Kỳ và Âu Châu. Về mặt thông minh, nón có đèn LED trắng ở phía trước và màu đỏ ở phía sau. Đèn được tích hợp kỹ thuật đo quán tính nên chỉ cần nghiêng đầu hai lần sang một bên thì đèn nhấp nháy ra hiệu quẹo trái hay phải. Hệ thống cũng phát hiện tốc độ giảm mạnh và sẽ sáng lên khi thắng xe lại. Khi tai nạn xảy ra, hệ thống sẽ tự nhấn tin cho người thân và gọi cấp cứu sau 30 giây nhờ kết nối với điện thoại. Nón không bị thấm nước từ mọi hướng và pin hoạt động 3 tiếng cho mỗi lần sạc. Toàn bộ nón nặng khoảng 1.2 pound (550 gam).

Woolf sẽ được bán với giá \$99 trong thời gian ngắn sắp tới.

Sổ tay “vĩnh cửu”

Từ khi kỹ thuật số được áp dụng, sổ tay ghi chú trở nên lỗi thời. Tuy vậy, mặc dù sổ tay kỹ thuật số linh hoạt và riêng tư hơn, nhưng nó đòi hỏi phải có điện thoại cầm tay, máy tính bảng, đồng hồ hoặc máy tính hoặc có khi bất tiện khi phải xem lại sổ tham chiếu đặt phòng hotel trong lúc đang gọi điện thoại. Sổ tay HEYfold được thiết kế nằm giữa sổ tay kỹ thuật số và sổ tay bằng giấy. Nó được làm bằng silicon có phủ Inksync làm cho mỗi bề mặt trong 4 mặt của nó thành một trang giấy có thể viết hay vẽ bất cứ gì trên đó. Khi cần chỉ lau khô hay lau nước lại bằng một miếng vải đi kèm và sử dụng lại như mới. Công ty sản xuất cũng cung cấp nhiều loại viết tương thích theo nhu cầu người sử dụng. Sổ tay có từ tính nên có thể gắn vào cửa tủ lạnh hay laptop và xếp lại được để cho vào túi quần hay túi xách. Sổ tay là dụng cụ lý tưởng để ghi lại những gì cần thiết, ý tưởng mới trên đường đi du lịch hay làm việc. HEYfold có kích thước 14 x 21 cm hoặc 14 x 10 cm và chỉ nặng khoảng 75 - 138 gam tùy kích thước.

Sổ tay HEYfold sẽ được bán với giá \$45 cho loại nhỏ (gồm cả viết và khăn lau) và \$53 cho loại lớn.

Trúng số huyệt

Xác suất trúng gió cao hơn trúng số nhiều lần. Vậy mà một phụ nữ tại Pennsylvania vừa trúng số nhưng lại không được lãnh mà lại có nguy cơ... trúng gió. Khi phát hiện tờ vé số mình mua đã trúng được 2.5 triệu đô la, người phụ nữ này mới hoảng hốt nhận ra là nó nằm trong chiếc áo khoác bà đã tặng cho một trung tâm từ thiện. Khi dò hỏi thì lô hàng đã gửi ra tặng dân nghèo ở nước ngoài!

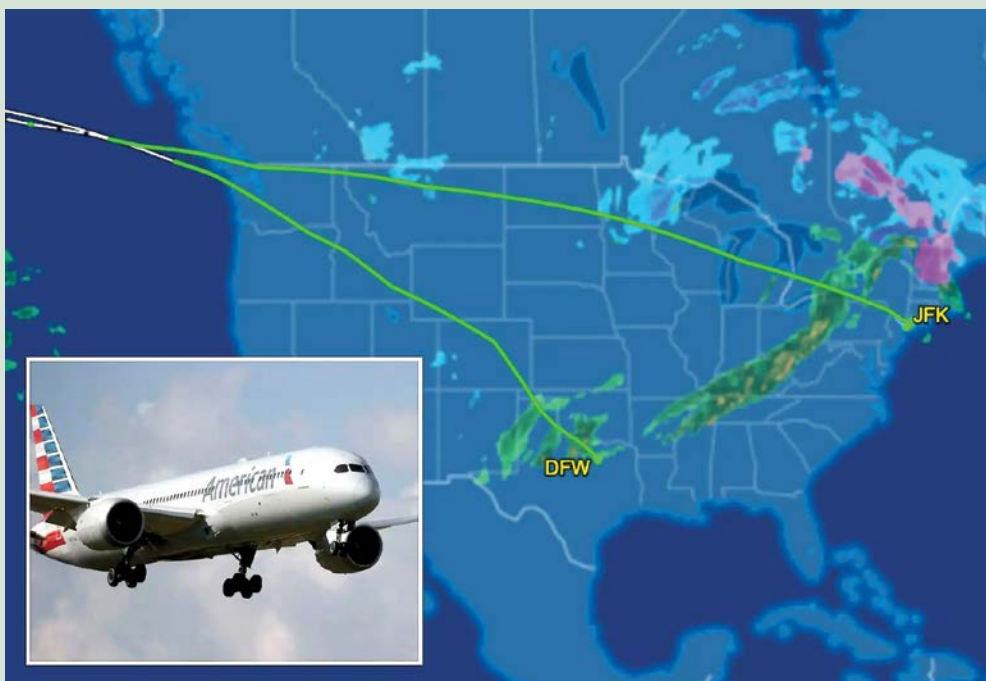
Hối lộ theo ngày

Cựu Giám đốc Trung tâm Lý lịch tư pháp Hoàng Quốc Hùng ngoài lịch làm việc thông thường còn để riêng ngày thứ Sáu để... nhận hối lộ trước khi đi nhậu cả cuối tuần. "Lý lịch tư pháp" là hồ sơ chứng minh một người có hay không có tiền án, thường đòi hỏi với những người xin việc cần xác minh nhân thân hay cả với những người Việt về lấy vợ hay chồng. Bộ hồ sơ chỉ vài chục ngàn đồng Việt Nam được thuộc cấp tính giá (rẻ) là hai triệu, đến thứ Sáu thì tính sổ mà chuyển khoản cho Hùng.

Đi Đông về Tây

Một phi cơ hãng American Airlines khởi hành từ New York đi Tokyo, Nhật Bản đã đáp (trúng) phi trường Dallas sau 12 giờ bay, lẽ ra đã đến Tokyo. Số là sau khi bay được 7 giờ bay, phi cơ bị trục trặc kỹ thuật và phi hành đoàn quyết định bay lại về Mỹ thêm 5 tiếng. Đây là chuyến bay đổi hướng bay dài nhất trong năm nay. Thà quay lại vậy còn hơn đáp xuống...dưới kia.

Cung Tích Biền. trong phòng đợi lịch sử

NGUYỄN & BẠN HỮU

Tên thật Trần Ngọc Thao, sinh năm 1938 tại Quảng Nam, Cung Tích Biền thuộc thế hệ nhà văn hứng chịu và tham dự trực tiếp nội chiến. Theo học Văn Khoa Huế, Luật Khoa Sài Gòn trước khi bị động viên rồi trải qua nhiều đơn vị pháo binh, thiết giáp của quân lực VNCH cho đến ngày giải ngũ vì thương tích năm 1973, nhà văn khởi đầu truyện ngắn đầu tiên trên tuần báo Nghệ Thuật vào năm 1966. Sau đó nhanh chóng xuất hiện *Ai tỉnh ai điên, Ngoại ô Dĩ An, Nỗi buồn thấp sáng, Cõi ngoài, Hoà bình nàng tình rỗng, Cái chết của một con dế ngựa, Bạch hoá...* trên các tập san Vấn Đề, Đối Thoại, Lý Tưởng, Khởi Hành và trên các báo Công Chúng, Da Vàng, Bút Thần, Sống, Công Luận, Sóng Thần, Độc Lập, Dân ý... Sau 30-04-75 Cung Tích Biền ngưng viết rồi cầm bút trở lại đầu thập niên 90, với tập *Thằng Bắt Quỷ* xuất bản ngoài nước.

Trong tuyển tập 'Đành Lòng Sống Trong Phòng Đợi Của Lịch Sử' nhà văn Cung Tích Biền đã cảm nhận đời mình là "đời hoa sương cỏ" và ông đang đi cho hết một đời hoa sương mỏng manh, bé nhỏ ấy. Tuyển tập này ghi lại toàn bộ các cuộc phỏng vấn ông và là một trong 5 cuốn sách được ra mắt năm 2021. Bốn đứa con tinh thần khác của ông được trình làng là 'Nhạc Điệu Của Bầy Ong,' 'Bạch Hóá,' 'Thằng Bắt Quỷ,' và 'Mùa Xuân Cô Mơ Bay.'

'Đành Lòng Sống Trong Phòng Đợi Của Lịch Sử' do nhà xuất bản Giấy Vụn ấn hành. Nhà văn Cung Tích Biền hôm Thứ Bảy 16/10/2021 đã thực hiện buổi ra mắt sách tại quán Café & Té, Fountain Valley, với tham dự của nhiều văn nghệ sĩ.

Hôm nay nhìn lại, chúng ta phải ghi nhận: Dương Nghiễm Mậu, Thảo Trường, Cung Tích Biền... là những nhà văn tài năng tiêu biểu của Miền Nam. Trong số này, người gây dư luận nhất là Cung Tích Biền. Đúng hay sai, tùy nhận định của mỗi người. Tuy nhiên để hiểu rõ hơn về nhân thân và hành trạng, tâm hồn và tài năng sự nghiệp của Cung Tích Biền, cũng như cái nhìn của nhà văn trước những diễn biến, thiết tưởng chúng ta cũng nên đọc cuốn *Đành Lòng Sống Trong Phòng Đợi Của Lịch Sử* do Giấy Vụn xuất bản ở Mỹ. Sau đây để bắt đầu chúng tôi xin giới thiệu bài tựa của nhà xuất bản.

NGUYỄN & BẠN HỮU

Lời tựa của Nxb Giấy Vụn

Nhà văn Cung Tích Biền, trước tiên là thuộc dòng Văn học Việt Nam Cộng Hòa. Ông là một Nhà văn Độc lập, đã thành danh từ lâu trước 1975.

Sau biến cố tháng 4-1975 ông ở lại trong nước cho tới ngày hôm nay, 2015. Sống với chế độ mới, ông gác bút 12 năm, và "tái xuất giang hồ" vào năm 1987, với một bút lực sung mãn, phong văn nhiều phần khác trước. Theo rất nhiều các tiểu luận, nhận định của nhiều nhà phê bình văn học, về sáng tác của Cung Tích Biền đều có chung một nhận định, là súc tích, tài hoa, nhân bản và minh triết.

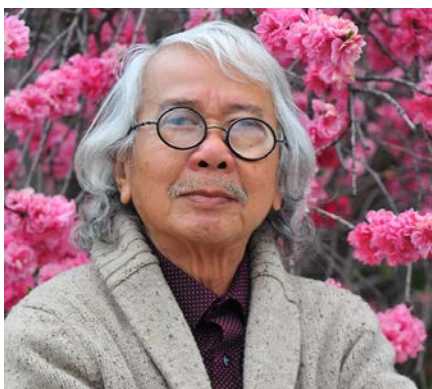
Với hơn 150 truyện ngắn và trên 30 tiểu thuyết, một số đã in thành sách, đã được dịch sang Pháp và Anh ngữ [không kể hàng trăm bài các thể loại, ngoài truyện ngắn truyện dài, như tạp văn, tùy bút, tản mạn, nhận định phê bình, châm biếm, thơ, viết về các Tác gia, và Hồi-truyện-ký...].

Với bút hiệu Cung Tích Biên tính đến nay là đúng 50 năm [1965-2015]. Nếu kể các bút hiệu khác, có trước, là từ năm 1956.

Trước 1975, một số tác phẩm tiêu biểu như: *Ngoại Ô Dĩ An và Linh hồn tôi* [1966], *Cõi Ngoài*, *Nỗi Buồn Thấp Sáng*, *Trên Ngọn Lửa*, *Kẻ Ngoại Lai*, *Bạch Hóa...* *Bên Dòng Nước Biếc*, *Ai Tĩnh Ai Diên*, *Hòa Bình Nàng Tình Rỗng*, *Mê Lộ*, *Trường Giang*, *Luống Cải Vàng...* Và sau 1975 là những tác phẩm tạo nhiều tiếng vang như: *Di Mộng*, *Qua Sông*, *Thừa Dư*, *Thằng Bất Quý*, *Tự Thú Trước Bình Minh*, *Rừng Đom Đóm*, *Nhạc Điệu của Bầy Ong*, *Mùa Xuân Cô Mơ Bay*, *Gia Sản Trong Bóng Đêm*, *Gia Sản Dưới Ánh Trăng...* *Mùa Hạ* [tiểu thuyết đăng thường kỳ 194 số báo, trên Nhật báo Người Việt, California, Mỹ 2012] ... *Tân truyện Xứ Động Vật*, gồm 20 tiểu truyện, đăng toàn bộ trên Da Màu Văn chương Không Biên giới, 2008.

Hiện nay hầu hết các sáng tác trước 1975 và phần lớn những tác phẩm sau này của Cung Tích Biên đang bị Nhà cầm quyền cấm in ấn, lưu hành trong nước, nhưng ông đang là một trong những nhà văn được đông đảo độc giả trong lẫn ngoài nước tìm đọc, và rất ái mộ.

Có đông đảo Người đọc? Sự Cứu Rỗi này là nhờ “Ấn sủng Internet”, nhờ “Người Đưa Thư Google” mang tới. Nó xóa đi phần

Cung Tích Biên

nào những ranh giới Bất Khả Thoát đối với Người Đọc trong vòng rào của Chuồng trại. Một Chuồng trại có những nghìn năm văn hiến, biển Đông rì rào và biên giới cấm mốc.

Ngoài ra, theo hành trình văn chương trên nửa thế kỷ, Cung Tích Biên cũng đã được phỏng vấn rất nhiều, qua báo chí, đài phát thanh, các trang mạng.

Những cuộc trả lời phỏng vấn Dài-Hỏi này đã phần nào soi sáng, biểu tỏ rộng rãi quan điểm của Nhà văn ở nhiều lĩnh vực quan trọng, ngoài văn chương học thuật.

Nhà xuất bản Giấy Vụn, phát hành tập sách này, gồm 4 [bốn] cuộc Đối thoại sau đây:

Một, do Nhà thơ Lý Đợi thực hiện, gồm 2 kỳ, đăng trên trang Văn học Talawas, www.talawas.org, tháng 2 năm 2007. Tháng 3-2008 bài phỏng vấn này được đăng lại trên trang mạng Văn chương Không Biên giới Da Màu.

Hai, phỏng vấn do Nhà văn Đặng Thơ Thơ thực hiện, trang mạng Da Màu, www.damau.org dành riêng cho số báo Đặc biệt [Chuyên đề] Văn chương Cung Tích Biên, thời gian một tuần lễ từ 23-3 đến 28-3-2008. (1)

*. Theo lời Nhà văn Cung Tích Biên, trong phần các trả lời PV, ông có chỉnh sửa không đáng kể đôi chữ, nhấn mạnh đôi chỗ, cho rõ nghĩa, nội dung hoàn toàn không có gì đổi khác so với các bản đã đăng tải [GV]

Cuộc phỏng vấn này gồm bốn 4 [bốn] kỳ báo, mỗi kỳ một chủ đề riêng biệt, được thực hiện qua e-mail giữa một người ở Quận Cam [Mỹ] và một ở Đồng Ông Cộ, Sài Gòn.

Ba, phỏng vấn từ đài Châu Á Tự Do [RFA], do Ký giả Mặc Lâm thực hiện qua đường dây viễn liên từ nước ngoài gọi về Việt Nam, tháng 5-2008. Cuộc phỏng vấn và đọc Tân truyện Xứ Động Vật được thực hiện qua bốn [4] kỳ phát thanh trên đài RFA.

Bốn, Cung Tích Biên trong tư cách Đặc phái viên Văn học của Tạp chí Khởi Hành [Sài Gòn] Gặp gỡ Nhóm Văn Nghệ Trước Mặt, Quảng Ngãi. Bài đăng trên Tạp chí Khởi Hành, 1969, Thư quán Bản thảo [Mỹ] in lại hai lần trên số 39 năm 2009, và số 56, năm 2013, qua hai số báo có chủ đề về Văn học Miền Nam 1954-1975.

Chúng tôi mong rằng, các cuộc phỏng vấn này, sẽ mang đến cho quý độc giả một cái nhìn không chỉ riêng từ nhà văn, không riêng của văn chương, mà phần nào là Cái Nhìn chung về chiến tranh, thời sự, văn hóa, tình trạng xã hội, thân phận con người trong suốt thời gian dài lịch sử chúng ta đã kinh qua.

Mong rằng đây cũng là một tài liệu tuy riêng mà chung, bày lộ phần nào tâm cảm, tâm thức một thời, sẽ phần nào soi sáng một góc nhìn, có thể hữu ích cho công việc nghiên cứu văn học nước nhà mai sau. Chúng tôi khiêm tốn trong một đóng góp nhỏ nhoi mong bảo tồn những tài sản trí tuệ đang dần dà bị mờ xóa, bị khuất bóng bởi nhiều lý do thời cuộc khác nhau.

NHÀ XUẤT BẢN GIẤY VỤN

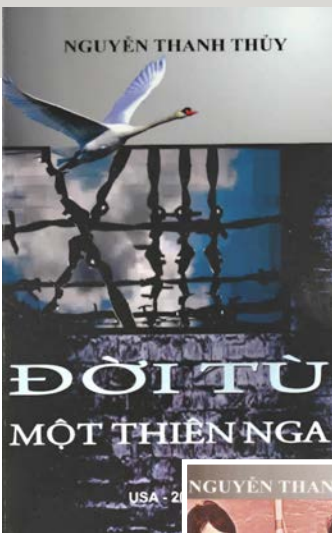

“Thiên Nga” Nguyễn Thanh Thủy trong buổi phỏng vấn tại Viện bảo tàng di sản người Việt (Vietnamese Heritage Museum), California 2023

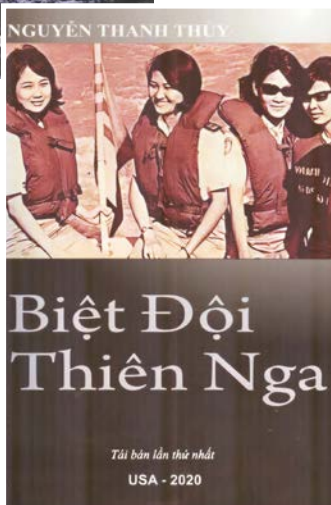
Cánh chim đầu đàn của “**Biệt đội Thiên Nga**”(*)

“Thiên Nga” Nguyễn Thanh Thủy sinh năm 1943 tại Mỹ-Tho. Cô là cựu sinh viên trường đại học dược khoa Sài-Gòn, cựu sinh viên phân khoa Chánh trị Kinh doanh, khóa 1 và đại học sư phạm tại viện đại học Đà-Lạt, cựu sinh viên sĩ quan, khóa 1 tại Học viện cảnh sát quốc gia, Việt-Nam Cộng Hòa. Cô mang cấp bậc thiếu tá và là biệt đội trưởng Biệt đội Thiên Nga thuộc Khối đặc biệt, Lực lượng cảnh sát quốc gia của Việt-Nam Cộng Hòa.

Sau năm 1975, cô đi tù cộng sản 13 năm và cùng gia đình định cư tại Hoa-Kỳ năm 1992. Cô hiện là hội trưởng hội H.O. cứu trợ thương phế binh và quả phụ Việt-Nam Cộng Hòa.

Hình bìa quyển hồi ký “Đời tù một Thiên Nga”, 2023

Hình bìa quyển hồi ký “Biệt đội Thiên Nga”, 2018, tái bản 2020

Vì lý do sức khỏe, cô nữ sinh Nguyễn Thanh Thủy của trường trung học Nguyễn Đình Chiểu (Collège de Mỹ Tho) rồi Lê Ngọc Hân ở Mỹ-Tho phải gián đoạn học trình ở trường đại học dược khoa Sài-Gòn và viện đại học Đà-Lạt cũng như ở trường sư phạm công giáo nơi vùng cao nguyên sương mù, lạnh giá. Về lại Sài-Gòn, cô nộp đơn thi vào khóa đào tạo nữ cảnh sát đầu tiên (và cũng là duy nhất) của Học viện cảnh sát dù chưa rõ được công việc cụ thể của một biên tập viên cảnh sát. Trải qua thời gian huấn luyện cam go và vượt hết các vòng thi nhiều thử thách, cô Thanh Thủy cũng như các tân sĩ quan cảnh

TÂM VẠN
ĐỨC QUỐC

sát được phân phối về Tổng nha cảnh sát, Khối đặc biệt và một số ít được phân phối về các nha, các tỉnh trải từ vĩ tuyến 17 đến mũi Cà-Mau. Cô Thanh Thủy được bổ nhiệm về làm việc tại Khối đặc biệt, trực thuộc bộ Tư lệnh cảnh sát quốc gia.

Tháng 8 năm 1968, bộ Tư lệnh cảnh sát quốc gia thành lập Biệt đội Thiên Nga gồm

toàn các nữ nhân viên để đáp ứng nhu cầu tình báo trên 4 vùng chiến thuật. Thiếu tá Nguyễn Thanh Thủy được đề bạt làm Biệt đội trưởng của Biệt đội Thiên Nga cho đến ngày Sài-Gòn thất thủ.

Biệt đội Thiên Nga hoạt động độc lập, có nhiệm vụ sâu tầm, phân tích tin tức, tổ chức xâm nhập vào mật khu và phá vỡ các hang ổ hoạt động của Việt cộng tại thủ đô Sài-Gòn cũng như tại các tỉnh lỵ trên toàn miền Nam Việt-Nam. Vạn sự khởi đầu nan, bước đi đầu tiên như tuyển mộ, đào tạo nhân viên hay tìm đầu mối, xây dựng cơ sở, giám thị, v.v. gặp rất nhiều khó khăn. Các nữ nhân viên gồm đủ mọi lứa tuổi, mọi thành phần khác nhau trong xã hội. Họ có thể là hồi chánh

viên, can phạm chính trị, công nhân hăng, xưởng, nhân viên các cơ quan chính phủ (ngoài cơ quan cảnh sát), các bạn hàng trong chợ, sinh viên, nữ sinh trường trung học, vũ nữ, v.v. và lần lượt trải qua các khóa tình báo và khóa tác xạ tại trường

Tình báo trung ương. Số cộng tác viên vượt trội nhiều lần so với số nhân viên chính thức. Các nữ nhân viên đều mang bí số và bí danh với tất cả giấy tờ tùy thân cũng như lý lịch thích hợp ở mỗi công tác để bảo đảm an ninh tối đa.

Mỗi kế hoạch của Thiên Nga đều mang tên của một loài chim khác như Sơn Ca, Hoạ Mi, Hải Âu, Hoàng Oanh, Hoàng Yến, v.v. và các công tác phối hợp với các đơn vị khác hay các hoạt động với nam cảnh sát thì chọn tên sông núi như Trùng Dương, Trường Sơn, v.v. Vì chiến cuộc dâng cao, Biệt đội Thiên Nga đổi tên thành “Đoàn đặc nhiệm G423g” để tăng cường bảo mật công tác hoạt động vào cuối năm 1972.

Công việc của các chiến sĩ Thiên Nga vô cùng nguy hiểm và tính mạng của họ luôn bị đe dọa ở mọi hoàn cảnh. Có khi họ xâm nhập vào tận mật khu của Việt cộng hoặc len lỏi vào các hội đoàn, tham dự các cuộc biểu tình, tuyệt thực, chống đối và chịu đựng hơi cay, dùi cui từ phía cảnh sát. Các chị em còn hy sinh

Biệt đội
Thiên Nga

những tình cảm riêng tư, hạnh phúc cá nhân để làm tròn công vụ, một lòng đấu tranh cho lý tưởng tự do.

Sau ngày ký kết hiệp định Paris, quân đội Mỹ rút dần ra khỏi lãnh thổ Việt-Nam và dự định cho đàn Thiên Nga vỗ cánh nhưng chỉ với các nữ học viên từng tốt nghiệp ở Học viện cảnh sát có cấp bậc sĩ quan. Các hạ sĩ quan và các cộng tác viên lại không có tên trong danh sách này. Tháng 4 năm 1975 khi hay tin vị Tư lệnh và vị Trưởng khối đặc biệt đã lên đường di tản, là con chim đầu đàn dù không đủ dang rộng đôi cánh để che chở cho đồng đội thì ít nhiều cô phải giữ được an toàn cho đàn Thiên Nga còn kẹt lại. Thanh Thủy không bước xuống tàu di tản mà tận dụng chuỗi thời gian cấp bách còn lại để thiêu hủy kịp thời toàn bộ hồ sơ tình báo bí mật của Biệt đội Thiên Nga trước ngày mất nước.

Những ngày đầu của tháng 5 năm 1975, Thanh Thủy nhận được giấy triệu tập từ phía Việt cộng. Đến giây phút đó, người bạn đời trăm năm mới biết được vợ mình là con chim đầu đàn của Biệt đội Thiên Nga.

Tiết thay, vì một ít hồ sơ của Biệt đội Thiên Nga mà cấp trên còn để sót lại ở nhiệm sở trước lúc vội vã di tản mà một số

“Thiên Nga”
Nguyễn
Thanh Thủy
trên bìa tạp
chí “Thế
giới tự do”,
phát hành
trước năm
1975

Thiên Nga bị lâm lụy và phải trải qua nhiều năm tù tội sau ngày miền Nam Việt-Nam bị Việt cộng cưỡng chiếm. Riêng Thiên Nga đầu đàn Nguyễn Thanh Thủy phải chịu đựng 13 năm lao tù khổ sai, đầy ải qua nhiều trại giam khác nhau, ăn uống thiếu thốn

và làm việc vất vả trong môi trường tồi tệ, bất nhân. Ngày ra đi là một phụ nữ xinh đẹp nhưng khi rời trại giam và trở về gia đình với hình ảnh của một bà lão hom hem, răng rụng gần hết, mang nhiều bệnh tật trong người và trông giống như người về từ một cõi khác.

“Thiên Nga” Nguyễn Thanh Thủy và phu quân

Kẻ thắng cuộc với tâm địa nhỏ nhen và thù dai, chỉ muốn hạ nhục và bôi lọ những chiến công lẫy lừng cũng như danh dự của Biệt đội Thiên Nga nên chờ đợi cơ hội này trút lên những đòn thù hận. Dù vậy, những cánh chim Thiên Nga vẫn giữ trọn khí tiết “trước sau như một” trong thời gian bị đầy ải, bức bách nơi lao tù “cải tạo”. Họ chịu đựng ít nhất từ 3 đến 13 năm tù với những bản án không được xét xử, cũng như sống trong sự kềm kẹp, theo dõi bên ngoài xã hội sau khi đã mãn hạn đọa đầy.

Biệt đội Thiên Nga với những cánh chim đẹp đẽ dần thân vì lý tưởng và không hề mỗi cánh của ngành Cảnh sát quốc gia. Với tinh thần chống Cộng mãnh liệt, họ đã hy sinh tuổi thanh xuân lẫn hạnh phúc cá nhân và đóng góp công sức của mình vào việc giữ gìn an ninh cũng như bảo vệ đất nước trước họa xâm lăng từ phương Bắc. “Tổ quốc, danh dự, trách nhiệm”, những cánh chim Thiên Nga hãnh diện là những anh thư tô điểm màu cờ tự do và tên tuổi của họ đáng được khắc lên tượng đồng, bia đá cũng như xứng đáng được ghi chép vào sử sách mai sau.

TV

(*) Bài viết có tham khảo buổi phỏng vấn cô Nguyễn Thanh Thủy do Viện bảo tàng di sản người Việt (Vietnamese Heritage Museum) tại California thực hiện, sách hồi ký “Biệt đội Thiên Nga” và “Đời tù một Thiên Nga” của tác giả Nguyễn Thanh Thủy

Vỏ xe hơi

Mua vỏ xe có tuổi thọ cao không phải là cách duy nhất để tránh những lần phải thường xuyên trở lại tiệm bán vỏ. Bạn cũng có thể lái xe và bảo trì vỏ đúng cách để kéo dài tuổi thọ của chúng.

QUAN TRỌNG NHẤT: Đừng lạm dụng vỏ xe của bạn. Khi có thể, hãy tránh tăng tốc đột ngột, thắng gấp và cua gắt. Ba hành động này làm mòn gai vỏ nhanh hơn, đặc biệt đáng lưu ý với các xe hiệu suất cao, vì động cơ mạnh mẽ của chúng có thể khiến bạn lái xe bốc đồng hơn.

- Hãy chú ý tránh ổ gà và các chướng ngại vật lớn trên đường. Va chạm không chỉ gây hư hại vỏ mà còn ảnh hưởng đến bánh xe và hệ thống treo (suspension).
- Vỏ xe có thể bị hư hại bên trong không thể nhìn thấy bằng mắt thường. Một chiếc vỏ vẫn giữ hơi và trông bình thường, nhưng nếu xe đã đụng mạnh vào ổ gà, tốt nhất nên để thợ chuyên môn kiểm tra vỏ và bánh xe để tìm ra hư hỏng cần thay thế hoặc sửa chữa.
- Khi gặp ổ gà, tránh phản ứng theo bản năng là lạng xe sang lane bên cạnh, vì có thể dẫn đến nguy hiểm khác. Nếu có thể, hãy chuyển nhẹ sang một bên trong cùng lane đường để bánh xe có thể tránh hoặc lướt qua ổ gà mà không gây hại đáng kể.

Câu hỏi về Extended Warranty

Chọn mua vỏ có bảo hiểm giúp bảo vệ trước các lỗi do nhà sản xuất và đôi khi bảo hiểm cả tuổi thọ gai vỏ. Để tận dụng bảo hiểm này, chủ xe thường phải chứng minh rằng họ đã tuân thủ lịch trình rotation vỏ, vì vậy hãy giữ lại các hóa đơn chứng minh.

Tuy nhiên, mối đe dọa lớn hơn đối với vỏ là bị lủng hoặc hư hỏng do ổ gà. Với chi phí thay thế cao, các chuyên gia khuyến khích mua road hazard warranty. Một số nhà bán lẻ vỏ xe lớn như BJ's, Costco và Tire Rack thường cung cấp bảo hiểm này miễn phí khi mua vỏ. Bảo hiểm này đặc biệt hữu ích nếu bạn từng bị xẹp vỏ nhiều lần, vì điều đó cho thấy tuyến đường bạn đi có nhiều rủi ro.

Kéo dài tuổi thọ vỏ xe

KIỂM TRA ÁP SUẤT VỎ

Vỏ xe mất áp suất theo thời gian, và áp suất không đúng có thể làm vỏ mòn nhanh và giảm hiệu suất xe. Kiểm tra áp suất ít nhất mỗi tháng một lần, khi xe đã đậu một lát, và so sánh với mức áp suất được khuyến nghị trong sách hướng dẫn của xe.

ROTATE ĐỊNH KỲ

Thợ máy sẽ thay đổi vị trí của vỏ trên xe, chẳng hạn từ trước ra sau, để bảo đảm vỏ mòn đều. Hầu hết các nhà sản xuất khuyến nghị rotate vỏ sau mỗi 5,000 - 10,000 miles. Hãy coi sách hướng dẫn sử dụng xe của bạn để biết chi tiết.

KIỂM TRA ĐỘ CĂN CHỈNH

Bánh xe được căn chỉnh đúng giúp giảm độ mòn vỏ. Hãy kiểm tra độ căn chỉnh (alignment) khi mua bộ vỏ mới, khi xe bị lệch sang một bên, khi vô-lăng không thẳng dù xe đang đi thẳng, hoặc khi thấy lốp mòn không đều.

KIỂM TRA ĐỘ CÂN BẰNG

Khi lắp vỏ mới, thợ máy sẽ thêm các quả cân vào bánh xe để bảo đảm vỏ quay tròn tru. Nếu bạn cảm thấy xe rung lắc bất thường, hãy đưa xe đến xưởng để kiểm tra cân bằng vỏ (tire balance).

Nhà văn Mai Ninh qua đời chiều ngày 22 tháng 3-2025 tại Thủ Đức vì ung thư tụy. Tiền chị đi, người bạn thủy chung là Nguyễn Thị Xuân Sương bút danh Miêng ghi lại những ngày cuối của Mai Ninh. Một Mai Ninh mà những ai từng gặp đều giữ trong lòng hình ảnh một phụ nữ đậm thắm, thông minh và tài hoa.

[TRẦN VŨ]

Tên thật là Nguyễn Mai Ninh, sinh năm 1950 theo gia đình di cư từ Bắc vào Nam và lớn lên ở Sài Gòn. Được học bổng du học của chính phủ Pháp năm 1968. Mười năm sau lấy bằng Tiến sĩ Kỹ sư và năm 1982 lấy bằng Tiến sĩ quốc gia về Vật lý Nguyên tử.

Làm nghiên cứu khoa học cho Trung Tâm Nghiên Cứu Khoa Học Quốc Gia Pháp (CNRS) và dạy ở đại học Caen.

Mai Ninh đã viết một số bài khoa học đăng trên các tạp chí trong và ngoài nước. Bắt đầu cầm bút sáng tác văn chương khoảng những năm cuối thập niên 90. Cộng tác với các tạp chí: Kiến Thức Ngày Nay, Tia Sáng, Sông Hương, Hợp Lưu, Văn, Văn Học, Diễn Đàn...

ĐÃ XUẤT BẢN

Hợp Âm trong vùng sân khấu (NXB Thời Mới, Canada, 2000)

Ảo Đẳng (NXB Hội Nhà Văn, 2003)

Cá Voi trầm sát (NXB Trẻ, 2004)

Dậy đi Rối ơi (NXB Phụ Nữ, 2010)

MIÊNG

Vĩnh biệt Mai Ninh...

Vậy là Mai Ninh vừa bước qua ngưỡng ấy, nơi không có tường cũng không khung cửa, ngay cả một đường vẽ ranh giới cũng không, nên chẳng bao giờ khép lại, để mọi người rồi ai cũng sẽ bước qua...

Ông bà nói Sống cho khỏe, chết cho nhanh, ít của để dành, nhiều người thương tiếc. Mai Ninh được trọn vẹn điều thứ bốn.

Lần chúng tôi ghé thăm Mai Ninh trước khi trở lại Pháp, và cũng là cuối cùng, vào đầu tháng 12 năm 2024. Chúng tôi đi dạo khỏi khu nhà chừng 200 mét là ra tới bờ sông Sài Gòn, có ghế ngồi hóng mát, là đã thấy sức Mai Ninh không như lần thăm trước vào đầu tháng 10 rồi. Mai Ninh nói “*Nhiều khi đau quá, em mong đi sớm cho rồi*”. Tôi nửa đùa nửa thật “*Xuống đó trước rồi khi tại này xuống thì nhớ đi đón ghen*”. Nhà

Nhà văn Miêng

tôi bảo “*Xuống dưới đó cũng gặp nhiều bạn bè rồi*”. Và chúng tôi kể ra anh Phan Huy Đường, anh Chân Phương, anh Trần Hữu Dũng, anh Đặng Tiến, chị Phạm Tư Thanh Thiện, anh Cao Huy Thuần, anh Nghiêm Xuân Kính, anh Huỳnh Hùng... Và chúng tôi cùng cười như thể viễn ảnh đó đầy triển vọng.

Ngồi với nhau ở đây, không có con bên cạnh, lần nào Mai Ninh cũng nói về nỗi lòng mình. Lần

trước thì câu cô giúp việc *Ấu Lan* nó thuê con nhỏ đó phí quá S. à, nó có làm gì đâu, chỉ làm theo à la lettre con *Ấu Lan* dặn là canh chừng em, thì trong khi em ăn cơm nó ngồi bên kia bàn, cứ nhìn em lom lom. Ban đầu em câu, sau em mặc kệ. Tôi phì cười, một người quen sống độc lập tự do và thanh nhã, giờ bị canh chừng kiểu thô thiển ấy thì sao không câu. Rồi với cô giúp việc sau rất tốt, rất hài lòng, thì Mai Ninh lại có nỗi lo thiết thực khác, cho *Ấu Lan*. Nỗi lo như tất cả các bà mẹ, dù rất đúng nhưng luôn nằm ngoài khả năng định đoạt của mình. Chỉ biết an ủi là thôi để trời tính, Mai Ninh chỉ phải lo cho sức khỏe thôi.

Rồi chỉ một tháng sau, anh chị Trần Cung - Thu Thủy từ Đức về, ghé thăm, mới biết rằng Mai Ninh nói rất ít, nằm co chân lên cho đỡ đau lưng, hoặc nằm co quắp, úp mặt vào tường... Chợt nhớ đến một Mai Ninh vui vẻ thoăn thoắt ngày anh Đặng Tiến dẫn chúng tôi đi chơi trên sông Thu Bồn, tối về ngủ lại nhà gia đình bạn anh ấy ở làng Đại Bường. Cơm nước xong chúng tôi đi dạo quanh làng, dưới ánh trăng. Cảnh tình hài hòa, thơ mộng. Làng này rất trù phú, nhà nào cũng khang trang với vườn rào bao bọc kín đáo, người ta gọi đây là

Nguyễn-Võ Thu Hương (trái) và Mai Ninh (phải)

miền Nam thu nhỏ, vì có cả sâu riêng và măng cụt. Mãi lâu mới về nhà, hai đứa nằm chung trên chõng tre, gió lạnh kể gì, chúng tôi co quắp lưng tựa vào nhau cho ấm và chuyện trò cười rúc rích. Giờ thì Mai Ninh cũng co quắp đấy! Mỗi lần từ Vũng Tàu về thăm, chị Thu Thủy lại kiên nhẫn vuốt ve lưng bạn, như thể cố đuổi cái ác ra khỏi người đứa em nhỏ và cố truyền chút năng lực từ mình.

Đó là hình ảnh con *Cá voi* nằm im chờ ngày trầm sát, sẵn sàng đối diện điều tồi tệ nhất, không sức lực gọt giũa từng chữ uyển chuyển văn chương nữa. Một Mai Ninh vừa giản dị gần gũi, vừa kiểu cách của nền giáo dục Bắc Hà, chi tiết nào cũng phải chín chu hoàn

hảo, lịch sự ngọt ngào và rạch ròi chu đáo, cả trong văn và ngoài đời, bây giờ phớt mặc. Nếu đúng Văn là người, thì Mai Ninh là người tinh tế dịu dàng nhưng cũng dứt khoát, kiên định. Hiếm khi chúng tôi trao đổi nhau các bài trước khi đăng, nhưng thỉnh thoảng Mai Ninh đưa tôi đọc trước thì tôi luôn sửa lưng Mai Ninh về bệnh cầu kỳ. Tôi thì viết cụt ngủn, ngắn gọn, nên thường bảo Mai Ninh “đừng đếm”, *Em bưng trên tay chậu hoa*, việc gì phải đếm *Em bưng trên tay một chậu hoa*. Tựa là *Nắng* đã đủ bao la, cần gì phải *Một ngày đầy nắng*. Thường là Mai Ninh cười Ừ ừ. Và sửa.

Nhớ những lần xuống Caen chơi nhà Mai

Ninh, căn nhà rộng và khu vườn cũng rộng có cây to, vậy mà chỉ một mình mỏng manh nhỏ bé lại thản nhiên sống ở đó nhiều năm và thường tiếp đón bạn bè phải nói là khắp thế giới. Hoặc thỉnh thoảng một trong chúng tôi có sách mới in sắp chào hàng, thì Trọng Tuyển, Hoàng Yến, Mai Ninh, Quỳnh Dao tụ họp tại nhà chúng tôi để “lên chương trình” như thể sự kiện gì to tát quan trọng lắm, mà thực ra là chỉ để nói để cười. Nhiều lần như những lúc này, anh Hùng ông xã của Quỳnh Dao thường nói với nhà tôi “*Từ ngày cưới nhau, moi chưa bao giờ nghe bà cười như vậy đó tôi*”. Mà thời đó sao có nhiều chuyện vui để cười đến thế, sao chúng tôi dễ cười đến thế, và tiếng

cười giòn tan đến thế.

Ngày ra mắt *Cá Voi Trầm Sát*, tôi giới thiệu. Đang nói ngon lành, chợt bắt gặp ánh mắt một chị nhìn tôi chăm chăm. Trời ạ, chẳng hiểu *cái lỗ của trí nhớ* đã được đào từ bao giờ, từ đâu, bắt ngờ nhào tới, trong tích tắc tôi chẳng nhớ đang nói và phải nói cái gì. Im lặng, lòng hơi rối. Tôi nhìn Mai Ninh, thì Mai Ninh cũng đang nhìn tôi... đăm đăm, chăm chú theo dõi để nghe tôi viết cái gì, bởi vì tôi đã không cho xem trước. May là *cái lỗ* oái oăm ấy được lấp lại nhanh chóng, và nhất là sau đó Mai Ninh nói *chị đã dẫn chúng những chỗ như em cũng đã nghĩ tới và thích nhất*. Có thể nói chúng tôi khác nhau cũng lắm mà hợp nhau cũng nhiều. Mai Ninh là người bạn có thể nói với nhau được nhiều đề tài, nói không ngần ngại, không có vùng tối dễ hiểu nhầm, và không có khoảng lặng lúng túng nặng nề trong câu chuyện.

Nhóm chúng tôi không quen nhau qua viết lách văn chương, mà chơi hạp, và thương mến gắn bó nhau. Rồi cũng như bất kỳ chị em nào, chúng tôi cũng cự nự cau có với nhau, nhưng vẫn hòa nhi bất đồng, xa nhau thì nhớ. Về hưu thì rảnh thu xếp để ít nhất mỗi năm đi chơi xa với nhau một lần, cùng nhau thực hiện một công

trình thiện nguyện nào đó. Mỗi lần, anh Nguyễn Minh Châu đều gom hết chúng tôi vào máy, mai này coi lại hẳn phải bù ngùi. Chỉ 9 người giờ đã mất 2, câu chuyện nào cũng sẽ kém phần rôm rả, nụ cười nào cũng sẽ nhiều ít đượm buồn.

Có lần Mai Ninh viết

Lâu nay rồi sao em hay lo âu và bi quan để sợ chị ơi, cho dù như chị bảo: chúng ta là những người có phúc phần lắm so với bao nhiêu người trên đời này. Từ tâm trạng âu sầu đó, lại rất ủy mị nhắc tới những chuyện ngày xưa, rằng em nhớ ơn anh chị đã cứu mang em khi em đau ốm, anh

chị đã chăm sóc nâng đỡ em... Nhưng thật ra những ngày đó chúng tôi lại được ăn ngon hơn, từ tay người bệnh nấu, Mai Ninh làm những món hơi cầu kỳ tôi thích mà không biết làm. Nhưng phụ thì không cho, cứ bảo để đó em làm, tôi hỏi không tin tưởng hả, cười, trả lời *chị nói chuyện với em là đủ rồi*. Và đúng là tôi chỉ nói và nhìn: một người lý trí, tính toán chính xác trong lĩnh vực khoa học, lại cũng là người tâm hồn ướn ắt mềm mại trong văn chương, lại cũng là người đảm đang hoàn hảo việc nhà, nội trợ. Và chẳng thích ngồi không, cứ như trong thân thể của *cô bác kỳ nhỏ* mảnh khảnh kia lúc nào cũng tràn đầy năng lượng. Vì vậy bây giờ, trong mỗi góc ngách nhà chúng tôi đều mang ít nhiều kỷ niệm của người vừa rời bỏ cõi này. Có tiếng kêu leng keng của các chiếc vòng đeo tay chạm nhau buổi sáng Mai Ninh rửa mặt. Có tiếng lục đục trong bếp S. ời sao em không tìm thấy hộp đường. Có tiếng bước nhẹ xuống cầu thang mà tiếng bật cười giòn giã khi thấy vợ chồng tôi ngồi đọc báo với hai chiếc mũ Mai Ninh vừa tặng. Hoặc là sau này, vừa ăn cơm xong lại hỏi chị thấy em đã chích thuốc chưa. Những lúc đó tôi nhìn bạn mình không nói gì, không biết nghĩ gì. Giờ những điều rất giản dị này cũng đã

Khánh Trường và Mai Ninh ở Normandie

thành cổ tích.

Từ khi biết Mai Ninh bệnh, ngày ngày tôi chỉ biết cầu xin ơn trên gia hộ kiểu nào đó cho Mai Ninh bớt khổ, tha thiết khẩn cầu phép màu cho bạn. Mới thấy rõ ràng rằng niềm đau nỗi buồn chẳng bao giờ là chia sẻ được, dù người nói có dốc hết tâm thành. Chia tay sau mỗi lần thăm thì hai cái trán áp vào nhau, tôi ôm khuôn mặt còn chút đỉnh thịt so với thân hình, ve vuốt tóc, Mai Ninh ôm eo tôi, và khóc... Đứa nào cũng biết đó có thể là lần cuối còn nhìn thấy nhau, còn chạm được nhau, còn nghe nhau nói.

Khi tôi bày tỏ ngạc nhiên sao với căn bệnh này, giai đoạn này, mà bác sĩ không cho Mai Ninh dùng morphine,

lại vẫn chỉ là Tramadol mà trời, Tramadol thì tôi nhức đầu uống còn không khỏi, và Salompas thì chỉ dùng khi ê ẩm chớ chẳng ích dụng gì, thì Mạch Nha trả lời: *"2006, đêm cuối cùng, bố em đi đến giai đoạn phù não, đau đớn vật vã, bệnh viện vẫn không cho morphine, nói là không được phép sử dụng nguồn thuốc không thuộc quản lý của bệnh viện. Em chỉ biết nắm tay bố, nói: 'Bố cứ bấu vào con đi cho đỡ đau.' Ông sợ làm em đau, chỉ nắm lấy vạt áo. Khi bố ngất đi, em cảm thấy nhẹ nhõm vì như vậy ông không đau nữa"*.

Tôi đọc đi đọc lại vẫn lạnh sống lưng, nổi da gà vì xúc động. Và

không cầm được nước mắt. Hình ảnh một ông bố đang vật lộn với tử thần, vẫn e ngại sợ con gái bị đau, chỉ dám nắm lấy vạt áo. Hình ảnh đứa con biết sắp mất bố rồi, hết lòng muốn làm điều gì cho bố mà bất lực. Thật là bi hùng. Và giờ thì tôi tin rằng Mai Ninh và con cháu cũng đã vừa trải qua tâm trạng đó.

Bây giờ thì nhẹ nhõm rồi, Mai Ninh không còn đau đớn nữa, không còn lo âu nữa, không còn cơn ác mộng lặp đi lặp lại cảnh ngày thì mà tối nơi cổng trường đã khóa... Và tôi cũng không còn thỉnh thoảng nhận được meo S. *ơi món này dễ làm nè S.*, hay *Chị đọc quyển này chưa*, hay vẫn rất... bác kỳ rào đón *Em có thể lên ở nhà anh chị ít ngày không...* Giờ khỏe mạnh rồi, rảnh rang

roii, lại sắp tiếp tục làm chương trình Biogaz Vi Tín Dụng với chị Thanh Thiện thôi!

Nhiều năm trước Mai Ninh thường tâm sự, trong héo ngoài tươi. Mỗi lần vậy tôi chỉ im nghe và rút đưa khăn giấy. Giờ thì nói như Quỳnh Dao *"Je ne pleure pas, mais les larmes cứ tuôn ra"*. Tôi rút khăn giấy cho mình.

Vĩnh biệt Mai Ninh thân yêu. An nghỉ nhé. Sẽ gặp lại nhau một ngày nào đó. Nhưng khoan vội, ráng gượng lại một phút Ninh ơi, cho mình siết Ninh thật chặt lần cuối cùng, trước khi vĩnh viễn bước vào thời kỳ không bao giờ chạm vào nhau ở cõi này được nữa...

XUÂN SƯƠNG (MIÈNG)
PARIS, 22 THÁNG 3, 2025.

tre

✓ DỄ ĐỌC ✓ DỄ THẤY ✓ DỄ CẮT ✓ DỄ TÌM

RAO VẬT
TRÊN BÁO TRÉ

HIỆU QUẢ NHANH CHÓNG
TIẾT KIỆM THỜI GIAN & TÀI CHÍNH

ONLINE TRONG NGÀY · [HTTPS://BAOTREONLINE.COM](https://baotreonline.com)

Trường Võ Bị West Point & những điều thú vị

NGUỒN: PEEKSKILLHERALD.COM

HOÀNG MAI

Đêm chọn binh chủng (Branch Night)

Đêm chọn binh chủng là một sự kiện quan trọng dành cho các sinh viên sĩ quan năm cuối tại trường võ bị West Point (Gọi tắt là West Point). Đây là truyền thống hàng năm của West Point, thường diễn ra vào tháng 11 hoặc tháng 12. Đây là buổi tối quyết định con đường sự nghiệp quân sự của các em sau khi tốt nghiệp. Vào buổi tối quan trọng này, các sinh viên sĩ quan năm cuối sẽ tụ tập ở Sân Eisenhower. Các em sẽ nhận được phong bì có phù hiệu của binh chủng mà các em sẽ được phân công về. Trong buổi tối này, các em

sẽ phấn khích mở các phong bì để xem các em được phân công về binh chủng nào trong tổng số 16 binh chủng của Lục Quân Hoa Kỳ bao gồm: Phòng Không, Thiết Giáp, Không Gian mạng, Công Binh, Pháo Binh, Bộ Binh, Tài Chánh, Tình Báo Quân Sự, Quân Cảnh, Quân Y, Vũ khí/Chất Nổ, Hóa Học, Quân Nhu, Truyền Tin, Vận Tải và Tổng Phụ Tá.

Rõ ràng một số em sẽ thất vọng vì không được phân công về binh chủng theo nguyện vọng đầu tiên của các em.

Đêm chọn nơi công tác (Post Night)

Đây là sự kiện thường niên tại trường võ bị West Point.

Các sinh viên năm cuối sẽ được nhận thông báo về nơi các em được phân công công tác. Việc phân bổ nơi công tác được thực hiện dựa trên thứ hạng của các em khi tốt nghiệp. Giống như đêm chọn binh chủng, một số em sẽ thất vọng và một số em sẽ vui mừng.

Tuần Lễ chọn Binh Chủng (Branch Week)

Đây là tuần lễ dành cho các sinh viên sĩ quan năm cuối tìm hiểu về các khía cạnh đặc trưng của mỗi binh chủng để các em có đầy đủ thông tin trước khi quyết định xin về phục vụ trong các binh chủng theo nguyện vọng của các em. Trong suốt tuần lễ này,

các em được tham gia vào các hoạt động của từng binh chủng của Lục Quân Hoa Kỳ tổ chức. Các hoạt động này giúp các em hiểu biết sâu rộng về vai trò và nhiệm vụ của binh chủng của mình. Những người đại diện từ các binh chủng sẽ trò chuyện với các em về các lựa chọn nghề nghiệp của các em.

Buổi lễ làm tan chảy nhẫn West Point

Đây là một sự kiện thường niên do hội cựu sinh viên West Point (WPAOG) tổ chức. Các cựu sinh viên sẽ tặng nhẫn của mình cho hội WPAOG. Vào ngày tổ chức buổi lễ, những chiếc nhẫn vàng West Point này sẽ được đặt vào một chiếc nồi nấu kim loại và được làm tan chảy, sau đó được đổ ra khuôn để làm thành một thỏi vàng. WPAOG sẽ tặng thỏi vàng này cho trường võ bị West Point để làm nhẫn dành cho các em sinh viên đang theo học tại trường. Khi các em nhận được nhẫn

West Point, các em hiểu rõ rằng các em thuộc về di sản West Point hay còn gọi là di sản “The long gray line”. Buổi lễ tượng trưng cho các giá trị của trường võ bị West Point và cho mối liên lạc giữa các cựu sinh viên và các sinh viên sắp tốt nghiệp.

Buổi tiệc ăn mừng còn 100 ngày cuối ở West Point (100th night)

Các sinh viên năm cuối sẽ tham dự buổi tiệc đánh dấu 100 ngày cuối của họ ở trường West Point. Các vị tướng về hưu sẽ được mời làm diễn giả cho sự kiện này. Sinh viên năm cuối sẽ trình diễn các vở kịch, hát hò, hồi tưởng lại những kinh nghiệm của họ tại West Point.

Trận túc cầu hàng năm giữa trường võ bị West Point và Học viện quân sự Hải quân

“Go Army, Beat Navy” là câu khẩu hiệu của các sinh viên

West Point. Tất cả các sinh viên West Point được yêu cầu phải tham dự trận túc cầu giữa hai học viện quân sự. Đây là trận tranh tài khốc liệt nhưng tôn trọng lẫn nhau giữa hai nhánh quân đội Hoa Kỳ, là sự kiện văn hóa nhằm tôn vinh quân đội và nước Mỹ. Mỗi khi đội West Point ghi điểm thắng, tất cả tân sinh viên năm thứ nhất bắt buộc phải hít đất để cổ vũ cho đội nhà. Đây là niềm vui của các sinh viên West Point khi đi cổ vũ cho đội nhà. Số lần hít đất tăng dần theo số điểm đội West Point ghi được trong cả trận đấu.

Trận túc cầu tranh tài giữa hai nhánh Lục Quân và Hải Quân không chỉ đơn thuần là trận banh so tài mà còn là biểu tượng cho tinh thần phụng sự đất nước, sự hy sinh của các sinh viên sĩ quan thuộc cả hai học viện quân sự này. Khi các sinh viên sĩ quan của hai học viện quân sự đụng độ với nhau trên sân bóng, họ nhắc nhở chúng ta về cam kết của họ trong việc phục vụ và bảo vệ đất nước.

Những trò đùa tình ngịch ở West Point

Theo chương trình trao đổi sinh viên giữa hai học viện, một số sinh viên học viện Hải quân sẽ đến học ở West Point trong suốt một học kỳ. Tuần lễ trước khi trận túc cầu giữa hai học viện quân sự này diễn ra, các tân sinh viên West Point thường chơi khăm các sinh viên học viện quân sự Hải Quân bằng cách lén giấu quần áo của các sinh viên sĩ quan Hải Quân. Việc lén lấy quần áo của các sinh

NGUỒN: WESTPOINT.EDU

viên học viện Hải Quân được thực hiện dễ dàng vì cửa phòng của các sinh viên sĩ quan West Point không bao giờ bị khóa. Sau khi trận tức cầu giữa hai học viện quân sự này kết thúc, các sinh viên West Point sẽ trả quần áo lại cho các sinh viên sĩ quan học viện Hải Quân.

Chương trình Summer Leader Experience (SLE) dành cho học sinh trung học

Hàng năm, West Point tổ chức chương trình Kinh nghiệm lãnh đạo mùa hè (SLE) cho các em học sinh trung học lớp 10 (sophomore) tham gia.

Mục đích của chương trình SLE nhằm để giúp các em có cái nhìn tổng quát về West Point và để tìm hiểu xem West Point có phù hợp với các em hay không. Nếu được chấp nhận vào chương trình SLE, các em học sinh trung học phải đóng một khoản lệ phí để West Point trang trải cho việc ăn ở của các em trong suốt một tuần ở tại trường. Các em sẽ được huấn luyện như một sinh viên sĩ quan thực thụ. Các em sẽ khám phá West Point từ mọi góc độ, tham gia vào các hoạt động thể thao theo từng nhóm và được kinh nghiệm huấn luyện quân sự như một tân sinh viên sĩ quan West Point.

Tuy nhiên, việc các em được chấp nhận tham gia vào SLE không đồng nghĩa với việc các em sẽ được trường võ bị West Point nhận vào học. Để được nhận vào học, ngoài việc có điểm SAT cao, các em cần phải thi đậu kỳ thi thể lực CFA (Cadet Fitness Assessment), được một vị dân biểu đề cử và phải đậu vòng phỏng vấn do đại diện trường West Point thực hiện.

HM

Chương trình Summer Leader Experience.

[FLICKR.COM/PHOTOS/WEST_POINT/ALBUMS](https://www.flickr.com/photos/west_point/albums)

Lên Đồi Thập Giá

Tôi chỉ mới biết Đồi Thập Giá (ĐTG) Đà Lạt vào cuối năm ngoái trên facebook một bạn với những chi tiết ly kỳ, rùng rợn đã thấy tò mò. Tôi lục tung Google, những thông tin về ĐTG đều khá rờn rợn, nhất là coi trên YouTube, kênh nào cũng diễn tả đường lên ĐTG vừa kỳ bí, gây cảm giác sợ hãi lại khó đi, thêm nhạc nền như phim kinh dị càng khiến thôi thúc... muốn đi. Vậy nhưng thú thật, trước khi đi nhóm chúng tôi 3 người nhất quyết không tìm hiểu nữa vì sợ sẽ... bỏ cuộc.

ĐÀO THỊ THANH TUYỀN
SÀI GÒN, VN

Mỗi năm, chúng tôi luôn có chuyến đi Đà Lạt dịp Tết âm lịch, thường là mừng 5. Năm nay gần hết tháng Giêng chúng tôi mới làm chuyến du xuân trễ. Mùa hoa đào đã qua. Từ Nha Trang lên đến K'long K'lanh (Lạc Dương) là vùng hoa đào nổi tiếng, cây đã xanh dày lá. Vài điểm chúng tôi thường ghé lại chụp hình những mùa Tết trước hầu như không còn hoa đào. Hoa ban trắng là loài hoa nở cùng thời điểm với hoa đào cũng chỉ lơ thơ trên vài con đường. Bù lại, năm nay phượng tím Đà Lạt nở sớm, chưa hết tháng Giêng mà hàng phượng ở chợ Đà Lạt tím rừng rực trên nền trời.

Đồi Thập Giá Đà Lạt

Ven đường, phượng tím đẹp và nhã, xuyên xao.

Cả đám bỗng ồ à khi hai bên đường vào khu du lịch hồ Tuyên Lâm hoa đào hồng cả một khung trời. Rộn rảng dừng xe xuống vớt vát những tấm hình với hoa đào muộn. Hồ Tuyên Lâm quá đẹp khi bên hồ sắc hoa đào còn tươi và rừng thông xanh quá lãng mạn. Đẹp nhưng phải luyện tiếu rồi đi vì điểm kế tiếp là ĐTG, phải đến cho bằng được trước khi cái chân và tuổi tác không cho phép mình đi kiểu... “thám hiểm” nữa.

Có rất nhiều đường đi lên ĐTG, theo hướng dẫn của vài YouTuber thì đường đi khá vất vả, loằng ngoằng. Hôm ấy chúng tôi chọn đường đi đến Ajisai Glamping

Con đường hoa đào ở hồ Tuyên Lâm

& Homestay (theo chỉ dẫn Google map), bên đường có bảng nhỏ chỉ lối lên ĐTG. Đến cổng, chúng tôi dừng xe ở đây và đi bộ lên đồi khoảng 300m. Hóa ra chẳng có gì là rừng rợn hay cheo leo trắc trở mà rất dễ đi, chỉ có phong cảnh đẹp và gió trên đồi thông reo vi vu rất tuyệt vời.

Theo vị trí địa lý, ĐTG nằm khuất trong khu du lịch hồ Tuyên Lâm và hơi sâu vào trong rừng, Ajisai Glamping & Homestay là một khu dã ngoại sinh thái nằm ở lưng chừng đồi, lên ĐTG từ đây là lối đi dễ nhất. Con đường mòn dẫn lên cao với những bậc cấp thấp. Có một tượng Đức Mẹ nhỏ ai đó đặt ở đây như dấu chỉ cho biết đã đi đúng hướng lên ĐTG.

Hồ Tuyên Lâm Đà Lạt

Nhìn xuống bên dưới hồ Tuyên Lâm thật lãng mạn, gió máy hình lên là có những tấm hình đẹp với thông, hoa cỏ... Thấp thoáng trên nền trời xanh một cây thập giá rất lớn, trông uy nghi và cô đơn, bị bỏ hoang gần một thế kỷ, ẩn mình trong rừng hoang vắng.

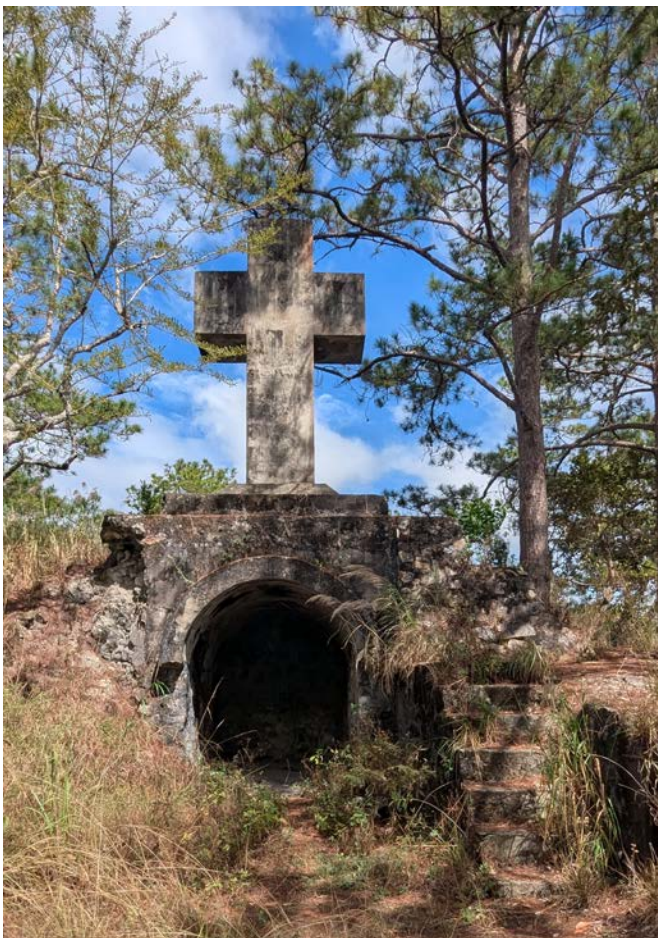
Tôi ước, cây thập giá cao khoảng gần 4 mét (cao nhất Việt Nam?) dựng trên một tam cấp được làm bằng xi măng kiên cố. Vừa sừng sững uy nghiêm, vừa thân thuộc chẳng có chút gì kỳ bí, rùng rợn như các bài tôi đọc trên mạng. Phía sau, dưới chân thập giá là một cái hầm, mái vòm, có bậc cấp như cầu thang dẫn lên thập giá. Bên đối xứng là dấu vết đổ nát có lẽ của một cầu thang tương tự.

Có nhiều thông tin về ĐTG Đà Lạt với nhiều nghi vấn, tôi chọn video “Giải mã Đồi Thập Giá Đà Lạt của thầy Michel Nguyễn Hạnh” trên kênh của Tổng Giáo phận Sài Gòn:

“Từ câu chuyện truyền miệng, người ta kể rằng, vào thời Pháp thuộc, một công chức người Pháp gốc Do Thái đã xây nhà mồ cho mình với cây thập giá rất lớn trên ngọn đồi của hồ Tuyên Lâm. Sau này vị công chức ấy về nước, nhà mồ bị bỏ hoang và người địa phương đặt tên nó là ĐTG.

Tượng Đức Mẹ trên đường lên Đồi Thập Giá

Mặt sau thập giá

Nhà mồ xây theo kiểu huyết táng, một dạng táng xác người chết kiểu nhà giàu người Do Thái. Mặt tiền của nhà mồ là một khung cửa hình vòm tạo thành gò cao, hai bên có bậc cầu thang dẫn lên, có cây thập giá lớn bằng bê tông, bề đáy hình vuông 1m, chiều cao thập giá khoảng 4m. Trên gò cao là tam cấp dẫn đến thập giá. Tam cấp này như biểu trưng cho ba nhân đức đối thần: TIN – CẬY – MẾN. Trong dân gian thì tam cấp thể hiện triết lý tam tài: Thiên - Địa - Nhân. Đó còn là sự hài hòa của vũ trụ quan và nhân sinh quan: Thiên thời – Địa lợi – Nhân hòa. Thập giá ngự trên tam cấp biểu trưng cho câu: “*Vừa nghe danh thánh Giêsu, cả trên trời dưới đất và trong nơi âm phủ, muôn vật phải bái quỳ*” (Phil 2, 10-11)

Theo văn hóa Việt, với nơi chốn linh thiêng thì “*Thượng nhất thốn vi sơn. Hạ nhất thốn vi thủy*” (chỉ một đốt ngón tay cao lên đã là Sơn, chỉ một đốt ngón tay trũng xuống đã là Thủy). Vì lẽ đó nơi này gọi là Đồi Thập Giá hay Núi Thập Giá đều được. Dân địa phương gọi Đồi Thập Giá có lẽ theo phong cách cư xử khiêm tốn của người Việt...

Cửa vào có cái vòm. Bên trong được xây dựng hai ngăn, có lẽ một ngăn sẽ là tiền sảnh và một ngăn

Một quán nước bên hồ Tuyên Lâm

sẽ đặt thi hài... Nhìn lên trần có một lỗ vuông bên trong thập giá. Cái lỗ ấy thông trời (thiên) lên tận đỉnh thập giá. Đây chính là “chất” Do Thái của nhà mồ”.

Thầy Michel Nguyễn Hạnh giải thích về lỗ thông thiên: “Hiện nay ở thung lũng Kidron nơi có những ngôi mộ bình thường thì phần mộ có lỗ thông thiên ở giữa mặt đứng của nhà mồ. Người ta tin rằng lỗ thông thiên sẽ là nơi đón nhận ánh sáng Phục sinh trong ngày Chung Thẩm”.

Một giả thuyết khác: “Từ cuối thế kỷ 19, đầu thế kỷ 20, khu vực hồ Tuyên Lâm là trang trại của ông bà Faraut - những người mang cây cà phê

Đôi bạn trẻ người Nga đang dọn dẹp

Cây thập giá ở Đồi
Thập Giá Đà Lạt

Arabica đầu tiên đến trồng tại Đà Lạt. Khi ấy, khu vực này chỉ có núi non và thung lũng. Vào cuối những năm 60, một Tiểu chủng viện (nơi dạy các chủng sinh Công giáo) được mở trên đất của nhà Faraut, lấy tên là Simon Hòa. 5 - 6 năm sau, Tiểu chủng viện chuyển đến Đa Thiện, trả lại đất cho ông bà Faraut. Cây thập giá bí ẩn chính là tàn tích còn lại của Tiểu chủng viện Simon Hòa ngày đó”.

Và cuối cùng, vì quá ít thông tin về nguồn gốc của cây thập giá trên đồi, không ai biết cây thập giá có từ bao giờ và người ta chỉ biết rằng đây là một địa điểm mới, thích hợp với những du khách yêu thích sự ma

Rác thành đống

mị, huyền bí.

Đó là những thông tin tôi chép lại từ Internet, còn hôm ấy chúng tôi chẳng thấy gì là ma mị huyền bí, thậm chí có hơi chút thất vọng vì chẳng có gì để... “thăm hiểm”; còn nữa, khi chúng tôi đến thấy trên khoảng đất bằng phía sau thập giá có hai bạn trẻ người Nga dựng lều ngủ qua đêm. Tôi hỏi, sao các bạn biết nơi này mà tìm đến, đêm ở đây có lạnh không? Cậu trai bảo rằng biết nơi này từ Google và đi bộ đến đây. Đêm không lạnh mà mát. Họ đi từ Bắc vô Nam, ngoài Bắc mới lạnh. Nhìn hai bạn trẻ lui cui dọn dẹp, chúng tôi nói nhỏ với nhau: “Người ta ở qua đêm giữa trời, vậy mà đồn thổi ma mị, rùng rợn”.

Chúng tôi nhìn hai bạn trẻ ba lô cao quá đầu, rồi đi không để lại một cọng rác, trong khi đó ở khu vực hồ Tuyên Lâm chúng tôi ghé lại trước đó, không biết nam thanh nữ tú nào đến chơi mà xả rác vương vãi hay thành đống. Thêm nữa, bên trong hầm và trên thập giá đầy những chữ, vết khắc của những người đã đến đây trước trông rất xấu xí, không ý thức.

Bài và hình ĐTTT

VI LÊ
CHANDLER, AZ

Mỗi khi có ai đó hỏi “Quê bạn ở đâu?”, tôi thường thiệt tình trả lời có pha chút tự hào: “Quê mình ở Sài Gòn”.

Niềm tự hào của tôi không xuất phát từ cảm giác mình là “công dân thành phố” như cách nhiều người vẫn tự cao hay có phần

khoe khoang khi so sánh về gốc gác của mình với “dân tỉnh lẻ”, “dân tứ chiếng”. Tôi có niềm tự hào của một người được sinh ra và trưởng thành ở một nơi (có lẽ là) hơn hẳn

những địa danh khác trên khắp đất nước này ở chỗ: khiến bao người từ các vùng đất khác nếu lỡ đặt chân đến đều quyến luyến, yêu thương và khao khát được ở lại nơi này.

Có lẽ vì sinh ra và lớn lên ở Sài Gòn nên tôi không có cảm giác “mang ơn” như cách những người từ nơi khác đến, ở lại rồi yêu thương Sài Gòn vì được nơi này che chở, cư mang. Bù lại, tôi yêu “quê” mình bằng thứ tình cảm gì đó khó gọi thành tên, đó không hẳn là sự gắn bó do “ở đâu quen đó” như bao nhiêu người khác có được với xứ sở chôn nhau cắt rốn của mình. Kiểu tình cảm mà tôi chỉ nhận ra khi có dịp rời xa, hơn cả tình cảm của một người dành cho người yêu của mình, chưa xa đã nhớ, đã gần lại còn muốn gần thêm. Dù đôi khi thấy mình vô lý và hơi thiên vị, chứ cách tôi yêu Sài Gòn có lẽ cũng bình thường thôi, giống như những người khác yêu nơi mình sinh ra và lớn lên, bất kể đó là nơi nào trên trái đất này.

Tôi cũng chưa từng nghĩ mình yêu Sài Gòn đến thế, cho đến khi có dịp sống xa nhà một thời gian. Nơi tôi đến là một thành phố của xứ sở được cho là “giấc mơ”, là “thiên đường” khiến nhiều người từng ước mơ được một lần đặt chân đến. Nói “thành phố” chứ ở đây không có cảnh người xe qua lại tấp nập, từ sáng sớm đến tối mịt đều nhộn nhịp như Sài Gòn. Dù là nhà ở phố nhưng cảnh tượng những chiếc xe hơi đóng kín cửa như những chiếc hộp kim loại đẹp đẽ, sang trọng lướt qua một

cách lạnh lùng, vội vã vẫn khiến tôi có cảm giác cô đơn và lạc lõng, tôi thấy nhớ Sài Gòn da diết, thứ cảm giác tôi chưa từng kinh nghiệm trước đó khi còn ở quê nhà. Chỉ đến khi rời xa, mới nhận ra mình đã trót “để quên con tim” nơi ấy mất rồi.

Tôi nhớ có đọc được bài báo, nội dung đại ý “Việt Nam là một trong những nơi ít cô đơn nhất để sống”. Tôi đồ rằng bài báo ấy nói về cuộc sống ở Sài Gòn chứ không phải bất kỳ nơi nào khác trên dải đất hình chữ S này khi bước ra cửa đã thấy nụ cười, đã nghe câu hỏi thăm từ người hàng xóm ngay bên cạnh, lời chào mời từ một người bán hàng dạo, hay một ánh mắt nhìn từ một người xa lạ vô tình lướt qua. Tôi đã từng đi đến một vài nơi cả trên đất nước mình lẫn những đất nước xa lạ khác nhưng phải thú thật rằng không ở đâu tôi thấy được tự nhiên, thoải mái mà không phải giữ kẽ như trên chính mảnh đất Sài Gòn, nơi mà tôi chẳng phải sợ thất thố trong chuyện nói năng, chẳng gặp khó khăn trong chuyện ăn uống, chẳng lo bị dòm ngó, đánh giá qua lớp áo xống bên ngoài, hoặc ái ngại cách chi tiêu, ứng xử của mình có thể khiến tôi bị “dán nhãn” gì đó như hoàn cảnh sống, giai tầng mà mình đang thuộc về chẳng hạn...

Cũng như bao nhiêu người khác khi đối mặt với những điều bất như ý trong cuộc sống, tôi cũng từng khao khát về một vùng đất tươi đẹp hơn, vùng đất ấy không khiến tôi lo lắng cho sự sống còn của bản thân và của

những người thân thương, ruột thịt của mình bởi bầu không khí trong lành, không có thiên tai, bão lụt, không có những tệ nạn xã hội hay bệnh tật và những mối lo ảnh hưởng đến cộng đồng khác. Chỉ đến khi có được kha khá kinh nghiệm sống ở những nơi khác, tôi mới nhận ra: ở bất kỳ đâu trên trái đất này cũng đều tồn tại những điều bất như ý, cuộc sống này chẳng thể hoàn hảo như những gì con người ta vẫn mãi mê kiếm tìm. Tôi nhận ra, trái tim mình từ lâu đã thuộc về nơi tôi được sinh ra, lớn lên và gắn bó trong khi tôi còn lẩn thẩn đi tìm hạnh phúc ở đâu đâu.

Có những lúc, ngồi trong những chiếc xe hơi đóng cửa bít bùng lao đi vun vút trên những đường phố hoa lệ nơi xứ người, không dừng tôi nhớ đến những lần chạy xe gần máy dưới trời nắng chói chang giữa Sài Gòn được ai đó chạy theo nhắc gạt cái chân chống lên hoặc cảnh báo khi tôi bất cẩn để vạt áo chống nắng vướng vào bánh xe nguy hiểm; tôi thấy nhớ những người lạ mặt nhiệt tình chỉ đường khi thấy tôi ngáo ngơ trước những ngã ba, ngã tư chưa biết rẽ tiếp hướng nào; và nhiều lắm những bình trà đá 0 đồng dành cho khách qua đường không phân biệt giàu nghèo; những quán cơm thiện nguyện hay bán với giá rẻ như cho dành cho người nghèo tôi chưa từng ghé vào nhưng luôn cảm kích trước tấm lòng của chủ quán và những người phục vụ... “*Củ tre dễ nấu, chồng xấu dễ xài*”, phải chăng Sài Gòn của

tôi cũng giống như ngụ ý của câu ca dao kia: dầu không hào nhoáng, xa hoa nhưng luôn cối mở, bao dung và hào sảng trước bao thân phận con người, chẳng phân biệt hèn - sang, già - trẻ?

Là một người thích được đi đó đây nhưng trở về nhà sau những chuyến đi, tôi thấy vạn vật xung quanh mình như gần gũi hơn, lung linh, đẹp dễ hơn. Những hàng cây kèn hồng khi vào mùa trên đường Phan Thanh Giản (nay là Điện Biên Phủ) hoặc đại lộ Bến Chương Dương (nay là đại lộ Võ Văn Kiệt) như một phiên bản khác của hoa “anh đào” ở “quê” mình trở nên rực rỡ hơn khiến tôi bớt mơ mộng được một lần thưởng lãm hoa anh đào ở xứ sở mặt trời mọc hoặc ở tận nước Mỹ xa xôi. Tôi thấy vui hơn khi ngồi bên bờ kênh Nhiêu Lộc ngắm nhìn thành

phố thay vì cứ hoài mộng về một chuyến đi đến xứ sở của những kênh đào Venice. Chẳng phải vì không có được thứ mình yêu nên phải yêu lấy điều mình đang có. Cái đẹp của những địa danh nổi tiếng khiến những ai có dịp đặt chân đến trầm trồ mãi mãi, còn những điều giản dị mới khiến tôi thấy gần gũi và nhung nhớ khi rời xa.

Mỗi khi bức bối chuyện gì đó ở nơi mình đang cư ngụ, người ta hay so sánh, mơ mộng về một nơi nào đó lý tưởng hơn, ưu việt hơn. Bản thân tôi cũng không tránh khỏi những so sánh tương tự nhưng tôi thường tự nhủ: hãy cho phép bản thân thể nghiệm, đi xa để tự cảm nhận, ra đi là để trở về, để thấy:

“Khi ta ở chỉ là nơi đất ở

Khi ta đi đất bỗng hoá tâm hồn” ()*

Đi thật xa để khi trở về còn biết chắc mình thương ai, phù hợp với ai hay điều gì.

Trong khi có người yêu Sài Gòn vì những hàng cây xanh mát, vì những công trình kiến trúc lịch sử mang dấu ấn trăm năm, vì những chân tình, hồn hậu, vì lối ăn ở sau trước, nghĩa tình thì tôi yêu Sài Gòn chẳng vì một lý do cụ thể nào. Dù Sài Gòn với ai đó là “hòn ngọc Viễn Đông” nhưng với tôi, “hòn ngọc” đó vẫn có vết xước chỗ này chỗ nọ. Nhưng yêu nhau củ ấu cũng tròn, với tôi, đã yêu là không so sánh. Nếu ví Sài Gòn như một cô gái đáng yêu thì nói như lời bài hát **Vì đó là em** của nhạc sĩ Diêu Hương, tôi yêu cô gái ấy đơn giản vì đó chính là cô chứ không phải một ai khác, thế thôi!

VL

(*): thơ của Chế Lan Viên

Chóng mặt (dizziness) xuất hiện thường xuyên hơn nơi người già, nhưng đôi khi là dấu hiệu của một vấn đề nghiêm trọng hơn, chẳng hạn như khối u hoặc bệnh tim.

Chóng mặt

NGUYÊN NHÂN

■ Một nguyên nhân là sự di chuyển của các tinh thể nhỏ nơi tai trong (inner ear), vốn giúp chúng ta duy trì thăng bằng. Khi những tinh thể này bị lệch khỏi vị trí bình thường - xảy ra thường xuyên hơn ở người lớn tuổi - nó có thể tạo ra cảm giác quay cuồng, được gọi là chóng mặt tư thế kịch phát lành tính (benign paroxysmal positional vertigo - BPPV).

■ Nếu bạn đứng lên sau khi buộc dây giày chẳng hạn, mà đột ngột cảm thấy căn phòng quay cuồng, thì rất có thể bạn đang bị BPPV. Còn chóng mặt xuất hiện dần dần hoặc khi ngồi dậy hoặc đứng lên nhanh chóng thì có thể do mất nước (dehydration) hoặc huyết áp thấp (low blood pressure). Một số loại thuốc như thuốc lợi tiểu (diuretics), thuốc chống trầm cảm (antidepressants), thuốc chống lo âu (anxiety drugs), và thuốc điều trị huyết áp cũng có thể gây chóng mặt. Nhiễm trùng tai (ear infections) hoặc ráy tai bít kín (impacted earwax) cũng có thể khiến bạn cảm thấy quay cuồng.

THỬ NGHIỆM EPLEY MANEUVER

■ Nếu bác sĩ cho rằng bạn bị BPPV, họ có thể hướng dẫn bạn thực hiện thủ thuật Epley (Epley maneuver), trong đó bạn xoay đầu và cơ thể theo những cách giúp đưa các tinh thể trong tai trở lại đúng vị trí.

■ Nếu chóng mặt do tác dụng phụ của thuốc, bác sĩ sẽ điều chỉnh liều lượng hoặc thời gian uống thuốc để giảm tác động. Nếu tình trạng này kéo dài, họ sẽ kiểm tra nhiễm trùng (infections), rối loạn thăng bằng (balance disorders), và các vấn đề nghiêm trọng hơn, chẳng hạn như khối u (tumors), suy tim sung huyết (congestive heart failure), rối loạn nhịp tim (irregular heart rhythm), và các bệnh khác như Parkinson.

■ Nếu không tìm thấy nguyên nhân, bác sĩ có thể đề nghị phục hồi chức năng tiền đình (vestibular rehab), giúp bớt chóng mặt, và các vấn đề về thăng bằng. Tuy nhiên, lo âu hoặc trầm cảm cũng có thể là một yếu tố. Nguy cơ chóng mặt tăng lên 1.5 lần nếu bạn có tiền sử lo âu. Điều trị vấn đề tâm lý này có thể giúp giảm triệu chứng chóng mặt.

KHI NÀO CẦN GỌI BÁC SĨ

■ Chóng mặt thỉnh thoảng chỉ kéo dài vài giây có thể không đáng lo ngại, nhưng bạn vẫn nên thông báo cho bác sĩ. Nếu tình trạng này kéo dài trong vài phút hoặc lâu hơn hoặc tiếp tục tái diễn, hãy gọi bác sĩ ngay.

■ Chóng mặt đột ngột hoặc mất thăng bằng, kèm theo méo mặt, khó nói, buồn nôn, rối loạn thị giác hoặc thính giác có thể là dấu hiệu của đột quỵ (stroke). Hãy gọi 911 ngay.

NGĂN NGỪA CHÓNG MẶT

1. Di chuyển chậm lại

Nếu các chuyển động đột ngột khiến bạn chóng mặt, hãy thử di chuyển chậm hơn khi quay người hoặc khi chuyển từ tư thế nằm sang ngồi hoặc từ ngồi sang đứng. Điều đó sẽ giúp hệ thống thăng bằng của cơ thể có thời gian điều chỉnh.

2. Uống đủ nước

Vì mất nước có thể dẫn đến chóng mặt, hãy uống đủ nước mỗi ngày (khoảng 7 đến 8 ly).

3. Kiểm tra lại thuốc

Khi bắt đầu dùng thuốc mới, hãy xem lại tất cả các loại thuốc với bác sĩ, bao gồm cả thuốc không kê đơn, thảo dược, và thực phẩm chức năng (dietary supplements). Bác sĩ có thể điều chỉnh liều lượng hoặc thời gian dùng thuốc để ngăn ngừa chóng mặt hoặc các tác dụng phụ khác.

TRẦN HOÀNG VY
KATY, TX

Mùa lá thuộc bài nở hoa

Sáng nay, đi tập thể dục sớm, tôi lại thấy cây hoa thuộc bài trước nhà, nở chi chít những hoa trắng, nhìn như những cánh sao mỏng manh, lấp lánh trên những màu xanh của lá. Lại chợt nhớ...

“ Cây thuộc bài” tên chính thức là Trắc bá diệp, hay cây Trắc bá, Bá tử nhân, tên khoa học là Cupressaceae, thuộc họ Hoàng Đàn, chi Platycladus, cây được trồng làm cây kiểng, được giới phong thủy và nhiều người ưa chuộng...

Thuở bé, và ngay khi ở tuổi mới lớn, lứa tuổi học trò tụi tôi lúc bấy giờ, thường hay... lên hái lá cây “thuộc bài” (khi ấy, cây này rất hiếm, thường trồng ở cổng hay tường rào những nhà giàu, quyền quý hoặc sang trọng, nhiều khi bị... chó Becgie của chủ nhà sủa inh ỏi và rượt chạy có cò), để chuyên tay nhau ép vào trang vở, với một mong ước... lãng mạn là học mau thuộc bài, dĩ nhiên là học giỏi, thi đậu? Và đó cũng là món

quà... quý, gửi tặng bạn khác phái với những... tình cảm của lứa tuổi ô mai, học trò, đầy thơ mộng, mà nhiều năm sau, tình cờ lật lại những trang vở cũ, không khỏi bồi ngùi với những tình cảm vu vơ, mong manh, dễ vỡ, cùng với chiếc lá thuộc bài đã héo khô và vàng phai theo năm tháng...

Gắn bó, thường xuyên... để ý đến cây thuộc bài từ thuở nhỏ, song tôi chưa bao giờ thấy cây thuộc bài... nở hoa, dù trải qua bao mùa, xuân, hạ, thu, đông. Phải chăng vì quê hương Việt Nam là xứ sở nhiệt đới, làm cây ít phát triển và “nín lại”? Chỉ sau này, khi tuổi đời đã chạm “Lục thập nhi nhĩ thuận”, có dịp ra nước ngoài

nhiều năm, bất chợt gặp lại “bạn quen” xưa, “vạm vỡ” hơn, xanh mượt hơn, và cứ mỗi dịp xuân về, khi mà thời tiết đã bớt giá băng, mặt trời đã rực rỡ hơn và ấm áp hơn, thì từ những góc lá thuộc bài, những mầm hoa vàng nhạt, xanh dịu dàng rồi một sớm mai, chi chít đầy trên những khía lá là những khóm hoa li ti, màu trắng nhỏ nhắn, như những ánh sao chi chít từ một góc trời đêm xa thăm thẳm... Chợt nhớ, chợt quên, một ánh mắt ai thuở nọ, tay cầm chiếc lá thuộc bài, mà đôi mắt như sáng lên một ngôi sao mơ ước, những ngón tay, trắng xanh, mềm mại... run run. Một thuở, mới đó mà xa lơ, xa lắc... chẳng bao giờ trở lại. Chợt nhớ bài thơ năm nọ:

“Chiếc lá thuộc bài

*Chiếc lá thuộc bài xưa em hái
Làm quà bí mật tuổi mười hai
Vô tư anh ép vào trang vở
Mê mãi rong chơi chẳng thuộc bài!*

*Phù thủy là em nhiều phép lạ
Chép những trang thơ mực tím màu
Chiếc lá thơm qua từng dòng chữ
Hít hà, anh quên chiếc roi... đau!*

*Chiếc lá thuộc bài lên... đệ tứ
Áo dài thuở ấy chiều mây bay
Một hôm lên viết tình thư ngỏ...
Ép lá thuộc bài để lấy may!*

*Tình thư không thuộc, lá héo úa
Tuổi mười lăm quên lá thuộc bài
Để chết khô rồi trong hộp tủ
Cùng mộng ban đầu mơ thiên thai!...”*

Tháng Tư, mùa này, ở xứ người, cây thuộc bài lại nở hoa. “Người cũ”- ngày xưa, nơi quê nhà giờ có an yên mà nhớ?...

THV.

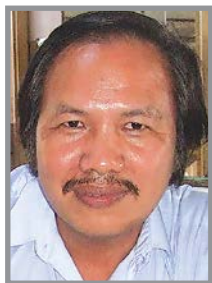

Xâm hại tình dục trẻ em ở Việt Nam còn phức tạp

Nạn xâm hại tình dục trẻ em

Thống kê của Tổng cục Cảnh sát phòng chống tội phạm Việt Nam cho biết, trung bình hàng năm nước này xảy ra 1100-1200 vụ xâm hại tình dục trẻ em bị phát hiện. Trong đó đa số nạn nhân là nữ độ tuổi 12-15 (chiếm 58%). Tuy nhiên số trẻ em dưới 6 tuổi bị xâm hại còn đáng báo động hơn với khoảng 13.2%

NGUYỄN SINH (bài và hình)
SÀI GÒN - VN

Phức tạp nạn xâm hại trẻ em ở Việt Nam

Cuộc khảo sát gần đây của Trung tâm Nghiên cứu và ứng dụng khoa học về giới tính, gia đình, phụ nữ và vị thành niên (gọi tắt CSAGA) về “Nạn quấy rối, xâm hại tình dục ở lứa tuổi vị thành niên trong các trường phổ thông Trung học” được thực hiện tại 3 ngôi trường lựa chọn ngẫu nhiên tại Sài Gòn,

Quảng Ninh và Hà Giang có kết quả sau: Với sự tham gia của 314 em nam, nữ học sinh lớp 10 và 11 đã đưa ra những con số đáng báo động: Gần 80% nạn nhân bị quấy rối tình dục là các em gái. 15.6% số em từng bị người lớn có hành vi sàm sỡ. Khoảng 4.3% số em ít nhất bị một người có lời nói hoặc hành động đe dọa cưỡng ép. Các em cũng nêu ra những hành vi quấy rối tình dục phổ biến như gọi điện thoại nói lời lẽ tục tĩu; đứng chờ bên ngoài nhà hoặc cổng trường để tán tỉnh; lén nhìn trộm ở phòng tắm, phòng

thay đồ...

Trước những hành vi khiếm nhã ấy, các em thường khó chịu, nhưng hầu hết không dám làm gì (chiếm 78%) hoặc bỏ chạy (88.9%)... Có 75% số em muốn giữ kín chuyện và chưa bao giờ nói ra điều này với ai, chỉ 15% nói với người bạn thân nhất của các em, 10% chia sẻ điều đó với ba mẹ hoặc người thân cận nhất trong nhà.

Một số vụ việc cụ thể: Ngày 21/11/2024, Nay Prêng (37 tuổi, trú huyện Krông Pa, Gia Lai) bị cảnh sát bắt giam về tội hiếp dâm trẻ em. Theo

đó, vào sáng 9/11/2024, Prêng đến chơi nhà chị U. (ngụ cùng huyện) nhưng không gặp nên trèo lên chiếc võng đặt trước nhà chị U. nằm. Thấy vậy, cháu T. (4 tuổi, con gái chị U.) cũng lên võng nằm cùng Prêng. Lợi dụng lúc không có ai, Prêng đã thực hiện hành vi xâm hại tình dục cháu T.

Ngày 4/2/2025, cảnh sát Tuy Phong (Bình Thuận) bắt giữ ông Lương Việt Hải, giáo viên môn Lý của Trường phổ thông Tuy Phong với hành vi xâm hại tình dục trẻ em. Qua điều tra, ông Hải khai nhận đã dùng tiền bạc dụ dỗ một nữ sinh trong lớp mình đang dạy cùng nhau quan hệ tình dục ít nhất 5 lần tại

một nhà nghỉ ở địa bàn huyện.

Ngày 24/3/2025, Tòa án tỉnh Kiên Giang tuyên phạt 7 năm tù giam với

ông Châu Sôm Năng (78 tuổi, ngụ Hà Tiên, Kiên Giang) về tội hiếp dâm trẻ em. Từ ngày 23-12-2022 đến 6-2-2023, ông

Năng đã thực hiện hành vi xâm hại tình dục với em B.T. (13 tuổi) nhiều lần tại nhà thuê trọ của ông này ở phường Bình San, Hà Tiên. Cáo trạng cho biết Năng làm nghề bán vé số, tình cờ gặp gỡ, quen biết bé T. cũng đi bán vé số dạo. Lợi dụng bé nhỏ tuổi, ham chơi, ông Năng nhiều lần có hành vi sờ bóp ngực và bộ phận sinh dục của T. nhưng bé không phản ứng. Ngày 5/3/2024, bé T. tìm đến phòng trọ của Năng chơi nên ông này cho tiền 200 nghìn VNĐ và dụ dỗ bé T. thực hiện hành vi giao cấu. Tuy nhiên, do dương vật không cương cứng nên ông Năng chưa thực hiện được hành vi hiếp dâm...

Nhận thức xã hội của người dân còn kém?

Do nhiều nguyên nhân, tình trạng xâm hại trẻ em ở Việt Nam còn khá phức tạp. Phần lớn kẻ phạm tội thường có quan hệ láng giềng, lối xóm với người bị hại hoặc đôi khi dùng tiền bạc, vật chất mua chuộc. Đáng lo ngại nhất là việc quan hệ tình dục không an toàn có thể khiến trẻ dễ bị nhiễm các bệnh xã hội, bệnh lây lan qua đường tình dục. Bởi do còn nhỏ, trẻ chưa có ý thức về quan hệ tình dục an toàn. Với các trẻ em gái, việc bị xâm hại tình dục còn có thể khiến các em mang thai ngoài ý muốn, gây nguy hiểm

Cần dạy trẻ những gì để tránh bị xâm hại tình dục?

Để phòng chống bị xâm hại, trẻ em cần được cha mẹ và nhà trường giáo dục về những kiến thức và kỹ năng để tự vệ.

DAY TRẺ VỀ SỰ KHÁC BIỆT GIỮA GIỚI TÍNH NAM VÀ NỮ
Hãy dạy bé trai không được đi chung nhà vệ sinh với bé gái và ngược lại. Chủ động và thoải mái trả lời những câu hỏi thắc mắc về giới tính của trẻ

DAY TRẺ VỀ CÁC BỘ PHẬN CƠ THỂ
Cần phải sớm dạy cho trẻ (từ khoảng 3 tuổi cho tới khi lớn) về các bộ phận trên cơ thể, bao gồm cả vùng kín

KHÔNG CHO NGƯỜI KHÁC CHẠM VÀO VÙNG NHAY CẮM
Dạy trẻ cách bảo vệ cơ thể, không cho bất kỳ ai chạm vào vùng nhạy cảm hay có những hành động ôm ấp, vuốt ve nếu trẻ không thích

KHÔNG CHẠM VÀO VÙNG NHAY CẮM CỦA NGƯỜI KHÁC
Dạy trẻ chú ý không nên chạm vào vùng nhạy cảm của người khác, nhất là người khác giới

NÊN BÁO SỚM VỚI BỐ MẸ VỀ NHỮNG BẤT THƯỜNG
Động viên trẻ hãy sớm chia sẻ với bố mẹ những điều bất thường trong cơ thể

Vài điều cơ bản cần hướng dẫn trẻ em chống xâm hại tình dục

Ông Châu Sôm Năng

cho bản thân và thai nhi, dẫn đến nhiều hệ lụy khác. Trên thực tế đã có không ít em sau khi bị xâm hại tình dục thường xuất hiện các ảo giác bệnh lý, luôn có cảm giác bất an, sống mặc cảm thậm chí có suy nghĩ tìm đến cái chết do sốc tinh thần.

Hiện nay pháp luật Việt Nam xử phạt về hành vi xâm hại tình dục trẻ em đã có khung xử phạt với mức án tù giam thấp nhất 6 tháng và cao nhất tử hình. Tuy nhiên, loại tội phạm này vẫn liên tục xảy ra ở nhiều nơi vì lối sống lệch lạc về tình dục của một số người ngày càng trở nên phổ biến. Điều quan trọng nhất là nhận thức của xã hội về vấn đề này tại Việt Nam còn quá thấp, ngay cả ở kẻ phạm tội lẫn người bị hại, vì thế loại tội phạm này chưa bị phát hiện nhiều hoặc phát hiện kịp thời. Một số nạn nhân bị xâm hại tình dục là trẻ em sống lang thang nên không dám hay không đủ bằng chứng đứng ra tố giác tội phạm. Còn những nạn nhân thuộc

gia đình có giáo dục lại không dám tố cáo, có khi vì bị đe dọa, hoặc có ý định muốn giấu diếm do lo ngại ảnh hưởng đến tương lai về sau của con em mình.

Để ngăn chặn tình trạng xâm hại tình dục trẻ em, trước hết cần có sự quan tâm, giáo dục từ phía gia đình, nhà trường để các em nhận biết được những dấu hiệu và nguy cơ của việc xâm hại tình dục. Từ đó có biện pháp nhằm tránh xa hoặc ngăn chặn. Đặc biệt việc giáo dục truyền thông cho trẻ em, gia đình và nhà trường phải xem là quan trọng. Nhìn chung cả cộng đồng xã hội cần chung tay phòng ngừa từ gốc rễ chứ không để xảy ra các sự việc đau lòng rồi mới giải quyết, răn đe. Việc giáo dục truyền thông do vậy, cần tránh mang tính lý thuyết, cố ý né tránh các vấn đề giáo dục tình dục, giới tính của trẻ em vì cho là chuyện nhạy cảm. Thay vào đó, cần phải nhìn thẳng vào vấn đề và có hành động ngay...

Bài và hình NS

Nếu bạn có thắc mắc?

Nếu bạn có bất kỳ thắc mắc nào về các vấn đề An Sinh Xã Hội (Social Security) như: **Trợ cấp hưu trí- Trợ cấp người già- Trợ cấp tàn tật.**

Xin vui lòng gửi câu hỏi cho cô Angie Hồ Quang.

Cô Angie Hồ Quang đến Hoa Kỳ năm 1984, là Giám đốc cơ quan tìm việc làm cho người Việt. Bà từng làm việc cho Sở An Sinh Xã Hội từ năm 1991 đến 2020. Câu hỏi xin ghi:

Mục "An Sinh Xã Hội"

Gửi về email: bientap@trenews.net

Nếu bạn cần trợ giúp hoặc có bất kỳ câu hỏi nào về tiêu chuẩn, quyền lợi **thực phẩm, chăm sóc sức khỏe**, bao gồm các chương trình **Phụ nữ, Trẻ sơ sinh và Trẻ em (WIC), Trợ cấp Y tế cho Trẻ em** (Children's Medicaid), **Hỗ trợ Dinh dưỡng Bổ sung** (Supplemental Nutrition Assistance Program- SNAP).

Xin vui lòng gửi câu hỏi cho cô Cindy Thu Hoàng, phụ trách **Phúc Lợi Xã Hội** [Texas Health and Human Services Commission (HHSC)], đây là cơ quan quản trị các chương trình trợ giúp các gia đình về các quyền lợi trên. Cô Cindy Thu Hoàng hiện đang là nhân viên của bộ Y tế Tiểu Bang. Câu hỏi xin ghi:

Mục "Phúc Lợi Xã Hội"

Gửi về email: bientap@trenews.net

Nếu bạn có bất kỳ **câu hỏi gì về Thuế** hoặc **gặp rắc rối với sổ Thuế**, cần được giải thích và cố vấn miễn phí, xin đặt câu hỏi với cô Đài Thi.

Cô Nguyễn Đài Thi là cựu Thanh Tra của Sở Thuế Hoa Kỳ (IRS) và cũng là cựu Thanh Tra của Bộ Ngân Khố (U.S. Treasury Inspector General). Cô bằng IRS Enrolled Agent do Sở Thuế cấp. Hơn 30 năm kinh nghiệm làm việc cho Sở Thuế và Bộ Ngân Khố, cô cũng đã từng audit-Sở Thuế. Với kinh nghiệm đặc biệt này, chẳng những cô Đài Thi rất rành về luật thuế, mà còn hiểu tường tận về cơ cấu và nội bộ của cơ quan IRS. Xin gửi câu hỏi cho cô Nguyễn Đài Thi.

Mục "Thuế vụ"

Gửi về email: bientap@trenews.net

Tuần báo Trẻ, một tạp chí đa dạng, phong phú, nội dung đặc sắc và hữu ích, đang phát hành rộng rãi nhất tại hải ngoại với sự cộng tác của những cây bút tài năng khắp thế giới.

Trẻ luôn có những chuyên mục hàng tuần được bạn đọc yêu thích về đủ thể loại từ phóng sự đến kiến thức, văn chương, thơ nhạc và cả những giải đáp về An sinh xã hội, Thuế Vụ, Phúc lợi xã hội...

Mục đích của Trẻ:

- Kết nối cộng đồng
- Giữ gìn tiếng Việt, văn hóa Việt Nam ở hải ngoại

Trẻ sẵn sàng đón nhận những sáng tác của quý bạn, xin vui lòng gửi về email:

bientap@trenews.net

(bài được đăng có trả nhuận bút. Nếu quý bạn không muốn nhận nhuận bút xin ghi "Miễn nhuận bút", hoặc bạn muốn chuyển tặng cho một cá nhân hay một cơ sở từ thiện nào đó, vui lòng ghi "Xin chuyển cho..... tên, địa chỉ")

Tác giả bài được chọn đăng sẽ nhận bản pdf gửi mỗi tuần sau khi báo phát hành.

Nếu bạn muốn nhận báo pdf (bản điện tử và sắp tới sẽ có thêm bản eMagazine) xin vui lòng gửi email cho chúng tôi:

baotrehaingoi@gmail.com

Chỉ cần ghi "Yêu cầu gửi báo" là bạn sẽ được vào danh sách nhận báo (bản điện tử) hàng tuần.

Xin vui lòng chuyển cho bạn bè, thân nhân email : **baotrehaingoi@gmail.com** để ghi danh vào chương trình nhận báo (bản pdf và eMagazine) miễn phí.

vài chuyện vui vui...

ELITA ANH NGUYET (JACKSONVILLE - FL)
Ba và ông xã em câu được 2 con snook, làm gỏi ngon quá trời luôn anh Don:), em định tặng anh một con, tại nghe anh nói anh “mê” cá này, nhưng anh tặng em tôm khô nha. Tôm khô bên em không ngon như biển LA, cũng giống như anh đâu kiếm được snook đâu nè!

- Ha ha. Nghĩ tới là quý rồi. Anh có thể tặng em tôm khô mà không cần trao đổi con “snook” đâu! (ghi chú của Don: snook là loại cá sống ở vùng biển lợ, có nhiều ở Parismina Ranch, Costa Rica. hay vùng Fort Myers, Florida hoặc Gatun Spillway Canal Zone, Panama. Cá này thịt chắc, không tanh, có thể chế biến nhiều món ngon. Luật Florida chỉ cho mỗi người được bắt 1 con trong ngày).

DIEM MY NGUYEN (ST PAUL - MN) Lâu nay em đặt tôm chỗ anh, lúc nào cũng nhận được rất sớm. Nhưng mấy tuần trước, giao trễ đến 3 ngày lận. Có phải càng ngày càng đông khách rồi anh Don đâm ra “chảnh chọe” không vậy?

- Càng đông khách, càng phải chu đáo và quý mến khách hơn chứ! Có nghĩa là mình đang được khách “mến chuộng”, đánh mất sự tín nhiệm đó là tự đào thải mình.

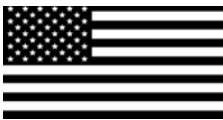
Anh Don luôn tâm niệm điều này. Anh có xem lại lịch đặt hàng của em, vào đúng ngày tiểu bang anh bị đợt lạnh kỷ lục, hôm đó -10° C (không phải độ F nha). Trời mưa nên đường bị đóng băng (icy road) và toàn bộ các xe pick-up hàng ngưng hoạt động, nếu họ có nhận hàng cũng đành chịu thua vì các hãng bay cargo cũng cancel hết. Thành thật xin lỗi em và tất cả khách hàng đặt hàng trong đợt lạnh đột biến trong năm này.

DUNG NGUYEN (CUMMING - GA) Nhờ cháu mà bây giờ cả xóm, rồi mấy bạn trong hăng Delta ai cũng “ghiền” Tôm khô của chú Don! Chú Don biết cháu vui nhất là gì không, ai ăn ngon cũng khen cháu chứ chẳng ai nói đến chú Don hết á. Thím Hài (khó tính nhất trong mấy bà Thím) còn nói: “Muốn nấu cho ngon - món bún riêu - thì hỏi mua tôm khô con Dung nè, tao xài đủ loại tôm, chỉ có chỗ con Dung đặt là được nhất...”

Bây giờ bỗng dưng cháu có biệt danh là “Dung tôm khô”. Hu hu...

- Biệt hiệu đó cũng đẹp mà cháu, nhất là nó mang lại cho người khác niềm vui và hạnh phúc! Chúc mừng cháu :)

Tôm Khô USA! Tôm Khô sạch!!!

MADE IN LA, USA

Quý khách có thể đặt mua tại :
WWW.TOMKHOSACH.COM

Xin gọi anh Don để đặt mua, gởi về tận nhà hoặc tiệm trên toàn tiểu bang Hoa Kỳ:

318-235-4564

CÓ 3 LOẠI: NHỎ (S), VỪA (M) VÀ LỚN (L)

NGOÀI RA CÓ MỘT SỐ LƯỢNG RẤT ÍT LOẠI TÔM RẤT NHỎ (GIÁ RẺ HƠN) VÀ JUMPO

**SỨC KHỎE
LÀ VANG!**

TÔM KHÔ SẠCH

TÔM BIỂN LOUISIANA - USA

KHÔNG CHẤT BẢO QUẢN | KHÔNG THUỐC NHUỘM MÀU

**10 LBS
TẶNG 1**

MADE IN USA

**FREE
SHIPPING**
5 lbs trở lên

ORDER

XIN GỌI ANH : ĐƠN

235.4564

BẠN CÓ THỂ ĐẶT MUA TẠI TRANG WEBISTE

WWW.TOMKHOUS.COM

27

trên 4 là tỉ lệ đồng thuận tại Thượng Viện tiểu bang Texas khi thông qua dự luật SB 942, buộc người đàn ông phải chu cấp tiền nuôi con nhỏ từ khi người bạn gái mang thai nếu bị xác định là cha đứa bé.

64

tuổi, Dr Mehmet Oz, một bác sĩ chuyển sang nhà truyền hình gốc Thổ Nhĩ Kỳ đã được Thượng viện chuẩn thuận để trở thành người đứng đầu cơ quan dịch vụ Medicare và Medicaid (CMS) có ngân sách 1,500 tỉ đô la, chiếm khoảng 22% ngân sách liên bang.

5

đến 15 ngàn đô la là số tiền các xe ngoại quốc nhập vào Mỹ tăng thêm với mức thuế suất mới mà Mỹ áp dụng, theo ước tính từ Goldman Sachs và trung bình khoảng \$3,285 cho các xe sản xuất tại Mỹ do phụ tùng nhập cảng cũng sẽ tăng giá.

10

đến 54% là mức thuế các mặt hàng nông sản thực phẩm, hải sản nói riêng và người đi chợ sẽ bắt đầu đối diện vật giá gia tăng trong vài tháng tới. Các chuyên gia thị trường cảnh báo sẽ có những chợ lợi dụng việc thuế suất gia tăng để tăng giá cao hơn mức tăng thông thường.

25%

giày Nike sản xuất tại Việt Nam và khoảng một phần ba giày dép các loại từ các nhãn hiệu khác nhau nhập vào Mỹ là đến từ Việt Nam, theo số liệu từ Footwear Distributors and Retailers of America.

44

tuổi, Tom Zhu, nhân vật thứ hai tại hãng xe Tesla được xem là người sẽ thay thế tỉ phú Elon Musk nếu Musk rời chức vụ CEO hãng Tesla. Tom Zhu gốc Hoa và có quốc tịch Tân Tây Lan hiện đang là Phó Chủ tịch cấp cao tại Tesla.

4

triệu bưu phẩm gửi từ các hãng bán đồ giá rẻ như Shein, Temu, Aliexpress... từ Trung Quốc và Hồng Kông đến Mỹ mỗi ngày mà không chịu thuế. Kể từ ngày 2 tháng Năm, các bưu phẩm này sẽ chịu thuế và người mua có thể trả thêm khoảng 30-50% cho mỗi mặt hàng mua qua các hãng này.

63

tỉnh thành Việt Nam sẽ sáp nhập để chỉ còn 34 tỉnh thành, theo giới lãnh đạo Việt Nam cho biết. Việt Nam đang chuẩn bị một cuộc cải tổ hành chính quy mô, sáp nhập và loại bỏ các đơn vị hành chính các cấp.

19

tuổi, Alysa Liu một vận động viên trượt băng nghệ thuật người Mỹ gốc Hoa vừa giành được chức vô địch thế giới môn trượt băng trong năm 2025, sau gần 20 năm Mỹ mới lấy lại ngôi vị quán quân này.

Xin Đừng Quên Tôi

“Tù Nhân Lương Tâm” (POC: Prisoner of Conscience), thuật ngữ được Peter Benenson đưa ra vào những năm 1960 để cập đến bất kỳ cá nhân nào bị giam cầm vì niềm tin chính trị, tôn giáo hoặc vì lương tâm, nguồn gốc dân tộc, giới tính, màu da, ngôn ngữ, nguồn gốc quốc gia hoặc xã hội...

Cộng sản Việt Nam đang có hàng trăm tù nhân như thế, họ có thể bị bỏ tù vì bất cứ lý do nào, thậm chí chưa kịp có tên trong định nghĩa của Peter Benenson, như dạy học sinh hát một bài nhạc thể hiện lòng yêu nước trong trường hợp thầy giáo Nguyễn Năng Tĩnh...

Run

Sinh năm 1971

Bị bắt: không rõ

Án tù: 9 năm.

Buyk

Sinh năm 1963

Bị bắt: không rõ

Án tù: 9 năm.

John "Chinh"

Sinh năm 1952

Bị bắt: không rõ

Án tù: 10 năm.

Kỷ lục thế giới?

Giếng sâu nhất thế giới hiện nay là giếng siêu sâu Kola, nằm ở bán đảo Kola, gần thị trấn Zapolyarny, tỉnh Murmansk, Nga. Được Liên Xô khoan từ năm 1970 với mục đích nghiên cứu khoa học về vỏ Trái Đất, giếng này đạt độ sâu kỷ lục 12,261 mét (hơn 12 km) vào năm 1989. Đây là độ sâu tối đa mà con người từng khoan xuống lòng đất tính đến nay.

Vậy mà mới đây Việt Nam công bố vừa khoan 498 lỗ sâu 46,000 mét, tìm ra 40 mỏ vàng và 70 mỏ khoáng sản quý ở Tây Bắc. Sau khi bị nhiều cư dân mạng chỉ trích, báo trong nước đã đồng loạt sửa bài - Đỉnh chính rằng 46,000 m là tổng chiều dài của 498 lỗ khoan, nghĩa là trung bình mỗi lỗ sâu gần 100m.

Bình luận Kim Mao: Van các ngài không đào vàng...
In tiền còn lỗ tới lỗ lui, giờ có thêm 40 “cái mỏ” vàng (kèm thêm 6 triệu cái mỏ tham nhũng của đảng viên) kỳ này dân Việt cùng lung đóng thuế bù lỗ 6,000,040 cái mỏ!

Bình luận Tanthanh Truong: Nói về khoan và moi móc đồ nhà đi bán thì Việt Nam vô địch

Khoan 498 lỗ sâu 46.000m, Việt Nam phát hiện 40 mỏ vàng và 70 mỏ khoáng sản mới

CafeF · 1 ngày

(ẢNH: CAFE.F.VN)

Bình luận của Đoàn Minh Việt: 46,000m tương đương 46km - chiều sâu tương đương với chiều sâu của cái nảo của nhà báo viết ra cái bài báo trên, sửa làm chi?

"Gái bao"?

Tại Trường Mầm Non Trung Sơn, xã Trung Sơn, huyện Quan Hóa, Thanh Hóa, có bà Lê Thị Huệ là một hiệu trưởng gan hùm mặt gấu.

Nhiều năm qua, bà Huệ bị tố vi phạm pháp luật lẫn đạo đức nhà giáo: bà lập khống hồ sơ, đưa một “nhân viên nấu ăn ma” vào danh sách nhân viên của trường để rút 12 triệu VND ngân

(ẢNH: VIETNAMNET.VN)

sách, ung dung chi tiêu cá nhân. Chưa hết, tú lạng, tặc nước của trường cũng “mọc chân” chạy thẳng về nhà bà một cách tự nhiên, cả trường đều biết. Ngoài ra, bà thẳng mặt chửi đồng nghiệp - giáo viên của trường là “gái bao”, làm tổn thương danh dự người khác mà vẫn tỉnh bơ ngồi ghế hiệu trưởng.

Chuyện xảy ra từ 2021-2022, bà Huệ cũng thừa nhận có làm mà đến nay, cơ quan chức năng Quan Hóa chỉ hòa giải đơn phương với bà Huệ (không biết có nhận hối lộ không?) mà vẫn “im lặng là vàng”. Các giáo viên trong trường liên tục gửi đơn thư phản ánh tới nay - 2025.

Bình luận Mai Lien: Bà này không xứng đáng làm giáo viên nói chi đang làm hiệu trưởng.

Bình luận Trang Chu: Người làm trong ngành giáo dục mà có lời lẽ rất xúc phạm nghiêm trọng danh dự nhân phẩm của người khác mà chỉ hoà giải thì thật là chuyện nực cười. Tôi nghĩ nếu đúng vậy thì phải truy tố chứ sao lại hoà giải?

Bình luận Phạm Nhân: Chắc chồng bà là giám đốc sở giáo dục của tỉnh này?!

Vắt chanh bỏ vỏ

Phạm Quang Linh, từ một thanh niên ít học - đi xuất khẩu lao động sang Angola (Châu Phi) rồi buồn buồn làm vlog chơi đã nổi tiếng, vươn mình thành "người hùng châu Phi" qua kênh Youtube "Quang Linh Vlogs - Cuộc sống ở châu Phi". Bắt đầu từ năm 2019, anh cùng đồng đội xây nhà, khoan giếng, lập trường học, làm trang trại 14,000 ha với 4.3 tỷ đồng đầu tư (chưa rõ nguồn tiền), mang máy cắt cỏ từ Việt Nam sang, được ca ngợi là "đại sứ" Việt Nam tại châu Phi... Nhờ nổi tiếng trên mạng, anh được Mặt trận Tổ quốc Việt Nam (MTTQ) phong làm Ủy viên Trung ương khóa X (2024-2029) vào tháng 10-2024. (Người nhà nước tốt như thế đấy!)

Từ thiện nguyện, Linh chuyển sang kinh doanh, mở nhiều công ty, nhãn hàng... rồi vướng cáo buộc lừa đảo, sản xuất hàng giả - cụ thể là kẹo rau củ Kera - không có rau củ, chỉ có thuốc xổ.

Tối 4-4-2025, chỉ vài giờ sau khi Phạm Quang Linh bị bắt, MTTQ "phủ tay" thần tốc, cho Linh thôi chức Ủy viên, tuyên bố không liên quan. Lúc Linh tỏa sáng, họ "dán tem" gọi là "người của mình"; khi ngã ngựa, họ quay lưng. Tổ chức trong sạch, còn Linh thành tội đồ.

Quang Linh khi còn ở Angola. (ẢNH: CAFE.F.VN)

Linh được Mặt trận Tổ quốc Việt Nam phong làm Ủy viên Trung ương khóa X (2024-2029) (ẢNH: DAIDOANKET.VN)

Bình luận Trần Ngọc Nhung: Vậy là Linh vào nhà lao không được hợp chi bộ đảng rồi!

Bình luận Loan Phạm: Lật hơn lật bánh trắng!

Bình luận Họa Mi: Cho nên khi đc thăng chức trong đấy đừng vội vui mừng, tránh xa cho lành nhé!

Lúc nổi - tay bắt mặt mừng, lúc bị bắt - tôi không liên quan (ẢNH: NHANDAN.VN)

Chạy là thượng sách...

Ngày 8-5-2024, Bộ công an CSVN đã chính thức khởi tố vụ án “Vi phạm quy định về đấu thầu gây hậu quả nghiêm trọng, đưa và nhận hối lộ” liên quan đến Công ty Cây xanh Công Minh - cái tên từng được ví như “vua thầu” với tỷ lệ trúng thầu gần như 100%. Hơn 600 dự án tại 21 tỉnh thành bị lỗi ra ánh sáng, 5 địa phương đã xác nhận 100 dự án sai phạm, gây thiệt hại ngân sách 100 tỷ VND. Nhưng đó chỉ là phần nổi của tảng băng chìm: số tiền thất thoát thực tế được cho là lên tới hàng ngàn tỷ VND. Hệ sinh thái của công ty này có tới 40 công ty con độc lập giúp họ thao túng đấu thầu như cơm bữa.

Vào tháng 4-2025, Bộ công an tiếp tục thông báo rằng 3 trụ cột của công ty Công Minh bị khởi tố: Nguyễn Công Minh - Chủ tịch Hội đồng quản trị, Lê Thị Hòa - Giám đốc, và Ngô Thị Ngọc Lý - Trưởng Ban Pháp lý kiêm Kế toán trưởng. Nhưng hài hước nhất là ông Công Minh đã cao chạy xa bay từ năm... 2023. Chắc có “thầy” nào mách nước?

Nếu Công Minh bị bắt, liệu có bao nhiêu ghế quyền lực phải lung lay? Dầu bị khởi tố và bị truy nã quốc tế, nhưng hình ảnh ông Công Minh và 2 thuộc cấp không được báo trong nước công khai!

Trụ sở công ty Công Minh ở Đồng Nai (ẢNH: KINHTEODOITHI.VN)

Bình luận Hung Nguyen: Đúng quy trình của chúng đấy! Chuyên gia "Chim đậu không bắt giờ đi bắt chim bay".

Bình luận Việt Đoàn Văn: Sao ông nào tham nhũng, hối lộ lớn đều đem tiền bỏ trốn dễ dàng quá? Hỏi sao tham nhũng hối lộ càng ngày càng nhiều, dự án ma khắp nơi. Bao giờ tử hình những kẻ tham nhũng, ăn hối lộ từ 1 triệu trở lên dân dân mới bớt khổ.

Bình luận Quế Trân: Bị truy nã nhưng tôi tìm mồn mất các báo không biết mặt ông Công Minh ra sao?!

Phải khen!

Đầu năm 2012, tờ China.org.cn đã đưa Lăng Chủ tịch Hồ Chí Minh vào danh sách “10 tòa nhà xấu nhất thế giới”

Ông Võ Minh Trung (sinh năm 1990, ngụ tỉnh Bến Tre) bị công an thành phố Bạc Liêu phạt 7.5 triệu VND vì dám chê nhà của Công tử Bạc Liêu. (Sau 1975, ngôi nhà của Công tử Bạc Liêu bị chính quyền CSVN chiếm dụng, và khai thác dưới hình thức khu du lịch và khách sạn, mang tên "Khách sạn Công tử Bạc Liêu".)

Ông Minh Trung cho rằng giá vé vào Khách sạn Công tử Bạc Liêu 45,000 VND là "quá cao", thái độ ứng xử của nhân viên phục vụ chưa tốt. Người dân ông này nêu ý kiến: "Thay vì các bạn đến Công tử Bạc Liêu, các bạn đi sở thú, xem thú sẽ hấp dẫn hơn."

Tuy đây chỉ là quan điểm cá nhân, khen hay chê một điểm du lịch là chuyện bình thường, chẳng có gì sai trái, nhưng anh Trung đã phải lên tiếng xin lỗi người dân Bạc Liêu sau khi nhận vô vàn chỉ trích từ cộng đồng mạng và còn bị công an bắt lên ngồi viết tường trình và đóng phạt. Đồng thời, chính quyền yêu cầu ông Trung tháo gỡ toàn bộ bài đăng trên mạng xã hội và viết bản cam kết không tái phạm(?!)

Bình luận Cánh Chim Tự Do: Báo chí tụi Tàu chê cái lăng Ba Đình là xấu nhất thế giới. Tụi bay có ngon thì phạt đi!

Bình luận Cantho Nguyen: Nhè cái chỗ người ta đang có thể moi ra tiền mà lại chê, mất nguồn thu biết không?

Bình luận Minh Phạm Van: Nhà bao nhiêu năm cướp xong chỉ thu tiền vé chứ không tu sửa - người ta chê sai cái gì mà phạt?

Cát nào cũng là cát?!

Trên địa bàn Cần Thơ có những dự án trọng điểm đang thi công, như: Cao tốc Châu Đốc - Cần Thơ - Sóc Trăng, cao tốc Cần Thơ - Cà Mau, Khu công nghiệp VSIP, Khu công nghiệp Phú Mỹ... Các dự án cần khối lượng cát rất lớn, khoảng 70 triệu m³, nhưng do thời gian dài bao che cho cát tặc nên tình trạng khan hiếm cát san lấp ở Việt Nam đang nặng nề - ảnh hưởng lớn đến tiến độ và phẩm chất các công trình.

Bởi vậy Ủy ban nhân dân Cần Thơ kiến nghị Thủ tướng xem xét, chấp thuận cho thí điểm sử dụng cát biển để san lấp dự án khu công nghiệp. Năm 2024, Phó Thủ tướng CSVN Trần Hồng Hà từng nói "Cao tốc thiếu cát thì chuyển hết sang cát biển."

Từ 2024, Bộ Tài nguyên - môi trường CSVN và Bộ Giao thông CSVN đã giao cho nhiều tỉnh thí điểm dùng cát biển làm nền đường. Tuy nhiên, rất nhiều chuyên gia đã phản đối mạnh mẽ quyết định này, vì trong xây dựng, người ta thường ưu tiên sử dụng cát sông hoặc cát nhân tạo để bảo đảm phẩm chất công trình. Cát biển không được sử dụng trong xây dựng chủ yếu vì các lý do sau: Cát biển có hàm lượng muối cao - gây ăn mòn cốt thép (thép trong bê tông), làm giảm độ bền

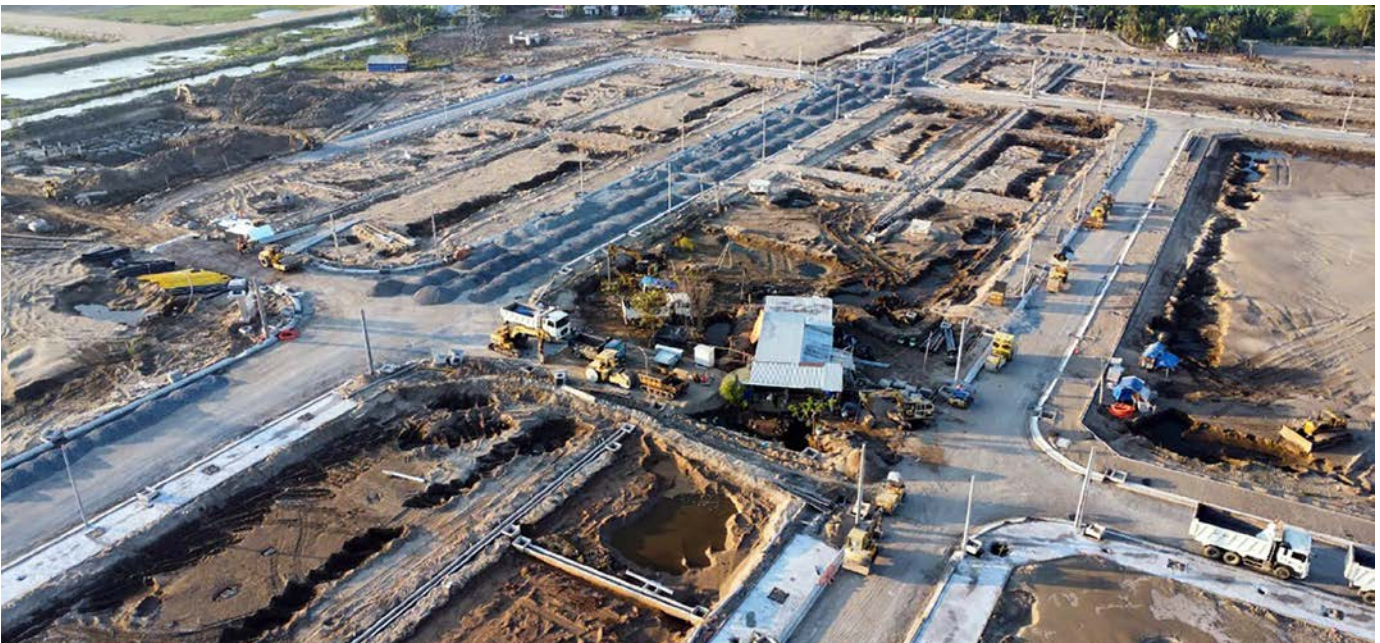
Phó Thủ tướng CSVN Trần Hồng Hà (ẢNH: HD/PLO.VN)

và tuổi thọ của công trình. Hột cát quá tròn-mịn, không nhám để kết dính. Tạp chất trong cát biển dễ dàng làm hư phẩm chất bê tông hoặc vữa, gây ảnh hưởng xấu đến độ bền. Để sử dụng cát biển, cần rửa sạch muối và tạp chất, nhưng quá trình này tốn nhiều nước ngọt, thời gian và chi phí, khiến nó trở nên không kinh tế so với việc khai thác cát sông hoặc cát đồi...

Các công trình ở Việt Nam xưa nay có tiếng là không bền, không biết xài cát biển rồi có trụ nổi qua vài mùa mưa?

Bình luận Long Đan: Cát biển xử lý xong mắc quá chា cát sông!

Bình luận Thành Nghiêm: Nhờ ơn ai mà thiếu cát?

Thí điểm dùng cát biển san lấp mặt bằng khu đất công nghiệp khoảng 16ha với hơn 300,000 mét khối, tại Khu VSIP Cần Thơ. (ẢNH: TUOITRE.VN)

Bảo Tồn Tiếng Việt - Nối Kết Cộng Đồng

TÌM VIỆC MIỄN PHÍ

Chuyên mục TÌM VIỆC MIỄN PHÍ là nơi dành cho quý vị cần việc làm. Quý vị có thể tự giới thiệu về bản thân, sở thích, khả năng và nghề nghiệp mong muốn.

Chuyên mục này được đăng tải miễn phí, với mục đích kết nối những người cần việc làm với các cơ hội công tác phù hợp. Báo Trẻ mong sẽ là nhịp cầu nối kết, chung tay giúp đỡ lẫn nhau, tạo cơ hội cho quý đồng hương.

Xin vui lòng gửi thông tin ngắn gọn, không quá 30 chữ.

Quý độc giả ở khắp nơi có thể viết thư gửi qua bưu điện

Địa chỉ thư tín: "TÌM VIỆC MIỄN PHÍ"

3202 N. Shiloh Rd., Garland, TX 75044

hoặc email đến tòa soạn: info@trenews.net

TPB DƯƠNG KÝ THÀNH

Sinh năm 1940

Số quân 40/224.008. Trung Sĩ.

ĐƠN VỊ: Đại đội 458/ĐPQ Biệt Lập thuộc TK Ba Xuyên.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc về ông Dương Ký Thành.

ĐỊA CHỈ: Số 20 ấp Châu Thành, thị trấn Lịch Hội Thượng, huyện Trần Đề, tỉnh Sóc Trăng.

DIỆN THOẠI: (con trai): **0939 379 590 * 035 685 1533**

TPB NGUYỄN ĐÌNH THỊNH

Sinh năm 1954.

Số quân: 74/217364.

ĐỊA CHỈ: Kiệt 687/30 đường Phan Chu Trinh, thành phố Tam Kỳ, Quảng Nam.

DIỆN THOẠI: Nguyễn Việt Phát (con trai): **090 507 0818**

Xin cảm ơn quý ân nhân

BẢN VIẾT TẮT CÁC CHỮ DÙNG TRONG QUÂN ĐỘI

Trong hồ sơ thương binh đăng trên báo Trẻ, chúng tôi thường viết tắt các danh từ thường được dùng trong Quân Đội, chúng tôi xin có bản chú thích như sau:

- TPB: Thương Phế Binh	- ND: Nhảy Dù	- CK: Chi Khu
- SQ: Số quân	- TQLC: Thủy Quân Lục Chiến	- TR.Đ: Trung Đội
- QP: Quả phụ	- PB: Pháo binh...	- ĐĐ: Đại Đội
- ĐPQ: Địa Phương Quân	- TĐT: Trung Đội Trưởng	- TĐ: Tiểu Đoàn
- NQ: Nghĩa Quân	Tiểu Đoàn Trưởng	- SĐ: Sư Đoàn
- CLQ: Chủ Lực quân	- ĐĐT: Đại Đội Trưởng	- SĐ23BB: Sư Đoàn 23 Bộ Binh
- BĐQ: Biệt Động Quân	- TK: Tiểu Khu	- QYV: Quân Y Viện.
		- V.I, II, III...CT: Vùng I... Chiến thuật.

Quy định về số quân

NQ: Số quân của Nghĩa Quân chỉ có 6 số, không có hai số đầu.

ĐPQ: Số quân Địa Phương Quân, lấy năm sinh làm hai số đầu.

CLQ: Số quân của Chủ lực Quân, lấy năm sinh +20= hai số đầu (Ví dụ sinh năm 1940, số quân là 60/000).

thứ dữ

Một cô giúp việc vừa được tuyển dụng. Sau khi dẫn cô đi xem toàn bộ căn nhà. Bà chủ nhà căn dặn:

- Cô nhớ là chúng ta sẽ ăn sáng lúc 8 giờ sáng đấy nhé.
- Vâng ạ. Nhưng nếu tôi dậy trễ, anh chị và các cháu cứ ăn trước, tôi ăn sau cũng được.

ALEX KIM (sưu tầm)

BẢO HUÂN

dạy con

Một người đi đường dừng lại hỏi thăm một ông cụ đang ngồi khóc nức nở:

- Có việc gì vậy bác?
- Hu hu, bố tôi đánh tôi...
- Bác năm nay bao nhiêu tuổi ạ?
- 90, hu hu...
- Thế à! Vậy bố bác bao nhiêu tuổi?
- Ông 115.
- Nhưng sao ông ấy đánh bác?
- Ông bảo tôi chơi ăn gian khi đánh cờ với ông Nội tôi, hu hu...

ANH TÚ NGUYỄN (email)

BẢO HUÂN

có cách

Hai bà cháu đi chợ mua gà. Họ dừng lại trước một lồng gà. Đứa cháu hỏi:

- Mình bằng cách nào để biết con gà nào tơ con nào già?
- Bằng răng, cháu ạ.
- Nhưng gà đâu có răng?
- Nhưng bà có!

HOÀNG LINH SƠN (lượm lặt)

xui

Hai vợ chồng xếp hàng ở cửa rạp hát. Người đông nghịt và chương trình chuẩn bị khai mạc. Cô vợ nhìn chồng, khen:

- Anh mặc bộ vest em mới mua này rất hợp, trông trẻ ra. Vậy mà hôm nay bảo anh mặc, anh cứ giầy lên...
- Nhưng đây là một bộ đồ xui xẻo...
- Sao vậy?
- Hai cái vé anh để trong túi quần cũ.

TRỌNG NGHĨA HÀ (sưu tầm)